

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ 40 (99) - ΤΕΥΧΟΣ 11 - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2022

ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ του Μακ. Αρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: Κλάδος Ἐκδόσεων τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καί Μορφωτικῆς Ὑπηρεσίας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ὁρεῶν κ. Φιλόθεος

Διευθυντής Κλάδου Ἐκδόσεων Ε.Μ.Υ.Ε.Ε.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Ἀλέξανδρος Κατσίρας

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΥΛΗΣ: Νικολέττα Μιχαλακάκου

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΔΟΚΙΜΙΩΝ: δρ Ἰωάννης Ἀκριώτης

ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ - ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ - ΤΥΠΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Κλάδος Ἐκδόσεων, δρ Γιασμίνα Μουσείδου

ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: Β. Μπίτσης, Πρωτομαγιάς 3 - 145 68 Κρουονέρι Ἀττικῆς

Τηλ. 210-8160127 - FAX 210-8160128

Διεύθυνση περιοδικῶν: Ἀθηνᾶς 30, 105 51 Ἀθήνα - Τηλ. 211-1825296 - FAX 211-1824317

<http://www.ecclesia.gr> e-mail: periodika@ecclesia.gr

Γιά τίν ἀποστολή ἀνακοινώσεων καί εἰδήσεων ἀπευθύνεσθε:

- γιά τό περιοδικό ΕΚΚΛΗΣΙΑ: periodika@ecclesia.gr
- γιά τό περιοδικό ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ: efimerios@ecclesia.gr
- γιά τό περιοδικό ΘΕΟΛΟΓΙΑ: theologia@ecclesia.gr

Τό περιοδικό ΕΚΚΛΗΣΙΑ σέβεται τόν γλωσσικό τύπο τῶν ὁμιλιῶν πού δημοσιεύει

Περιεχόμενα

Τεύχος-11ο
Δεκεμβρίου 2022

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟΝ	772
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ	
• Συλλυπητήρια έκδημίας Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου	773
• Ἐόρτιον γράμμα ἐπ' ἀφορμῇ τῶν Χριστουγέννων πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμον τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου	774
• Ἐόρτιον γράμμα ἐπ' ἀφορμῇ τῶν Χριστουγέννων πρὸς τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. Βαρθολομαῖον τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου	775
• Συγχαρητήριοις Ἐπιστολὴ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου ἐπ' ἀφορμῇ τῆς ἐκλογῆς Ἀρχιεπισκόπου στὴν Ἐκκλησίᾳ τῆς Κύπρου	777
ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ	
• Ἐνθρονιστήριος Λόγος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἠλείας κ. Ἀθανασίου (Ι. Μητροπολιτικὸς Ναὸς τοῦ Ἁγίου Νικολάου Πύργου, 14 Νοεμβρίου 2022)	778
• Ἐνθρονιστήριος Λόγος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Νικηφόρου (Δημητσάνα, 20 Νοεμβρίου 2022)	785
• Ἐνθρονιστήριος Λόγος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας κ. Δαμασκηνοῦ (Αγρίνιο, 12 Νοεμβρίου 2022)	793
• Ἐνθρονιστήριος Λόγος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δράμας κ. Δωροθέου (Γερὸς Μητροπολιτικὸς Ναὸς Κοιμίσσεως Θεοτόκου Δράμας, 19 Νοεμβρίου 2022)	800
ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ	807
ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ	
• Δίλωσι τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου περὶ τῆς προσφορᾶς τριῶν Θραυσμάτων τοῦ Παρθενῶνα ἐκ μέρους τοῦ Πάπα Φραγκίσκου	814
• Ἐγκριθεῖσαι Ἱεραὶ Ἀκολουθίαι ὑπὸ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου κατὰ τὸ ἔτος 2022	814
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	816
ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ - ΚΛΗΤΗΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΜΑΤΑ	818
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ	821
ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ	826
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΜΟΥ 99 (2022)	828

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΣΤΟ τεύχος Δεκεμβρίου του περιοδικού ΕΚΚΛΗΣΙΑ θά διαβάσετε τί συλλυπητήρια Ἐπιστολή του Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου πρὸς τὴν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου ἐπ’ ἀφορμῇ τῆς ἐκδημίας του Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου κυροῦ Χρυσοστόμου Β’ (7.11.2022), τὴν συγχαρητήριο Ἐπιστολή του Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου πρὸς τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Νέας Ἰουστινιανῆς καί πάσης Κύπρου κ. Γεώργιο ἐπ’ ἀφορμῇ τῆς ἐκλογῆς του (24.12.2022), ἀλλὰ καί τὰ ἐόρτια γράμματα πού ἀντίλλαξαν γιὰ τὰ Χριστούγεννα οἱ προκαθήμενοι τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριαρχείου καί τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Στό Θέμα τοῦ Μηνὸς δημοσιεύονται οἱ *Ἐπιβατήριοι Λόγοι* τοὺς ὁποίους ἐξεφώνησαν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Ἡλείας κ. Ἀθανάσιος, Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως κ. Νικηφόρος, Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας κ. Δαμασκηνός καί Δράμας κ. Δωρόθεος, κατὰ τὴ διάρκεια τῆς τελετῆς ἐνθρονίσεως ἑνὸς ἐκάστου στὴν οἰκεία ἔδρα.

Στό τεύχος περιλαμβάνονται ἐπίσης Ἐγκύκλια Σημειώματα πού ἐξαπέλυσε ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὰ ὁποῖα ἀφοροῦν σημαντικά θέματα τῆς κοινωνικῆς καί ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς τῆς χώρας.

Στὴ στίλη τῶν Συνοδικῶν Ἀναλέκτων μπορεῖτε νά δεῖτε τὴ Δήλωση τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου περὶ τῆς προσφορᾶς τριῶν Θραυσμάτων τοῦ Παρθενῶνα ἐκ μέρους τοῦ Πάπα Φραγκίσκου, ἀλλὰ καί τίς Ἱερές Ἀκολουθίες πού ἐγκρίθηκαν ὑπὸ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ ἔτος 2022.

Ἡ ὕλη συμπληρώνεται μέ τὰ ὑπηρεσιακά κείμενα τῶν Κανονισμῶν, τῶν Προκηρύξεων, μέ τὴν εἰδησεογραφικὴ στίλη τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Χρονικῶν, μέ τὴ στίλη τῶν Διορθοδόξων καί Διαχριστιανικῶν –σέ αὐτό τὸ τεύχος ἀφιερωμένη στό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας–, ἀλλὰ καί μέ τὰ Περιεχόμενα (Εὐρετήρια) τοῦ Τόμου 99 τοῦ 2022, ὁ ὁποῖος ὀλοκληρῶνεται μέ τὸ παρὸν τεύχος.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Συλλυπητήρια έκδημίας Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου
 ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν
 καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Πάφου, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητέ καὶ περιπόθητε ἀδελφέ καὶ συλλειτουργέ τῆς ἡμῶν Μετριοτήτος, κύριε Γεώργιε, Προεδρεύων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Θρόνου τῆς Ἀγιωτάτης Ἀδελφῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, τὴν Ὑμετέραν Σεβασμιότητα ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι ὑπερ-ἥδιστα προσαγορεύομεν.

Βαθύτατα συγκινημένοι ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τῆς πρὸς Κύριον Ἐκδημίας τοῦ Ἀοιδίμου Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου κυροῦ Χρυσόστομου τοῦ Β΄ καὶ κατόπιν τοῦ ἀπὸ 7ης μηνός Νοεμβρίου ἐ.ἔ. Ὑμετέρου Γράμματος, σπεύδομεν ἵνα ἐκφράσωμεν τὰ βαθύτατα συλλυπητήρια ἡμῶν τε, τῶν Σεβασμιωτάτων Μελῶν τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Συνόδου καὶ σύμπαντος τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου καὶ τοῦ Εὐσεβοῦς Λαοῦ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀγιωτάτης ἐν Ἑλλάδι Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας ἐπὶ τῇ μεταστάσει τοῦ Πατρός καὶ Πνευματικοῦ Ἡγέτου τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν Κυπριακοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὅστις ἐπὶ δέκα ἕξ ἔτη θεοφιλῶς ἐποίμανεν αὐτόν.

Γνωρίζαντες ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὸν Μακαριστὸν Πρωθιεράρχην καὶ λίαν ἀγαπητὸν ἀδελφόν καὶ συλλειτουργόν ἡμῶν γενόμενον Ἀρχιεπίσκοπον Χρυσόστομον, πολλὰ καὶ μεγάλα ἔχομεν νὰ μαρτυρήσωμεν περὶ τῆς ζώσης Πίστεως αὐτοῦ πρὸς τὸν Θεόν, τῆς ὀλοκληρωτικῆς ἀφοσιώσεώς του εἰς τὴν διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας Του καὶ τῶν προσωπικῶν ἀγώνων, τοὺς ὁποίους κατέβαλε, ἀκόμη καὶ κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀσθενείας αὐτοῦ, διὰ τὴν ἐνότητα Αὐτῆς.

Προσέτι δέ, ὁ Ἀοίδιμος Χρυσόστομος ὑπερμάχησε καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς Πρωθιεραρχίας αὐτοῦ τῶν δικαίων τοῦ Κυπριακοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὑψώσας φωνὴν διαμαρτυρίας ὑπὲρ τῆς ἐπί πεντηκονταετίαν ὄλην αἵμασσούσης Κύπρου.

Προγραμματίζοντες, σὺν Θεῷ, νὰ παραστῶμεν αὐτοπροσώπως εἰς τὴν Ἐξόδιον Ἀκολουθίαν τοῦ Μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου, τελεσθησομένην τὸ προσεχές Σάββατον 12ην μηνός Νοεμβρίου ἐ.ἔ., γνωρίζομεν Ὑμῖν ὅτι τὴν ἡμετέραν Μετριοτήτητα θὰ συνοδεύσουν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σιδηροκάστρου κ. Μακάριος καὶ ὁ Ἱερολογιώτατος Ἀρχιδιάκονος τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν κ. Ἰωάννης Μπούτσης.

Εἶθε ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων τὴν ἐξουσίαν ἔχων ὡς ἀθάνατος Βασιλεὺς καὶ Δεσπότης, ἀναπαύσῃ τὴν μακαρίαν αὐτοῦ ψυχὴν ἐν χώρᾳ Ζώντων καὶ μετὰ Ἁγίων καὶ Δικαίων, ἀναδείξῃ δέ ἀντάξιον Διάδοχον αὐτοῦ, ἱκανόν ὅπως ὀδηγήσῃ πρὸς νομᾶς σωτηρίου τὴν Ἀγιωτάτην Ἐκκλησίαν τῆς Μαρτυρικῆς Νήσου τῆς Κύπρου, κατὰ τοὺς δυσχεμεῖρους καιροὺς, τοὺς ὁποίους διανύομεν.

Ἐπὶ δέ τούτοις καὶ αὐθις τὴν ἡμετέραν Σεβασμιότητα κατασπαζόμενοι φιλήματι ἀγάπης ἐν Κυρίῳ, διατελοῦμεν.

Ἀγαπητός ἐν Χριστῷ ἀδελφός
 † Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ἀθήναι, τῇ 7ῃ Νοεμβρίου 2022

Ἐόρτιον γράμμα ἐπ’ ἀφορμῇ τῶν Χριστουγέννων
πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερώνυμον
τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητέ καὶ περιπόθητε ἀδελφέ καὶ συλλειτουργέ τῆς ἡμῶν Μετριότητας κύριε Ἰερώνυμε, Πρόεδρε τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσ-
αγορεύομεν.

Φθάσαντες καὶ ἐφέτος τὴν κοσμοχαρμόσυνον ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων, προσκυνοῦμεν ἐν ταπεινώσει καὶ δοξολογοῦμεν ἐν ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς τὸν δι’ ἄκραν φιλανθρωπίαν τὴν ἡμετέραν μορφὴν ἀναλαβόντα προαιώνιον Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ.

Πανηγυρίζει διὰ τὴν ἄνωθεν εὐλογίαν σύνολον τὸ ἀνθρώπινον γένος. Εἰς πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον εἶναι ἀνοικτὴ ἡ πύλη τοῦ οὐρανοῦ. Ὅλοι εἴμεθα «Θεοῦ χωρητικοί». «Οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλλην, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ· πάντες γὰρ ὑμεῖς εἷς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ», διακηρύσσει ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἑθνῶν (Γαλ. γ’, 28).

Οἱ δύο πυλώνες, καὶ ἐν ταυτῷ τὸ «ἀεί μυστήριον» τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν πίστεως, εἶναι ἡ Ἐνανθρώπιση τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ κατὰ χάριν θέωσις τοῦ ἀνθρώπου. Τιμῶμεν «ἐν Ἐκκλησίᾳ καὶ ὡς Ἐκκλησία», ἥς «σάρκα ἀνέλαβεν» ὁ Χριστός, τὴν ἄρρητον θεῖαν συγκατάβασιν καὶ τὴν ὑπὲρ λόγον καὶ ἔννοιαν ἀνάβασιν τοῦ ἀνθρώπου εἰς ὕψος ἀγιότητος, ὁ ὁποῖος καθίσταται μάρτυς καὶ κῆρυξ τῆς ἐλθούσης χάριτος, τῆς «οὐ ζητούσης τὰ ἑαυτῆς» ἀγάπης καὶ τῆς «ὑπερεχούσης πάντα νοῦν» εἰρήνης ἐν τῷ κόσμῳ, προγευόμενος τῆς ἐρχομένης πληρότητος τῆς Θείας Οἰκονομίας ἐν

τῇ Βασιλείᾳ τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ἡ Γέννησις τοῦ Χριστοῦ ἐχαρακτηρίσθη ὡς «ὁ ἄξων τῆς παγκοσμίου Ἱστορίας». Ἀναμφιβόλως, ἡ πίστις, τὸ ἦθος καὶ ὁ πολιτισμὸς τοῦ Χριστιανισμοῦ συγκροτοῦν τὴν καθοριστικότεραν ἀξιολογικὴν τομὴν καὶ ἐπανάστασιν εἰς τὴν Ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος. Ἰσχύει διὰ τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ: «Ἀγάπη Θεοῦ καὶ ἀδελφῶν ἀγάπη δύο ἀχώριστα». Τὸ διακονικὸν καὶ φιλανθρωπικὸν ἔργον τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ ἡ κοινωνικὴ μαρτυρία της ὡς κριτικὴ κατὰ τῆς ἀδικίας, ἀφήνουν ἐνεοῦς ἀκόμη καὶ τοὺς ἀκράιους πολεμίους τῆς πίστεώς μας. Ἡ Ἐκκλησία δὲν ζῆ διὰ τὸν ἑαυτόν της, ἀλλὰ διανέμει εἰς σύμπασαν τὴν οἰκουμένην τὰ δῶρα τοῦ οὐρανοῦ.

Ἀπευθύνοντες ἐκ Φαναρίου ἀδελφικὰς προσ-
ρήσεις ἐπὶ τοῖς Χριστουγέννοις, ταῖς λοιπαῖς ἑορταῖς τοῦ Ἁγίου Δωδεκαμήρου καὶ ἐπὶ τῷ ἀνατέλλοντι νέῳ ἐνιαυτῷ τῆς χρηστότητος τοῦ Κυρίου, καὶ δεόμενοι τοῦ διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν καὶ τὴν ἀνακαίνισιν συνόλου τῆς δημιουργίας σαρκωθέντος Θεοῦ Λόγου, ὅπως χαρίζεται Ὑμῖν, τοῖς περὶ Ὑμᾶς καὶ παντὶ τῷ εὐσεβεῖ πληρώματι τῆς καθ’ Ὑμᾶς Ἐκκλησίας πᾶσαν ἄνωθεν εὐ-
λογίαν, κρατύνῃ δέ τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα εἰς τὸ ὑψηλὸν Αὐτῆς ἐκκλησιαστικὸν λειτουργημα, ἵνα δοξάζεται τὸ ὑπερουράνιον ὄνομα Αὐτοῦ, διατελοῦμεν μετὰ τιμῆς ἐξαιρέτου καὶ βαθείας ἐν Χριστῷ ἀγάπης.

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Μακαριότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος

Χριστοῦγεννα βκβ’

Ἐόρτιον γράμμα ἐπ’ ἀφορμῇ τῶν Χριστουγέννων
πρὸς τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. Βαρθολομαῖον
τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου

Παναγιώτατε καὶ Θειώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικῆ Πατριάρχα, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητέ καὶ περιπόθητε ἀδελφέ καὶ συλλειτουργέ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, κύριε Βαρθολομαῖε, τὴν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Δόξαν, αἶνον καὶ εὐχαριστίαν ἀναπέμπομεν τῷ Θεῷ καὶ Σωτῆρι ἡμῶν ὅτι καταξιοὶ ἡμᾶς καὶ αὐθις ἐορτάσαι, ἐν ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, τὴν θείαν τοῦ Μονογενοῦς Υἱοῦ Αὐτοῦ ἐν χρόνῳ Γέννησιν, ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου, καὶ ἐν ταύτῳ τὴν ἐν Χριστῷ ἀναγέννησιν παγγενοῦς τοῦ Ἀδάμ, ὃν, δι’ ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, ἐφόρεσεν διὰ τῆς ἐνανθρωπήσεως Αὐτοῦ ὁ τοῦ Πατρὸς Λόγος.

Τό μέγα τοῦτο τῆς θείας ἐνσαρκώσεως μυστήριον, ὃ ἐστὶ τό κεφάλαιον τῆς θεώσεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ τό εὐαγγέλιον τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας, ἐξυμνεῖ τρανῶς ὁ τοῦ θείου φωτός ἐναργῆς κῆρυξ, ὁ Ἅγιος δηλονότι Συμεῶν ὁ Νέος Θεολόγος, λέγων:

«Εἰ δὲ γέγονεν Υἱὸς ὄντως ἀνθρώπου,
υἰὸν σε ποιεῖ τοῦ Θεοῦ πάντως ἔργῳ. [...] Ὡσπερ ἐγεννήθη γὰρ Θεὸς ἀτρέπτως,
ἄνθρωπος ἐν σώματι καὶ πᾶσιν ὤφθη,
οὕτως ἀφράστως πνευματικῶς γεννᾷ με
καὶ ἄνθρωπον μένοντα θεὸν ποιεῖ με.»
(Ὑμνος Ν, στ. 177-178, 203-206)

Ὁ Παλαιὸς τῶν ἡμερῶν καὶ ἀχώρητος παντί, γεννηθεὶς ἐν σπηλαίῳ καὶ ἀνακλιθεὶς ἐν φάτνῃ, εἰσῆλθεν εἰς τὸν χώρον καὶ τὸν χρόνον, εἰς τὴν ἱστορίαν, ὡς Χριστὸς Ἰησοῦς· ἀνέτειλεν ἐκ Παρθένου ὁ νοπτός ἥλιος τῆς Δικαιοσύνης καὶ ἔλαμψεν τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθη-

μένοις ὡς τό ἱλαρόν φῶς τῆς Ἁγίας Δόξης τοῦ Ἀθανάτου Πατρὸς.

Ἡ ἀποδοχὴ τοῦ δόγματος τῆς ὑπερφυοῦς Ἀποκαλύψεως τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ κόσμῳ καὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Υἱοῦ Αὐτοῦ προϋποθέτει πίστιν βαθεῖαν, ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν Ἀλήθειαν τῆς Ἐκκλησίας, ταπεινώσιν διαλογισμῶν καὶ ἀγάπην θερμουργόν. Προσέτι δὲ ἀναζήτησιν διαρκῆ τοῦ προσώπου Αὐτοῦ ἐν πόθῳ πολλῶ, ὡς ἔφη ὁ τῶν Νυσσαέων φωστήρ: «...ἡ εὕρεσίς ἐστὶν αὐτὸ τὸ αἰεὶ ζητεῖν. Οὐ γὰρ ἄλλο τί ἐστὶ τὸ ζητεῖν καὶ ἄλλο τὸ εὕρισκεν, ἀλλὰ τὸ ἐκ τοῦ ζητῆσαι κέρδος, αὐτὸ τὸ ζητῆσαι ἐστὶ. Βούλει καὶ τὴν εὐκαιρίαν μαθεῖν, τίς καιρὸς τοῦ ζητεῖν τὸν Κύριον; Συντόμως λέγω· ὁ βίος ὅλος». (Ζ’ Ὀμιλία εἰς τὸν Ἐκκλησιαστήν, PG 44, στ. 720C).

Ὁ Κύριος ἡμῶν, καθὰ προεφίπευσεν Συμεῶν ὁ Θεοδόχος, «κεῖται εἰς πτώσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον» (Λουκ. 2, 34), ἀφ’ οὔ εἰς πλείστους ὄσους ἐκ τῶν ἀνθρώπων «ἐψύγη ἢ ἀγάπη» (Ματθ. 24, 12) πρὸς τὸν ζῶντα Θεόν, τὸν ἀπέρριψαν καὶ ἔπαυσαν ἐκζητοῦντες Αὐτόν. Ἀντ’ Αὐτοῦ ἐτοποθέτησαν εἰς τὰς καρδίας των εἰδῶλα ποικίλων παθῶν, γέμοντα ἐγωισμοῦ καὶ ἰδιοτελείας. Ἐραγε ὁ συνεχιζόμενος ἐν Οὐκρανίᾳ πόλεμος, μετὰ τῶν ἀπροβλέπτων δι’ ὅλην τὴν ὑφήλιον συνεπειῶν του, αἱ πρωτοφανεῖς ἀναταραχαί, ἡ σύγχυσις, ἡ ἐγκληματικότης, ἡ διαστροφή, ἡ σαρκολατρία οὐκ ἄγουσιν ἡμᾶς εἰκότως εἰς τὴν ὡς ἄνω διαπίστωσιν; Ἄλλ’ ἢ ἐορτὴ τῶν Χριστουγέννων ἐστὶν ἢ βίωσις τῆς ἐλπίδος, τῆς ἐν Κυρίῳ χαρᾶς, τῆς αἰσιοδοξίας, τῆς ἐλλάμψεως τοῦ θείου φωτός, τῆς ἀναγεννήσεως τοῦ βροτείου γένους.

Αἱ ἀλλεπάλληλοι συμφοραί, ἡ κλιμακουμένη ἁμαρτία καὶ ἀποστασία καὶ τὰ λοιπά δεινά τὰ μαστίζοντα τὴν ἀνθρωπότητα δέον ὅπως ἐν τέ-

λει προάγωσι πάντα ἄνθρωπον εἰς πίστιν καὶ μετάνοιαν ἀληθῆ, εἰς διόρθωσιν βίου, εἰς περιποίησιν τῶν θείων ἐντολῶν, δι' ὧν ἀναπαύεται τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, μεταμορφοῦται ἐπὶ τὰ κρείττω ὁ ἄνθρωπος καὶ προσφέρονται ὑπ' αὐτοῦ τῷ ἐκ Παρθένου Τεχθέντι χρυσός, λίβανος καὶ σμύρνα, τοῦτέστιν ἡ ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνη βιοτή. Οὕτως, ὁ ἐν Τριάδι Θεός ἡμῶν, εὐδοκία τοῦ Πατρὸς, οἰκονομεῖ τὴν σωτηρίαν τοῦ κόσμου διὰ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Υἱοῦ καὶ τῆς ἐνεργείας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Διό, πάλιν καὶ πολλάκις καὶ διαπαντός αἰνοῦμεν, ὑμνοῦμεν καὶ εὐλογοῦμεν Αὐτόν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Παναγιώτατε,

Ὁ εὐσεβὴς ἑλληνικὸς λαὸς καὶ ὁ ἱερός κληρὸς, ἡ Σεβασμία Ἱεραρχία τῆς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ ἡμῶν Μετροίτης εὐχόμεθα

ὑποκαρδίως ὅπως ὁ ἐπιφανὴς ἐν σαρκὶ Θεὸς Λόγος διαφυλάτῃ ἡμᾶς ἐν ὑγιείᾳ ἀμφιλαφεῖ καὶ εὐκλείᾳ εἰς ἔτη πλεῖστα ὅσα, διὰ τὰ ποιμαίνετε χριστομιμῆτως τόν, θεία βουλή, ἐμπειπιστευμένον ἡμῖν περιούσιον καὶ Χριστεπώνυμον Αὐτοῦ λαόν, ὀδηγοῦντες αὐτὸν εἰς τὸν εὐαγγελικόν καὶ πατερικόν λειμῶνα τῆς κατὰ Χριστόν ζωῆς καὶ σωτηρίας. Προσέτι ἐπευχόμεθα ἡμῖν εὐλογημένον, εἰρηνικόν, καρποφόρον καὶ χριστοτερεπῆ τόν νέον ἐνιαυτόν τῆς ἀγαθότητος τοῦ Κυρίου καὶ κατασπαζόμενοι ἐορτίως τὴν ἡμετέραν Σεπτὴν Κορυφὴν, διατελοῦμεν μετὰ πολλῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης καὶ τιμῆς ἐξαιρέτου.

Τῆς ἡμετέρας Σεπτῆς Κορυφῆς ἀγαπητός
ἐν Χριστῷ ἀδελφός καὶ ὄλος πρόθυμος

† Ὁ Ἀθηνῶν Ἱερόνυμος, Πρόεδρος

Ἀθήνησι τῆ 25ῃ Δεκεμβρίου 2022

Συγχαρητήριοις Ἐπιστολή
 τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν
 καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου
 ἐπ' ἀφορμῇ τῆς ἐκλογῆς Ἀρχιεπισκόπου
 στήν Ἐκκλησία τῆς Κύπρου

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Νέας Ἰουστινιανῆς καί πάσης Κύπρου, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητέ καί περιπόθητε ἀδελφέ καί συλλειτουργέ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, κύριε Γεώργιε τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Μετά πολλῆς χαρᾶς ἐδέχθημεν τὴν εἶδησιν τῆς ἐπαξίας ἐκλογῆς τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος εἰς τὸν ἱστορικό, παλαίφατον καί Ἀποστολικόν Θρόνον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, εἰς διαδοχὴν τοῦ Μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου κυροῦ Χρυσοστόμου τοῦ Β'. Σπεύδομεν ἵνα, διὰ τοῦ μετὰ χεῖρας Συνοδικοῦ Γράμματος, ἀπευθύνωμεν πρὸς Ὑμᾶς τὰς θερμὰς συγχαρητηρίους προσρήσεις ἡμῶν καί τῆς περὶ ἡμᾶς Σεπτῆς Ἱεραρχίας, τοῦ εὐλαβοῦς Κλήρου καί τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Προσέτι ἐπευχόμεθα ἐξ ὅλης καρδίας ὅπως ὁ Θεός τῆς εἰρήνης, ὁ ἀποστείλας τὸν Υἱὸν Αὐτοῦ τὸν μονογενῆ εἰς τὸν κόσμον ἵνα ζήσωμεν δι' Αὐτοῦ (Α' Ἰω. 4, 9) ἀναδεικνύῃ Ὑμᾶς φάρον ἀειλαμπῆ τῶν Εὐαγγελικῶν, πατερικῶν καί ἱεροκανονικῶν παραδόσεων, λύχνον καιόμενον καί φωτίζοντα τοὺς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένους.

Ἡ Ὑμετέρα πεφιλημένη ἡμῖν Μακαριότης ἀναλαμβάνει τὸ πηδάλιον τῆς νοητῆς νηὸς τῆς ἐν Κύπρῳ Ἐκκλησίας εἰς καιροὺς λίαν δυσχερεῖς καί ὑπὸ συνθήκας δυσκόλους. Εὐχόμεθα οὖν ὅπως, ὑπὸ τὴν ἔμφρονα ἡγεσίαν καί καθοδήγησιν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος, ἡ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία ἡ ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τοῦ «Υἱοῦ τῆς παρακλήσεως» (Πράξ. 4, 36) ἀποστόλου Βαρνάβα, συνεχίσῃ ἵνα δίδῃ τοῖς ἐγγύς καί τοῖς μακρὰν τὴν φωτεινὴν Αὐτῆς μαρτυρίαν περὶ τῆς ἐν ἡμῖν πίστεως καί ἐν Χριστῷ ἐλπίδος.

Δὴν Ὑμῖν Κύριος, ἀδελφέ ἀγαπητέ καί τιμώτατε, ἔτη πλεῖστά τε καί ὄλβια, πολύκαρπα καί εὐκαρπα, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἀγιωτάτης ἐν Κύπρῳ Ἐκκλησίας καί συμπάσης τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἐπί δέ τούτοις, καί αὐθις περιπτυσσόμενοι ἀδελφοποθίτως τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα, κατασπαζόμεθα Αὐτὴν φιλήματι ἀγίῳ καί διατελοῦμεν μετὰ πολλῆς τῆς ἐν Κυρίῳ ἀγάπης,

ἐν Χριστῷ ἀδελφός καί ὅλως πρόθυμος

† Ὁ Ἀθηνῶν Ἱερώνυμος, Πρόεδρος

Ἀθήνησι τῇ 24ῃ Δεκεμβρίου 2022

ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἐνθρονιστήριος Λόγος

τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἡλείας κ. Ἀθανασίου

(Ἱερός Μητροπολιτικός Ναός τοῦ Ἁγίου Νικολάου Πύργου, 14 Νοεμβρίου 2022)

«Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. αὐτῷ τοῦ μάννα τοῦ κεκρυμμένου, καὶ δώσω αὐτῷ ψῆφον λευκὴν, καὶ ἐπὶ τὴν ψῆφον ὄνομα καινὸν γεγραμμένον ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ ὁ λαμβάνων» (Ἀποκ. Β, 17).

Καθὼς ἐξαγορεύει ὁ Ἄγγελος Κυρίου μέσα ἀπὸ τὸν γνόφον τῆς Ἀποκαλύψεως, στέκομαι ζωσμένος μετὰ τὸ λέντιο τῆς διακονίας ἐκθαμβὸς μπροστά στὴν ἄρρητη βουλή τοῦ Θεοῦ καὶ ἀναρωτιέμαι:

Πῶς ἐπέβλεψε ὁ Κύριος ὁ Θεός ἐπὶ «τόν διακονοῦντα τραπέζας» καὶ μετὰ ὑψωσε στό ὕψατο τῆς ἐκκλησιαστικῆς πηδαλιουχίας ἀξίωμα;

Πῶς βρέθηκα ὁ ἐλάχιστος ἀνάμεσα στοὺς ἀδελφούς μου ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ;

Πῶς νὰ πλέξω τὸν λόγον μέσα σ' αὐτόν τὸν καταγισμὸν τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἀγάπης;

«Ὡς ἀνεξερεύνητα τὰ κρίματα Αὐτοῦ καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ Αὐτοῦ» (Ῥωμ. ΙΑ', 33).

Μακαριώτατε καὶ Θεοσπρόβλητε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμε,

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Ἅγιε Μέμφιδος κ. Νικόδημε, ἐκπρόσωπε τῆς Α.Θ. Μακαριότητος, Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Θεοδώρου τοῦ Β',

Σεβασμιώτατε καὶ Πολυσέβαστέ μου Γέροντα καὶ ἄχρι τοῦδε Τοποτηρητὰ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας κ. Γερμανέ,

Σεβασμιώτατοι ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,

Τίμιον Πρεσβυτέριον,

Ἵσιώτατοι Μοναχοὶ καὶ Μοναχές,

Ἀξιότιμοι κ. Βουλευτές,

Ἀξιότιμε κ. Περιφερειάρχα,

Ἀξιότιμοι Κύριοι Δήμαρχοι, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Ἡλείας,

Ἐντιμότατοι Ἐκπρόσωποι τῶν Πολιτικῶν, Στρατιωτικῶν, Δικαστικῶν, Ἐκπαιδευτικῶν, Δημοτικῶν Ἀρχῶν, Πρόεδροι Συλλόγων καὶ Φορέων καὶ λοιπῶν ἀρχῶν, Λαεὶ τοῦ Θεοῦ ἠγαπημένε,

Ἰδοῦ, λοιπόν, ἐγὼ σήμερον εὐρίσκομαι ἐνώπιόν Σας. Μετὰ τὴν ἐνθρονιστήρια ἀκολουθία ἀνῆλθα στὸν περίπτυστον αὐτόν θρόνον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας *«εὐαγγελιζόμενος τὴν εἰρήνην, εὐαγγελιζόμενος τὰ ἀγαθὰ» (Ῥωμ. ι', 15).*

Λίγες ἡμέρες πέρασαν ἀπὸ τότε πού ἡ Χάρις τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ, διὰ τῆς ψήφου τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν πού συγκροτοῦν τὴν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μετὰ ἀνέδειξαν Ποιμενάρχην τῆς Ἱστορικῆς αὐτῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Καὶ σήμερον, ἱστορικὴ ἡμέρα γιὰ μένα, ἀνέρχομαι στὸν ὑψηλὸ αὐτό θρόνον, περιβαλλόμενος περιφανῶς *«τὸν ποτάμιον... Μανδύαν, τὸν πορφυροῦν καὶ περιίχρυσον».*

Εὐγνώμονες εὐχαριστίες καταθέτω σήμερον ἐνώπιον τοῦ Προκαθημένου τῆς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας μας, Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. κ. Ἱερωνύμου τοῦ Β', δι' ὅσα ἡ φιλόστοργος καρδιά του εἰργάσατο μετὰ λόγους καὶ ἔργα διὰ τὴν ἐλαχιστότητά μου.

Μακαριώτατε πάτερ καὶ Δέσποτα, δεχθῆτε παρακαλῶ ὡς ταπεινὸν ἀντίδωρον τῶν μεγάλων εὐεργεσιῶν σας πρὸς τὸ ταπεινὸ μου πρόσωπον τὴν ὀλόθυμον διαβεβαίωσιν τῆς πρὸς Ὑμᾶς υἱικῆς διακριτικῆς ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεως. Παρακαλῶ μὴν παύσητε νὰ με σκεπάζητε μετὰ τὴν ἀγίαν σας προσευχὴν.

Εὐχαριστῶ ἀπὸ μέσης εὐγνωμονούσης καρδίας ὅλους τοὺς σεπτοὺς Ἱεράρχας, τοὺς φιλαδέλφους, διατρέξαντας γῆν καὶ ἄερα διὰ νὰ προσευχηθοῦν σήμερον διὰ τὴν ἐλαχιστότητά μου.

Εὐχαριστῶ επίσης ὅλους –κληρικούς καί λαϊκούς– πού μέ ὅποιονδήποτε τρόπον μέ ἐβοήθησαν νά φθάσω σ' αὐτήν τήν ἱεράν καί εὐλογημένην στιγμήν.

Μέ ὅλη μου τήν ὑπαρξη δοξάζω τόν Θεόν ὄχι γιά ὅσα δι' ἐμέ, ἀλλά γιά ὅσα ἐν τῷ προσώπῳ μου τελεσιουργοῦνται διά τήν τοπικήν Ἐκκλησίαν. Θεράμ εὐχαριστῶ ὅλους σας, Ἐπισήμους καί μή, γιά τήν παρουσία σας ἐδῶ σήμερα.

Μετά ἀπό αὐτήν τήν παρένθεση δέν λησμονῶ ποιόν διαδέχομαι καί ποίου τήν Ἐπισκοπικήν παραλαμβάνω, ὅπως δέν θά λησμονήσω ὅσο ζῶ, τήν στιγμήν τῆς εἰς Ἐπίσκοπον χειροτονίας μου, τήν 1 Νοεμβρίου 2009, κατά τήν ὁποίαν ὁ Σεβαστός μου Γέροντας καί ἄχρι τοῦδε Τοποτηρητής τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ταύτης κ. Γερμανός, πού ἴσταται δίπλα μου αὐτήν τήν ἱστορική στιγμή, μέ ὀδήγησε ἐνώπιόν Σας, Μακαριώτατε, γιά νά λάβω τόν τρίτον βαθμόν τῆς Ἱερωσύνης ἀπό τήν Ὑμετέρα Μακαριότητα, καί ἔβαλε μέ τά τίμια χέρια του τήν ἀρχιερατική μίτρα στήν κεφαλὴν μου. Ἦταν μία πράξη ὑπερβολῆς πατραγαθίας, μία κένωση θεομίμητης ἀγάπης, μία ἀνωτέρα διδαχή πράξεως καί ζωῆς.

Δέν ἀσπάζομαι μόνον, Σεβασμιώτατε Γέροντά μου, τό ἰλαρόν σας πρόσωπον, δέν φιλῶ μόνον τά χέρια σας, τά κράσπεδα τῶν ἱματίων σας καταφιλῶ, γιατί ὅ,τι εἶμαι καί ὅ,τι ἔχω σέ σᾶς τό ὀφείλω, μνήμων διά βίου τῆς ὑπέροχης προσφορᾶς σας. Σᾶς ὑπόσχομαι ὅτι ἕως τέλους τῆς ζωῆς μου θά ἀγωνισθῶ νά εἶμαι δι' Ὑμᾶς υἱός ὀλοπρόθυμος καί εὐγνώμων. Εὐχρηθῆτε καί γιά μένα.

Σᾶς ἀναγνωρίζω ὡς *«ἰθύντορα Ἱεράρχην, ἱκανὸν καὶ πεπειραμένον πολλῶ ἔμοῦ κάρωνα»*, γιατί μοῦ διδάξατε πολλά καί ἰδιατέρως δύο μεγάλες ἀξίες.

Πρῶτον: ὅτι ὅλα ἐκπορεύονται ἀπό τή λειτουργική ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας, πού εἶναι ἡ πηγὴ τῶν χαρίτων, σέ μία ἀνατροπὴ τῶν στερεοτύπων τῆς λογικῆς, πού ὑπολογίζει σέ ἱκανότητες ἀνθρώπων, ὅταν μάλιστα αὐτές δέν ὑποτάχθηκαν μέσα στό λειτουργικὸ γίνεσθαι, ὅταν δέν ἀναγεννήθηκαν ἐν Χριστῷ καί ὅταν δέν πρόκριναν τήν ὑποποιοῦ ταπεινώση.

Δεύτερον: τήν ἀγάπην. Μοῦ δείχνατε καθημερινά

καί ἐν σιωπῇ ὅτι ἓνας ἄνθρωπος μπορεῖ νά περικοσμεῖται ἀπό πολλά καί ἔκτακτα προσόντα, μπορεῖ νά κατέχει ἐπίζηλα ἀξιώματα, μπορεῖ νά εἶναι πρόσωπο ἔξοχο καί διακεκριμένο, χωρίς τή θεία ἀγάπη θά εἶναι ἓνα μεγάλο μηδενικό. Χωρὶς αὐτή θά ὁμοιάζει μέ σῶμα ὁμορφο, ἀλλά νεκρό, θά ὁμοιάζει μέ κεφαλὴ ἀγγέλου χωρίς τίς πτέρυγές του, *«κύμβαλον ἀλλாலάζον»* μέσα σέ μία πολύβουη ἐποχὴ ἀνερμάτιστη καί κενή.

Ἔμαθα νά βλέπω κοντά σας τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία σάν ἀπέραντη θάλασσα τῆς ὁποίας ἡ ἐπιφάνεια καί μόνον μπορεῖ νά ταραχθῆ ἀπό τήν ἀνθρωπαρέσκεια καί τή λήθη τοῦ Θεοῦ, τό βάθος τῆς ὁμῶς θά μένει πάντα ἀκίνητο, ἀπρόσβλητο, ἤρεμο διατηρῶντας πάντα τήν ἀγιαστική δύναμη τοῦ Θεοῦ.

Γνωρίζω καλῶς ὅτι ἡ Ἀρχιερατικὴ Διακονία εἶναι θυσία καί προσφορά καί ὄχι ἄνεση καί τρυφή, εἶναι βίωση τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Ἄλλωστε, ὁ σταυρός εἶναι ἡ καθέδρα καί ὁ πραγματικός θρόνος τῆς θεολογίας, ἀλλά καί ὅλης τῆς ἐκκλησιαστικῆς διακονίας. Ἡ Ἀρχιερατικὴ Διακονία δέν εἶναι κοσμικὴ ἐξουσία, ἀλλὰ διακονία ἀγάπης καί προσφορᾶς, ἀφοῦ διά τῆς καθάρσεως, τοῦ φωτισμοῦ καί τῆς θεώσεως διαπαιδαγωγεῖται ὁ ἄνθρωπος πρὸς τήν ἐκπλήρωση τοῦ βαθυτέρου σκοποῦ τῆς ὑπάρξεώς του.

Ὁ Ἀπόστολος Πέτρος παροτρύνει τοὺς ποιμένας τῆς Ἐκκλησίας: *«ποιμάνετε τὸ ἐν ὑμῖν ποιμνιον τοῦ Θεοῦ, ἐπισκοποῦντες μὴ ἀναγκαστῶς, ἀλλ' ἐκουσίως, μὴδ' αἰσχροκερδῶς, ἀλλὰ προθύμως, μὴδ' ὡς κατακυριεύοντες τῶν κλήρων, ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου»* (Α' Πέτρ. ε', 2-3). Καί, βεβαίως, αὐτὴ ἡ παραγγελία γιά τήν ποιμαντικὴ συνδέεται μέ τόν λόγο τοῦ Προφητάνακτος Δαυὶδ: *«Κύριος ποιμαίνει με καὶ οὐδέν με ὑστερήσει. εἰς τόπον χλόης, ἐκεῖ με κατεσκίνωσεν»* (Ψαλμ. 22, 1-2).

Τό ποιμνιο δέν ἀνήκει στους ἀνθρώπους, ἀλλὰ στόν Θεό. Οἱ Ἀρχιερεῖς καί οἱ Ἱερεῖς ἐνεργοῦν κατά τήν ἐντολή τοῦ Χριστοῦ καί ἐξασκοῦν τήν ἀποστολή τους μέ τή δύναμη τοῦ ὀνόματος καί τήν Χάρι τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Ἐπίσκοπος, πού εἶναι εἰς τύπον καί τόπον τοῦ Χριστοῦ, κατά τόν Ἱερομάρτυρα Ἰγνάτιον

τόν Θεοφόρον, πρέπει νά ἔχη δύναμη, ἔμπνευση, φωτισμό, ὅπως ὁ Μωυσῆς, οἱ μεγάλοι Προφῆτες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, οἱ Ἀπόστολοι καί οἱ μεγάλοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐπιθυμῶ νά ἀνοίξω τήν καρδιά μου καί νά ἀπευθυνθῶ σ' ἐσᾶς κοιτάζοντάς σας στά μάτια. Νά σᾶς μιλίσω ἀπλά, ἀλλά ἐγκάρδια. Γιά μένα ἀπό σήμερα ἀρχίζει μιά ὁδός μαρτυρίου. Μέ ἐντολή τῆς Ἐκκλησίας ὁ Σταυρός τῆς Ἐπισκοπικῆς μου εὐθύνης γίνεται ἀκόμη μεγαλύτερος καί μέ πλήρη ἐπίγνωση ἀνεβαίνω στόν λόφο τοῦ Σταυροῦ, ζητώντας τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ. Αἰσθάνομαι πολύ ἀδύνατος μπροστά στό βᾶρος τοῦ Σταυροῦ, ἀλλά παίρνω θάρρος ἀπό τόν Ἐσταυρωμένο Χριστό μας καί ἀπό ὄλους ἐσᾶς τούς ἐσταυρωμένους ἀνθρώπους αὐτῆς τῆς ζωῆς καί μαζί σας ἀγόγγυστα βαδίζω βλέποντας στό τέλος τοῦ δρόμου τό φῶς τῆς Ἀνάστασης.

Γιά τήν ἀντιμετώπιση αὐτοῦ τοῦ βάρους τῆς Ἀρχιερατικῆς Διακονίας, ἐγχειρίζεται στόν Ἀρχιερέα σπληνικά ἢ ποιμαντορική ράβδος, ὡς ἕνας βαθύτερος συμβολισμός εὐθύνης καί τιμῆς. Θά ἤθελα ἢ ράβδος μου νά εἶναι μόνον ράβδος ἐλέους καί δικαιοσύνης, ράβδος παραμυθίας, εὐθύτητος καί ἀληθείας.

Κρατῶντας τόν συμβολισμόν, θεωρῶ ὅτι ἡ δική μου ζωντανή βακτηρία εἶναι οἱ ἄξιοι καί ἐργατικοί Κληρικοί τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, οἱ λαϊκοί - Ἐκκλ. Σύμβουλοι, Ἱεροψάλται, Νεωκόροι, κ.λπ. —οἱ ἄμεσοι ἄριστοι συνεργάται τῶν Ἐφημερίων μας. Εἶναι ἄνθρωποι πού σπκῶνουν τό βαρῦ φορτίο τῶν ἐνοριῶν μέ ὑψηλό αἶσθημα πνευματικῆς εὐθύνης, μέ ἥθος ὑποδειγματικό, μέ σύνεση καί συνέπεια στήν ἱερή ἀποστολή. Σ' αὐτούς προσβλέπω μέ ἐμπιστοσύνη καί τούς καλῶ νά συνενωθοῦμε, ποιμαίνοντες καί ποιμαινόμενοι, τῷ πνεύματι τῆς εἰρήνης καί τῆς ἀγάπης ἐπ' ἀγαθῶ ἀλλήλων καί τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ στούς Ἀποστόλους «*Καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ Πατήρ, καὶ γὰρ πέμπω ὑμᾶς*» (Ἰωάν. Κ', 21), ἰσχύει πρῶτα γιά τούς Ἐπισκόπους καί αὐτό μοῦ δίνει τή δύναμη. Ὅπως καί ὁ λόγος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου: «*πεποιθήσιν ἔχομεν... ὅτι ἡ ἰκανότης ἡμῶν ἐκ Θεοῦ, ὅς καὶ ἰκάνωσεν ἡμᾶς διακόνους καινῆς διαθήκης, οὐ γράμματος ἀλλὰ πνεύματος· τὸ*

γὰρ γράμμα ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ» (Β' Κορινθ. Γ' 4-6).

Μέ ἐντολή τῆς Ἐκκλησίας, ἦτοι διά τῆς τιμίας ψήφου τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. κ. Ἱερωνύμου τοῦ Β' καί τῶν Σεβ. Ἀρχιερέων τῶν συγκροτοῦντων τήν Ἱεραρχίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔρχομαι στόν εὐλογημένο καί ἱστορικό αὐτό γιά μένα τόπο γιά νά διακονήσω τό μυστήριο τῆς σωτηρίας σας.

Εἶμαι ἀπό σήμερα ἀνάμεσά σας, ὡς Πνευματικός σας Πατέρας, μόνο γιά νά ζοῦμε μαζί τήν ἀγάπη, ὅπως αὐτή βιώνεται μέσα στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας. Τήν ἀγάπη πού ἀποτελεῖ τό βασικό γνώρισμα τῶν μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος εἶπε «*ἐν τούτῳ γνώσσονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις*» (Ἰωάν. ΙΓ', 35) καί ἔδωσε τήν καινή ἐντολή «*ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους*», ὅπως καί ἐκεῖνος μᾶς ἀγάπησε. Ἰδιαίτερα σήμερα, σέ μιά ἐποχή μεγάλων ἀμφισβητήσεων ἀλλά καί προσδοκιῶν πού διαφεύδονται συχνά, οἱ ἄνθρωποι τῆς Ἐκκλησίας, περισσότερο ἴσως ἀπό ποτέ ἄλλοτε, ἐμεῖς ὀφείλομε νά ἔχομε καί νά δίδωμε ἀγάπη στόν ἄνθρωπο, χωρίς διακρίσεις καί χωρίς ἀποκλεισμούς. Αὐτή εἶναι καί ἡ δική μου ἐπιθυμία. Νά δίδω ἀγάπη, νά εἶμαι πατέρας, ἀδελφός, φίλος, διάκονος. Νά δίδω ἀγάπη περιεζωσμένος τό λέντιον τῆς ταπεινώσεως καί νά μεταδίδω σέ ὄλους τό μήνυμα τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, τῆς πηγῆς τῆς ἀληθινῆς χαρᾶς καί τῆς ἐλπίδας.

Γνωρίζω καλά ὅτι ἡ Ἐκκλησία μοῦ ἐμπιστεύεται τήν ποιμαντική εὐθύνη αὐτῆς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως σέ μιά ἰδιαίτερα δύσκολη χρονική στιγμή, σέ μιά κρίσιμη γιά τήν Ἐκκλησία καί τήν Πατρίδα μας περίοδο. Ἡ Μητροπολιτική μας, ὅπως καί ὅλη ἡ Ἐκκλησία, καλεῖται νά ἀναλάβει ἕνα νέο ρόλο, μιά νέα θέση, γιά νά ἀνταποκριθεῖ στό σύγχρονο περιβάλλον καί στίς ἀπαιτήσεις τῆς Κοινωνίας, στή νέα πραγματικότητα πού διαμορφώνεται. Ἡ Κοινωνία μας ἀλλάζει καθημερινά πρόσωπο. Δέν ὑπάρχουν αὐτά πού ἕως τώρα θεωρούσαμε αὐτονόητα καί ἡ Ἐκκλησία, μέ πρῶτους τούς Ἐπισκόπους τῆς ἔχει ἀποστολή νά δώσει στόν κόσμο τό μήνυμα τοῦ Εὐαγγελίου τῆς ἀγάπης.

Καλείται νά σταθεί άρωγός στόν άνθρωπο, νά τοῦ μιλήσει ξανά γιά τήν πατρική σχέση πού συνδέει τόν Θεό μαζί του, γιά νά τοῦ δώσει ἐλπίδα ὅταν τά πάντα γύρω του τόν ἀπελπίζουν, γιά νά τοῦ ὑπενθυμίσει ἀξίες καί ἀρετές, νά τοῦ διδάξει ἦθος καί διάθεση προσφορᾶς. Καλείται νά ἐμπνεύσει στους ἀνθρώπους αὐτά πού θά τούς βγάλουν ἀπό τά σημερινά ἀδιέξοδα. Νά τούς ὑπομνήσει πώς εἶναι εἰκόνες τοῦ Θεοῦ, παιδιά τοῦ ἴδιου Πατέρα καί ἀδελφοί μεταξύ τους, μέ ἕνα καί μόνο προορισμό καί σκοπό, τή σωτηρία. Καλείται ἀκόμη νά συμβάλει στή διαμόρφωση καί ἀνάπτυξη τῆς πνευματικῆς καί πολιτισμικῆς ταυτότητας καί συνείδησης τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ.

Νά κρατήσουμε τά ἦθη καί τίς παραδόσεις μας. Τόν ὀρθόδοξο πολιτισμό μας. Τώρα μάλιστα πού ἔχομε τόσους ἀνθρώπους πού ἔρχονται ἀπό ἄλλοῦ νά ζήσουν μαζί μας καί πρέπει χωρίς κανένα εἶδος ρατσισμού, χωρίς καμιά φοβία καί σίγουρα μακριά ἀπό φανατισμό καί μισαλλοδοξία, πού καμιά σχέση δέν ἔχουν μέ τήν πίστη μας, νά τούς ἀποδεχθοῦμε. Ὀφείλομε νά κρατήσουμε τή φιλοξενία, τή λεβεντιά, τήν ἀξιοπρέπεια, τίς ἀρχές καί ἀξίες τοῦ εὐσεβοῦς καί ἡρωϊκοῦ λαοῦ μας, τόν θεσμό τῆς οἰκογένειας.

Στή Μητρόπολη Ἡλείας προσέφεραν πολλὰ ὄλοι οἱ προκάτοχοί μου, μέ τά ιδιαίτερα χαρίσματά του ὁ καθένας, ὅπως οἱ ἀείμνηστοι Μητροπολίτες πρώην Ἡλείας κυροί Δαμασκηνός Σπυλιόπουλος, Ἀντώνιος Πολίτης, Γερμανός Γκούμας, Ἀθανάσιος Βασιλόπουλος καί ὁ Σεβ. Μητροπολίτης πρώην Ἡλείας κ. Γερμανός.

Γιά τήν ἐπίτευξη αὐτῶν τῶν σκοπῶν σᾶς καλῶ ὄλους σ' αὐτήν τήν σταυροφορίαν, Κλῆρον καί Λαόν, Ἄρχοντες καί Ἀρχόμενοι, εἴσθε ὄλοι χρήσιμοι καί δέν περισσεύει κανείς, γιατί αὐτός εἶναι ὁ βαθύτερος σκοπός τῆς Ἐκκλησίας, νά γίνουν ὄλοι γνήσια παιδιά τοῦ Θεοῦ καί νά πραγματοποιηθῆ ἡ ἐνότητα τοῦ Λαοῦ ὑπό τήν πνευματική καθοδήγηση καί προστασία τοῦ Ἀρχιποίμενος Χριστοῦ.

Οἱ ἅγιοι Πατέρες διδάσκουν ὅτι κεφαλή τῆς κάθε τοπικῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁ Ἐπίσκοπος, εἰς τύπον καί τόπον τῆς πραγματικῆς Κεφαλῆς, πού εἶναι ὁ Χριστός, οἱ ὀφθαλμοί τοῦ Ἐπισκόπου εἶναι οἱ Κληρικοί, τά χέρια του ὅσοι ἔχουν διάθεση

νά ἐργασθοῦν φιλόπρωπα γιά νά ἀπαλύνουν τόν ἀνθρώπινο πόνο, πόδια ὅσοι ἐργάζονται ἱεραποστολικά, καί ἡ κόμη τῆς κεφαλῆς, πού εἶναι ἡ ὠραιότητά της, εἶναι οἱ μοναχοί. Ἔτσι, μέσα στήν Ἐκκλησία δέν ὑπάρχουν διασπάσεις καί διαρρέσεις, ἀλλά ἐνότητα ἐν Χριστῷ.

Στηρίζομαι στή μαρτυρημένη ἐμπειρία τῆς Ἐκκλησίας μας καί θά κάνω δειλὰ βήματα πάνω στά κύματα, κοιτώντας κατά πρόσωπον τόν Ἰησοῦ. Μήπως προλάβουμε νά ἀπολαύσουμε τήν ἐφαρμοσμένη θεολογία πρὶν πεθάνουμε. Διπλαδί: Μία Ἐκκλησία πού δέν θά δεσμεύει τούς ἀνθρώπους μέ «βαρέα καί δυσβάστακτα» (Ματθ. 23, 4). Μία Ἐκκλησία πού θά «λευκαίνει τόν σπιλωμένο χιτῶνα τους μέ τό αἷμα τοῦ ἀρνίου» (Ἀποκ. 6, 14) καί θά «ἐξαιλείφει κάθε δάκρυ ἀπό τά μάτια τους» (Ἀποκ. 6, 16-17), κάνοντας χειροπιαστό αὐτό πού χρειάζεται ὁ κόσμος μας, τήν ἐλπίδα. Μία Ἐκκλησία μέ μορφή σεμνή, λιτή, κοντινὴ στό σήμερα, οἰκεία, μέ λιγότερη ἀρματωσιά καί στόμφο. Πού «καθαρὴ καὶ ἀμίαντος», χωρίς νά ξεπέφτει σέ ὑπηρεσία κοινωνικῆς πρόνοιας, «θά ἐπισκέπτεται τούς ἀνθρώπους στή θλίψη τους» (Ἰακ. Α', 27), καί θά τούς γεμίζει μέ τήν παρουσία τοῦ Σταυρωμένου καί Ἀναστημένου Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Μία Ἐκκλησία πού δέν θά πολιτικολογεῖ, οὔτε θά ἐθνικολογεῖ, ἀλλά μόνο θά θεολογεῖ, ἀφοῦ ὁ θεολογικός λόγος εἶναι καί πολιτικός, τῆς πολιτείας τοῦ Θεοῦ, εἶναι καί ἐθνικός, τοῦ ἔθνους τῶν Χριστιανῶν.

Μία Ἐκκλησία πού θά ὀδηγήσει τόν ἄνθρωπο στό «ἀποκεκρυμμένο κάλλος», ἐκεῖ ὅπου ὁ ἄνθρωπος ἢ σώζεται ὀλόκληρος ἢ δέν σώζεται καθόλου. Μία Ἐκκλησία πού τήν ἐμπιστευόμαστε καί ὄχι πού ζητάει. Μία Ἐκκλησία πού θά μᾶς ἀναστήσει στή λογική πού ἐλευθερώνει, θά ἀπαντήσει στά καθημερινὰ δράματα καί ἀδιέξοδά μας, στά ἀναπάντητα «γιατί» καί ἐρωτήματά μας. Μία Ἐκκλησία πού θά μᾶς προσφέρει τόν Θεό πού λυτρώνει, πού θά βασίζεται στή μία ἔξοδο ἀπό τή φιλαντία καί τή μυωπία μας πρὸς τή διέξοδο τῆς αὐταπάρνησης καί τό φῶς τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ.

Ὅμως τό πραγματικό πεδίο μάχης τῆς Ἐκκλησίας δέν εἶναι στήν πολιτική, στή διπλωματία, στά οικονομικά. Εἶναι στό σιωπηλό πεδίο τοῦ

ἀτομικοῦ πνεύματος. Γιὰ νὰ εἰσέλθομε ἐκεῖ, Πατέρες καί ἀδελφοί μου κληρικοί, ὀφείλομε νὰ παίρνομε τὴν ἀλήθεια σάν λυχνάρι καί νὰ βγαίνομε, ὅπως οἱ πρῶτοι Ἀπόστολοι γιὰ νὰ ποῦμε τὸ καλὸ ἄγγελμα, σ' ὅποιον θέλει ν' ἀκούσει. Ἄν ἡ ἱστορία σταθεῖ ἐμπόδιο στὸν δρόμο μας, νὰ τὴν ἀγνοήσουμε. Ἄν μᾶς ἐμποδίσουν τὰ συστήματα, νὰ τὰ παραμερίσουμε. Ἄν μᾶς βαραίνουν τὰ ἀξιώματα, νὰ τὰ ἀποξέσουμε. Καί τότε θὰ συναντήσουμε τὸ μόνο πού δέν εἶναι νέο καί ἄγνωστο γιὰ μᾶς, τὸν ἄνθρωπο, ὅταν τὸν γνωρίζουμε καί ὅταν τὸν ἀγαπᾶμε, δηλ. ὅταν ζοῦμε μαζί του μέσα στὴν ἀπλὴ οἰκειότητα τῆς συμβίωσης.

Ἄς μὴ μᾶς ξαφνιαίνει τὸ ὅτι καί ἔξω ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία ὑπάρχει μία ἐνότης, πού τὴν παραμελοῦμε συχνά. Εἶναι ἡ ἐνότητα τῶν ἀνθρώπων πού ὑποφέρουν μαζί τὴν κοινὴ ὑπαρξη, χαίρονται τίς κοινές χαρές, καί συμμερίζονται τίς ἴδιες λύπες. Εἶναι αὐτοὶ πού μᾶς ἔχουν περισσότερη ἀνάγκη. Αὐτοὶ πού σκύβουν κάτω ἀπὸ τὸ φορτίο τῆς ὑπάρξεως, τῶν ὁποίων ἡ ζωὴ εἶναι μία καθημερινὴ πάλη γιὰ τὴν ἀπλὴ συντήρηση, πού τοὺς λείπει τὸ ταλέντο καί οἱ εὐκαιρίες, πού ζοῦν μὲ τὸν φόβο τῶν χρεῶν καί τῶν δανείων, μὲ τὸ ἄγχος τῶν φροντιστηρίων καί τῆς ἀνεργίας, μὲ τὴν ἀτολμία γιὰ τὸν γάμο καί τὴν παιδοποιία, τόσο πού δέν βρῖσκουν τὸν καιρὸ οὔτε καί τὴν δύναμη νὰ κάνουν τοὺς λογαριασμούς τῆς ψυχῆς τους. Ἐναν κόσμο πού σήμερα τὸν εὐλογῶ καί τοῦ ἀνοίγω τὴν ἀγκαλιά μου.

Ὅλο τὸ ἔργο τοῦ Ἀρχιερέως εἶναι δεδομένο, διότι ἀπορρέει ἀπὸ τὴν ἀρχιερωσύνη τοῦ Χριστοῦ, καί γι' αὐτὸ τὸν Χριστὸ πρέπει νὰ μιμεῖται στή ζωὴ του. Ὅποτε, ἡ μόνη ἐξαγγελία εἶναι ὅτι, κατὰ τὸ πρότυπο τοῦ Χριστοῦ, θὰ θυσιάζομαι γιὰ τὸ ποίμνιο.

Θέλω νὰ πῶ λίγες σκέψεις γιὰ τὴ διακονία μου ὡς Ἀρχιερέως τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καί ποιὰ θὰ εἶναι ἡ ἀτμόσφαιρα στὴν ὁποία θὰ κινηθῶ, πού δέν εἶναι διαφορετικὴ ἀπὸ τὴ θεολογία τῆς Ἐκκλησίας.

Πρῶτον. Βασικὴ μου ἐπιδίωξη εἶναι ἡ διαφύλαξη τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως καί τῶν δογμάτων. Τὰ δόγματα τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἔκφραση τῆς

θείας Ἀποκαλύψεως πού δόθηκε ἀπὸ τὸν Θεὸ στους θεουμένους, δηλαδή τοὺς Προφῆτας, Ἀποστόλους, Πατέρας καί γενικά σέ ὅλους τοὺς ἁγίους. Ἀλλοίωση τῶν δογμάτων συνιστᾷ ἀλλοίωση τῆς θεραπείας τοῦ ἀνθρώπου.

Δεύτερον. Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία εἶναι τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Εἶναι τὸ Θεανθρώπινο Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Κανείς δέν μπορεῖ νὰ τὴν ὑποβιβάσει σέ ἓνα νομικὸ ἴδρυμα, μὲ νομικὴ συγκρότηση, κανείς δέν μπορεῖ νὰ τὴν ιδιοποιηθῆ. Ἀκόμη, ἡ Ἐκκλησία εἶναι τὸ πραγματικὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Στὴν ὀρθόδοξη ἀντίληψη ὅταν ὁμιλοῦμε γιὰ Ἐκκλησία ἐννοοῦμε τρία πράγματα, ἦτοι: 1) τὸ Θεανθρώπινο Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, πού προσέλαβε ἀπὸ τὴν Παναγία, 2) τὸν εὐχαριστιακὸ ἄρτο καί 3) τοὺς ἁγίους, πού, κατὰ διαφόρους βαθμούς, μετέχουν τοῦ Χριστοῦ. Ἐπίσης, ἡ Ἐκκλησία δέν εἶναι μιὰ Θρησκεία, ἀλλὰ ἓνα πνευματικὸ Νοσοκομεῖο, πού θεραπεύει τὴ νοσοῦσα προσωπικότητα τοῦ ἀνθρώπου.

Τρίτον. Οἱ Πρεσβύτεροι δέν εἶναι ἀπλῶς οἱ ἐντολοδόχοι τοῦ Ἐπισκόπου, ἀλλὰ οἱ πολῦτιμοι συνεργάτες του. Ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος ὀνομάζει τοὺς Ἱερεῖς «ἀξιονόμαστον πρεσβυτέριον, τοῦ Θεοῦ ἄξιον» καί λέγει ὅτι συνδέονται μὲ τὸν Ἐπίσκοπο «ὡς χορδαὶ κιθάρα». Μόνον μὲ τὴν ὁμόνοια καί τὴ σύμφωνη ἀγάπη μεταξύ Ἐπισκόπου καί πρεσβυτέρων «Ἰησοῦς Χριστὸς ἄδεται». Ἡ κιθάρα δέν ἀποτελεῖται ἀπὸ μιὰ χορδὴ, γιατί τότε δέν θὰ ὑπῆρχε ἁρμονία. Ἔτσι, καί τὸ καινὸν ῥῆμα τοῦ Χριστοῦ ἀπαιτεῖ συγχορδία Ἐπισκόπου καί Πρεσβυτέρων. Ὡς εἶναι γνωστόν, τὸ συνοδικὸ σύστημα δέν λειτουργεῖ μόνον σὸ ἐπίπεδο τῶν Ἐπισκόπων, ἀλλὰ καί στὴ σχέση μεταξύ Ἐπισκόπων καί Πρεσβυτέρων, σέ κάθε Μητρόπολη, καί στὴ συνύπαρξη Πρεσβυτέρων καί λαϊκῶν σέ κάθε Ἐνορία.

Τέτατον. Οἱ λαϊκοὶ μέσα στὴν Ἐκκλησία εἶναι τὰ μέλη ἐκεῖνα πού ἔχουν τὸ χάρισμα, εἶναι τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας καί τὰ μέλη τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ πού ἔχουν τὰ δικά τους χαρίσματα νὰ πομαίνωνται. Πέρα ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα, οἱ λαϊκοί, ὡς μέλη τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, εἶναι μάρτυρες καί ὁμολογητὲς τῆς ἀληθείας, ἀποτελοῦν τὴν «ἀγρυπνοῦσα συνείδηση» τῆς Ἐκκλησίας.

Πέμπτον. Οί μοναχοί δέν εἶναι κάποιοι ιδιότροποι ἄνθρωποι πού ἀπό ιδιορρυθμία βγῆκαν ἀπό τίς πόλεις καί κατοικοῦν μέσα σέ Μοναστήρια ἢ ἀσκηταριά, ἀλλά «οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ», κατά τόν ἅγιο Ἰωάννη τόν Χρυσόστομο, «οἱ εὐαγγελικῶς ζῶντες», κατά τόν Εὐάγριο τόν Ποντικό, «οἱ μάρτυρες τῆ προαιρέσει», κατά τόν Μέγα Ἀθανάσιο, οἱ συνεχιστές τῆς μαρτυρικῆς Ἐκκλησίας, κατά τόν ἅγιο Συμεών τόν νέο Θεολόγο, ἡ κόμπ πού κοσμεῖ τήν κεφαλή τῆς Ἐκκλησίας, κατά τόν ἅγιο Γρηγόριο Νύσσης, ἐπειδή νεκρώθηκαν κατά κόσμο καί δοξάζουν τήν κεφαλή τῆς Ἐκκλησίας. Δέν πρέπει νά ὑπάρχη διάσταση μεταξύ μοναχικοῦ καί ἐγγάμου βίου, γιατί τότε οὔτε ἀληθινός μοναχισμός λειτουργεῖ, οὔτε ἀληθινός ἕγγαμος βίος. Ἐπίσης, δέν πρέπει νά ὑπάρχη διάσταση μεταξύ τῶν Μοναστηριῶν καί τῶν Ἐνοριῶν. Οἱ Ἐνορίες τροφοδοτοῦν τά Μοναστήρια καί τά Μοναστήρια βοηθοῦν ποικιλοτρόπως τίς Ἐνορίες.

Ἑκτον. Τό ἐκκλησιαστικό ἔργο εἶναι ἀπό τή φύση καί τήν ἀποστολή του ἐνοσιπονητικό. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι νά ἐνώνει καί ὄχι νά διαρεῖ. Παρατηροῦμε ὅτι στή σύγχρονη ἐποχή ὁ ἄνθρωπος ὡς ἀτομιστής ρέπει πρὸς τίς διαιρέσεις, τίς θρησκευτικές, πολιτικές, κοινωνικές ὁμαδοποιήσεις. Πρέπει νά ποῦμε ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἀγκαλιάζει ὅλα τά προβλήματα τοῦ λαοῦ, ἀσχολεῖται μέ ὅσα τόν ἐνδιαφέρουν, ἀλλά ποτέ δέν κομματίζεται. Ἡ Ἐκκλησία, ὡς μάνα, εἰσέρχεται ἀπό ἀγάπη καί φιλανθρωπία στή διηρημένη κοινωνία, ὄχι γιά νά συντηρῇ τή διαίρεση, ἀλλά γιά νά τήν ὀδηγῇ στήν ἐν Χριστῷ ἐνότητα.

Ἑβδομον. Ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία εἶναι ἀποστολική, ὅπως πιστεύουμε καί ἀπαγγέλλουμε στό Σύμβολο τῆς πίστεώς μας. Ὀνομάζεται ἐπίσης καί πατερική, ἀφοῦ οἱ Πατέρες εἶναι διάδοχοι τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων στή χάρη, τή θεωρία καί τή θεολογική γνώση. Εἶναι γνωστόν ὅτι οἱ Ἅγιοι Πατέρες μελέτησαν τά ὄντολογικά καί κοσμολογικά προβλήματα τῶν ἀρχαίων Φιλοσόφων καί ἀπίντησαν σ' αὐτά μέ βάση τή Θεία Ἀποκάλυψη.

Ἡ Ἐκκλησία πρέπει νά βλέπει τά προβλήματα καί τά ἐρωτήματα τῶν συγχρόνων ἀνθρώπων καί νά δίδει ἀπαντήσεις σ' αὐτά.

Ἔγδοον. Οἱ νέοι δέν εἶναι ἀπλῶς ἡ ἐλπίδα τοῦ μέλλοντος, ἀλλά ἡ δυναμικότητα τοῦ παρόντος. Χωρίς τήν παρουσία τῶν νέων ἐπικρατεῖ μία στασιμότητα, μία συμβιβαστική ζωή.

Ἐπιτακτικόν καθῆκον ὀρθοῦται ἡ καλλιέργεια τοῦ ἥθους καί τοῦ ὑψηλοῦ ἑλληνορθόδοξου φρονήματος τῆς σπουδαζούσης νεολαίας, τῆς χρυσῆς αὐτῆς ἐλπίδος τῆς Πατρίδος, τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς κοινωνίας μας. Ἡ προσπάθεια αὐτή πρέπει νά ἀποτελέσει ἀντικείμενο θερμῆς προσευχῆς καί νυχθημέρου μερίμνης τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ Ἐπισκόπου, τῆς οἰκογενείας, τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου καί τῶν ἐκπαιδευτικῶν. Ἔτσι, θά διαφυλάξουμε, ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ, τά παιδιά μας ἀπό τόν λευκόν θάνατον τῶν ναρκωτικῶν καί ἀπό τήν ἐξαχρείωσιν τοῦ χαρακτήρος των, διά νά τά καμαρώσωμεν εὐτυχεῖς καί καταξιωμένους οἰκογενειάρχας, ἐπιστήμονας καί ἐπαγγελματίας, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ Ἐκκλησία καί ἡ Πολιτεία, ἀλλά καί ὁ φιλόχριστος κατά ξηρά, θάλασσαν καί ἀέρα στρατός, θά ἐπιλέξουν τά χρηστά καί ἄριστα στελέχη των.

Ὁ ἀγροτικός καί ὁ ἀστικός κόσμος τῶν μικρῶν καί μεγάλων ἐπιχειρήσεων, βιοτεχνιῶν καί βιομηχανιῶν καί ἡ ἀριστοκρατία τοῦ πνεύματος, οἱ ἐπιστήμονες, οἱ ἱατροί, οἱ δικαστικοί, οἱ δικηγόροι καί δημοσιογράφοι μαζί μέ τούς ἀόκνως ἐργαζομένους εἰς τήν κρατικήν μηχανή τῆς ὑπαλληλίας καί τούς ἄγρυπνους φρουρούς τῆς τάξεως καί τῆς ἀσφαλείας μας, ἀποτελοῦν ἐπίσης τό ἐπίκεντρον τῶν προσευχῶν μας καί καύχησι καί ὑπερηφάνειά μας.

Ὁ Ἐπίσκοπος δέν ἀπολαμβάνει μόνο χαρῆς ἀπό τά παιδιά του, ἀλλά ἐπωμίζεται τίς εὐθύνες καί τίς ἀγωνίες τους. Ὅφείλει νά προσεύχεται ὄχι μόνον διά τόν ἑαυτόν του, ἀλλά καί διά τό ποιμνίό του. Νά δακρῦζει ὄχι μόνον γιά τά δικά του ἁμαρτήματα, ἀλλά καί γιά τῶν χριστιανῶν τά ἀγνοήματα. Νά ἀνησυχεῖ καί νά ἀγωνίζεται γιά τήν ἀντιμετώπιση καί τῶν δικῶν τους πειρασμῶν, ὅπως προσπαθεῖ καί τίς δικές του νά ὑπερβεῖ δυσκολίες. Ὑπόδειγμα πρέπει νά ἔχει τόν Ἀπόστολον Παῦλον, ὁ ὁποῖος λέγει: «τίς ἀσθενεῖ, καί οὐκ ἀσθενῶ; τίς σκανδαλίζεται, καί οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι;», (Β' Κορινθ. ΙΑ', 29).

Αυτή θά είναι ή ατμόσφαιρα μέσα στην οποία θά κινηθῶ. Θέλω ὅμως καί τή δική σας εὐλικρινή συμπαράσταση. Σᾶς δίνω τήν καρδιά μου καί ζητῶ τή δική σας. Σκοπός μου εἶναι νά ἐνθρονισθῶ ὄχι σέ ὑψηλούς καί μετέωρους θρόνους, ἀλλά μέσα στην καρδιά σας. Δέν ἐπιζητῶ δόξες καί μεγαλεῖα, οὔτε ἐνδύματα πολυτελεῖ, ἀλλά τή δική σας δόξα, θέλω νά περιβληθῶ τά ἐνδύματα τῆς ἀγάπης σας, τῆς φιλοθείας καί φιλανθρωπίας σας.

Τελειώνοντας δέ αὐτόν τόν σύντομο ἐνθρονιστήριο λόγο αἰσθάνομαι τήν ἀνάγκη νά εὐχαριστήσω ὅλους, Κληρικούς καί λαϊκούς, πού μέ ὅποιοιδήποτε τρόπον μέ ἐβοήθησαν νά φθάσω σ' αὐτήν τήν Ἱεράν καί εὐλογημένη στιγμή.

Εὐγνωμονῶ τούς ἀειμνήστους γονεῖς μου, Γεώργιον καί Μαρίαν, πού μέ ἀνέθρεψαν ἐν παιδείᾳ καί νοουθεσίᾳ Κυρίου, ἅς εἶναι ή μνήμη των αἰωνία.

Εὐχαριστῶ τά ἀδέρφια μου, πού μοῦ στάθηκαν ἀρωγοί σ' ὅλην μου τήν Ἱερατικήν καί Ἀρχιερατικήν μου διακονίαν.

Εὐχαριστῶ τόν Νομικόν Σύμβουλον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας κ. Διονύσιον Φιλιππόπουλον, ἀγαπητόν, φίλον, ἄριστον Νομικόν, εὐλικρινή καί τίμιον συμπατριώτην γιά τήν ἄρρηκτη καί εὐλικρινή του φιλία.

Εὐχαριστῶ τούς εὐγενεῖς Ἄρχοντας τοῦ Λαοῦ μας, τούς ἐνδοξοτάτους Ἀξιωματικούς τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, τῆς Ἑλληνικῆς Ἀστυνομίας, τῆς Πυροσβεστικῆς καί Λιμενικῆς Ὑπηρεσίας, γιά τήν ἐδῶ παρουσία των.

Εὐχαριστῶ τέλος τήν Ὀλυμπιακή Ραδιο-τηλεόραση, τήν Τηλεόραση IONIAN, τόν τοπικόν Τύπον καί ὅλους τούς Δημοσιογράφους γιά τά εὐμενῆ σχόλιά των γιά τήν Ταπεινότητά μου. Καί

νά ζητήσω, πρῶτον, τή βοήθεια τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ γιά τό μεγάλο αὐτό ἔργο τῆς εἰρήνης. Ζητῶ, δεύτερον, τίς πρεσβείες τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καί ἀειπαρθένου Μαρίας, τρίτον, τίς πρεσβείες τῶν ἁγίων, ἰδιαίτερος τοῦ ἁγίου Ἱερομάρτυρος Χαραλάμπους, τοῦ προστάτου πάντων ἡμῶν.

Στηρίζομαι στίς εὐχές καί τίς προσευχές τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. κ. Ἱερωνύμου, καί τῶν Σεβασμιωτάτων Ἁγίων Ἀρχιερέων τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὅποιοι μέ ἔφεραν κοντά σας μέ τήν τιμία τους ψῆφο καί γίνονται συγκοινωνοί αὐτῆς τῆς μεγάλης καί ἱστορικῆς γιά τήν Ἐκκλησία καί τόν τόπο μας στιγμῆς καί τούς ὁποίους καί πάλιν καί πολλάκις ἐκ μέσης καρδίας εὐχαριστῶ καί εὐγνωμονῶ. Στηρίζομαι στήν ἀγάπη τῶν τιμίων καί ἀξίων Κληρικῶν τῆς Μητροπόλεώς μας, τούς πιό στενοῦς καί ἐκλεκτοῦς συνεργάτες μου. Στηρίζομαι στήν καλή συνεργασία μέ τούς ἐκλεκτούς καί ἀξιοτίμους Ἄρχοντας τοῦ λαοῦ μας, στήν ἐμπιστοσύνη ὄλων σας, τούς ἀγαπημένους καί οἰκείους μου ἀνθρώπους τοῦ μόχθου καί τῆς βιοπάλης, τούς φίλους καί ἀδελφούς μου, πού τόσα πολύτιμα μοῦ προσφέρατε ὅλα αὐτά τά χρόνια τῆς ἀνατροφῆς μου μαζί σας.

Προσευχηθεῖτε, λοιπόν Κληῖρος καί λαός, νά ἀντέχω στή διακονία τῆς Ἐκκλησίας, ὥστε νά μή βρεθῶ, κάποτε, κλεισμένος ἔξω ἀπό τήν Εἰρήνη τῶν Ἐκλεκτῶν καί τήν κοινωνία τῶν Ἁγίων.

Καί ἐγώ ταπεινά θά εὐχομαι καί θά προσεύχομαι ὅπως ή εἰρήνη τοῦ Θεοῦ, ή ὑπερέχουσα πάντα νοῦν, φρουρήσῃ τās καρδίας ὑμῶν καί τά νοήματα ἡμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καί ή ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καί Πατρός καί ή Κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶν μετὰ πάντων ὑμῶν.

ΑΜΗΝ.

Ἐνθρονιστήριος Λόγος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως κ. Νικηφόρου

(Δημητσάνα, 20 Νοεμβρίου 2022)

«*Ἀναστάς πορεύου σὺν αὐτοῖς
μὴδὲν διακρινόμενος*» (Πράξ. 10, 20)

Μακαριώτατε Πάτερ καί Δέσποτα, Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος Κύριέ μοι κ. Ἱερώνυμε,

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Μονεμβασίας καί Σπάρτης κ. Εὐστάθιε, Τοποτηρητά τῆς Ἱερᾶς ταύτης Μητροπόλεως,

Σεβασμιώτατοι ἅγιοι Ἀρχιερεῖς, ἀγαπητοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί καί συλλειτουργοί, Μέλη τετιμημένα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,

Θεοφιλέστατοι, ἅγιοι Ἀρχιερατῆς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί ἅγιοι Καθηγούμενε τῆς Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς καί Σταυροπηγιακῆς Μονῆς τῶν Βλατάδων,

Ἐντιμώτατε κ. Περιφερειάρχᾳ Πελοποννήσου,

Ἐντιμώτατε κ. Δήμαρχε Γορτυνίας,

Ἐντιμώτατε κ. Δήμαρχε Μεγαλοπόλεως,

Ἐντιμώτατοι Ἄρχοντες καί λοιποὶ ἐκπρόσωποι τῶν πολιτικῶν, στρατιωτικῶν, δικαστικῶν, ἀστυνομικῶν, ἐκπαιδευτικῶν καί λοιπῶν Ἀρχῶν,

Σεβαστοὶ Πατέρες καί ἀγαπητοὶ ἀδελφοί ἐν Κυρίῳ,

Ἐσιώτατοι Μοναχοὶ καί Μοναχές,

Ἡγαπημένε, πιστέ καί εὐλογημένε Λαέ τῆς ἱστορικῆς ἐπαρχίας Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως,

Ἔτσι ἐτόλμησα νά ἐρμηνεύσω τὴν φωνή τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅπως ἐλαλήθη εἰς ἐμέ, διὰ τῶν τίμων ψήφων τῶν Σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πρὸς τοὺς ὁποίους τὴν εὐγνωμοσύνη μου ἐκφράζω, διότι τὴν ταπεινή μου ἱερατικὴ διακονία ἐθεώρησαν ἀρκετὴ ἔνδειξη πιστότητος στὰ ὀλίγα, γιὰ νά μοῦ ἐμπιστευθεῖ σήμερον ἡ Ἐκκλησία τὰ πολλὰ καί μεγάλα, κατὰ τὸν παραβολικὸ λόγον τοῦ Κυρίου «*ἐπὶ ὀλίγα ἦς*

πιστός, ἐπὶ πολλῶν σὲ καταστήσω». Ἐξέρχομαι, σήμερον, ἐκ τῆς γῆς καί τῆς συγγενείας μου καί τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου καί ἐπὶ «*πτερύγων ἀγγέλων*» πορεύομαι ἐν εἰρήνῃ καί ἀληθείᾳ καί ἀγάπῃ στὴν ἁγιοτόκο ταύτη Μητρόπολη, γιὰ νά συναντήσω Ἐσᾶς, τὸν λαὸ τοῦ Θεοῦ, τοὺς ὁποίους ἡ Θεία Πρόνοια μέ ἔταξε νά διακονήσω.

Μέ βαθεῖα συγκίνηση καί ἱερό δέος ἔφερα τὰ βήματά μου στὴν ἔδρα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως, τὴν ὁμορφη καί ἔνδοξη Δημητσάνα, πειθαρχῶντας στὴ βουλή τοῦ Θεοῦ καί στὴ φωνή τῆς Ἐκκλησίας. Καί «*ιδού, πάρεμι ἐν τῷ μέσῳ ὑμῶν*»!

Ἀνερχόμενος τὶς βαθμίδες τῆς ἐπισκοπικῆς μου καθέδρας, τὴν ὥρα καί τὴ στιγμὴ ταύτη τὴν ἀποφασιστικὴ, ἀναβαθμὸ δοξολογίας, αἴνου καί εὐχαριστίας προσφέρω πρὸς τὸν Πανάγαθο Δωρεοδότη Κύριο, «*τὸν ποιῶντα μεγάλα καὶ ἀνεξιχνίαστα, ἔνδοξά τε καὶ ἐξάϊσια ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς*» καί μέ κραδασμὸ ψυχῆς καί κατάνυξη πνεύματος λέγω: Δόξα τῷ Πατρὶ καί τῷ Υἱῷ καί τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι. Δοξάζω τὸν Πανάγιο Τριαδικὸ Θεό, διότι ἀνάμεσα στὰ πλάσματά Του, δέν παρέβλεψε τὴν ἁμαρτωλότητά μου, καί δέν ἀρνήθηκε νά χορηγήσει καί εἰς ἐμέ τὸ θεῖο ἔλεός Του. Ἄλλ' οἰκονόμησε μέ τέτοιο τρόπο τὰ γεγονότα τῆς ζωῆς μου, ὥστε μετέτρεψε τὴν ἀσθένεια σέ δύναμη, τὴν ἀγνωσία σέ γνώση, τὴν ταπεινότητα καί ἀφάνεια σέ λαμπρότητα καί δόξα. Δέν ὑπάρχει μεγαλυτέρα τιμὴ, ἀπὸ τὸ νά καθίσταται ὁ χοϊκὸς καί γίνιος ἄνθρωπος κληρικὸς καί ἱερεὺς τῶν Μυστηρίων τοῦ Θεοῦ, Ἐπίσκοπος καί Ποιμένας ψυχῶν ἀθανάτων.

Ἦμνο εὐχαριστίας προσφέρω καί πρὸς τὴν Πάναγγο Μπτέρα τοῦ Χριστοῦ μας, τὴν Ὑπεραγία Θεοτόκο, καί τὴν παρακαλῶ νά μὴ παύσῃ νά μέ προστατεύει, ὅπως μέχρι σήμερον, ὑπὸ τὴ στοργικὴ καί κραταιὰ Της Σκέπη, γιὰ νά μπορέσω πιστὰ καί ἀνεπαίσχυντα νά ὑπηρετήσω τὸν

εὐλαβέστατο καὶ εὐγενικό αὐτό λαό, τό ἐκλεκτό τοῦτο λογικό Ποίμνιο τοῦ Χριστοῦ.

Συναισθήματα δέους καί συγκινήσεως μέ συγκλονίζουν, καθὼς συνειδητοποιῶ ὅτι ἀνεβαίνω σέ Μητροπολιτικό Θρόνο ἱστορικό, πού τόν ἐλάμπρυναν στή ροή τῶν αἰῶνων μεγάλοι Ἱεράρχες, μέ τελευταίους τοὺς μακαριστοὺς Εὐστάθιο, Θεόφιλο καί Ἱερεμία, τῶν ὁποίων τίς ἅγιες καί θεοπειθεῖς εὐχές ἐπικαλοῦμαι, καί ἀκούω «*φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ*» (Ἰωάν. 12, 28) νά μοῦ ψιθυρίζει, ὅπως παλαιά στόν Μωυσῆ: «*Λῦσον τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων σου· ὁ γὰρ τόπος, ἐν ᾧ ἔστηκας, ἅγιός ἐστι*» (Ἐξοδ. 3, 5).

Πραγματικά, ἅγιος ὁ τόπος τοῦτος, Ἱερός! Κατάφορος ἀπὸ ἱστορία, ἐκκλησιαστική καί ἐθνική. Μέ προσφορές ἀνεκτίμητες στά ἑλληνικά γράμματα, στήν τέχνη καί στήν ἐπιστήμη. Τόπος ποτισμένος μέ τόν ἰδρωτά τῆς ἀσκίσεως καί τὰ δάκρυα τῆς προσευχῆς τόσων καί τόσων ἁγίων ψυχῶν. Τόπος, πού γέννησε ἁγίους ἱεράρχες καί ἐθνομάρτυρες, σάν τοὺς Πατριάρχες Κωνσταντινουπόλεως Γρηγόριο τόν Ε΄ καί Διονύσιο τόν Σοφό, τόν Ἐπίσκοπο Χριστιανουπόλεως Ἀθανάσιο, τόν Ἀρχιεπίσκοπο Θεσσαλονίκης Ἰωσήφ Ἀντωνόπουλο, τοὺς Ἐπισκόπους Λακεδαιμονίας Θεόκλητο καί Ἀνανία Λαμπάρδη· μάρτυρες, σάν τὴν ὀσιομάρτυρα Θεοδώρα τῆς Βάστας, τοὺς νεομάρτυρες Εὐθύμιο τόν Νέο καί Ἰωάννη· ὀσίους, σάν τοὺς Λεόντιο καί Γεράσιμο· ἥρωες τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821, ὅπως οἱ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανός, Θεόδωρος Κολοκοτρώνης ὁ Γενναῖος· ἐπαναστάτες πατριῶτες, ὅπως οἱ Πάνος Ἀναγνωστόπουλος, Παναγιώτης Ἀρβαλιῆς, Θεοδωράκης, Ἰωάννης καί Κανέλλος Δεληγιάννης, Ἰωάννης Θεοφιλόπουλος, Δημητράκης καί Γεώργιος Πλαπούτας, Ἀθανάσιος καί Σταΐκος Σταϊκόπουλος· ἐπιφανεῖς κληρικούς, πολιτικούς, νομικούς, πανεπιστημιακούς καθηγητές, λογοτέχνες, συγγραφεῖς, ποιητές, καλλιτέχνες, εὐεργέτες τῆς Πατρίδος μας.

Ἡ Ἐπαρχία αὐτή πρωτοπόρησε στήν Ἐπανάσταση τοῦ '21. Ἐδῶ ἠμνήθηκε ἡ ἑλληνική ὁμορφιά καί λεβεντιά. Ἐδῶ οἱ ὄραματισμοί καί οἱ ὄρκοι γιά μιά ἐλεύθερη πατρίδα. Ἐδῶ τό ὀρμητήριο τῶν πατριωτῶν. Ἐδῶ τό καταφύγιο τῶν κατατρεγμένων. Ἐδῶ τό σκλαβωμένο γένος

ἀνέπαυε τὰ σπλάγχνα του, θεράπευε τίς πληγές του καί ἀνανέωνε τίς δυνάμεις του, γιά νά συνεχίσει τόν τιτάριο ἀγῶνα γιά τὴν ἐλευθερία.

Πατώντας τό χῶμα ἑνός τέτοιου τόπου, ἀόρατα τὰ δάχτυλα τῆς μνήμης χαϊδεύουν τίς λεπτότερες χορδές τῆς ψυχῆς σου καί νοιώθεις τὴν ἀνάγκη νά ἀποκαλυφθεῖς, νά γονατίσεις...

Ἀτενίζοντας «*τὴν πρώτην καὶ τιμιωτάτην ταύτην τῆς ζωῆς μου ἡμέραν*» – γιά νά πῶ κατὰ Γρηγόριο τόν Ναζιανζηνό– ὡς τὴν πρώτη καί ἁγία πατρική καί εὐχαριστιακή κοινωνία τοῦ Ἐπισκόπου μέ τό ποιμνίό του, τόν Κλῆρο καί τόν λαό αὐτῆς τῆς τετιμημένης Πόλεως καί Ἐπαρχίας, δοξάζω τό Ὑπερύμνητο Ὄνομα τοῦ Ἀρχιποίμενος Χριστοῦ, διότι τέτοιου λαοῦ, εὐγενοῦς καί φιλογενοῦς, φιλοτίμου καί ἡρωϊκοῦ, δεδοξασμένου καί ὑπερηφάνου, φιλοθρήσκου καί φιλόπατρι, μέ κατέστησε Ποιμενάρχη καί ὑπηρετὴ τῆς σωτηρίας του, ὑπέρμαχο τῶν δικαίων του, ὑπερασπιστὴ τῶν ἀδυνάτων καί πτωχῶν, ἰατρὸ τῶν πασχόντων, κυρίως δέ διδάσκαλο τῶν ἀστηρίκτων καί δεινῶς ἀγωνιζομένων ἀνάμεσα στά κύματα τοῦ βίου καί τῆς πλάνης καί τῶν αἰρέσεων καί τῶν ποικίλων ἰδεολογικῶν ρευμάτων καί ἀμφιβολιῶν τῆς ἐποχῆς, μάρτυρα Ἐπίσκοπο τῆς Ἐκκλησίας του, ὀδηγὸ τυφλῶν καί παρηγορητὴ, τοῦ Παρακλήτου διάκονο, λύτην τῆς λύτης καί ἀγωνίας του. Ὅμολογῶ ὅτι ἔχω πλήρη συναίσθησι τῆς μεγάλης τιμῆς, ἀλλά καί τῆς βαρεῖας εὐθύνης, πού ἐπωμίζομαι, ἀναλαμβάνοντας τὴν ποιμαντορία αὐτοῦ τοῦ τόπου.

Ἀπευθυνόμενος μέ πατρική στοργή καί ἀγάπη Χριστοῦ πρὸς τό εὐσεβές ποιμνίό μου, εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ἐπιθυμῶ νά τονίσω ὅτι δέν ἐπαισχύνομαι τό ὀλιγάριθμον αὐτοῦ, οὔτε ἀπογοπεύομαι, οὔτε δειλιῶ· «*οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεὸς πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ*» (Β΄ Τιμ. 1, 7). Μέ αὐτὴ τὴν ἀνεξάντλητη ἀγάπη καί μέ σύνεση καί σωφροσύνη καί μέ τὴν ἀπὸ Θεοῦ δύναμη θά προσπαθίσω νά ποιμάνω τό μικρό, μά καί συνάμα μέγα τοῦτο ποιμνιο, εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ «*κῆρυξ καὶ ἀπόστολος καὶ διδάσκαλος*» (Β΄ Τιμ. 1, 11). Καί ἕνας ἁμαρτωλὸς ἐάν μετανοήσει, χαρὰ γίνεται ἐν τῷ οὐρανῷ (Λουκ. 15, 7)· καί μία μόνο ἀνθρώπινη ψυχὴ στά μάτια τοῦ Θεοῦ ἔχει ἀξία μεγαλύτερη ἀπὸ ὀλόκληρο τόν κόσμο·

ένας μόνον άνθρωπος δύναται νά μεταμορφώσει τόν κόσμο όλον. Ἡ Ἐκκλησία μας οὐδέποτε ἀπέβλεψε στους ἀριθμούς καί στήν ποσότητα, ἀλλά πάντοτε στήν ποιότητα, στήν ὁποία καί κατατείνει τό ὄλο ποιμαντικό της ἔργο. Ὁ Ἀπόστολος μᾶς λέγει ὅτι «*μικρὰ ζύμη ὄλον τὸ φύραμα ζυμοῖ*» (Α΄ Κορ. 5, 6).

Στήν ἐξαιρετική καί κρίσιμη τούτη στιγμή, πού σημαδεύει μιά καινούργια περίοδο τῆς ζωῆς μου, συνηθίζεται ὁ νέος Μητροπολίτης νά ἐκθέτει τό πρόγραμμα καί τούς ὄραματισμούς του γιά τόν λαό καί τόν τόπο, πού ὁ Θεός τόν κάλεσε νά ποιμάνει. Ὅμως, αὐτή τή στιγμή δέν θέλω νά δώσω τήν ἐντύπωση ὅτι κάνω προγραμματικές δηλώσεις. Γιατί τοῦτο ἀπαιτεῖ προπαρασκευή καί μελέτη καί προσευχή, ἀλλά καί ἐνημέρωση ἐπάνω στίς ἰδιορρυθμίες τοῦ τόπου καί στήν ἰδιαίτερη ψυχολογία τῶν ἀνθρώπων του.

Ὁ Ἐπίσκοπος, ἄλλωστε, δέν εἶναι ἕνας «ἡγέτης», οὔτε ἕνας «κοινωνικός ἐργάτης» μέ τήν συνηθισμένη ἔννοια τοῦ ὄρου. «*Ἄγγελος Κυρίου ἐστὶ*» (Ἰω. Χρυσόστομος), «*ὅτι οὐ τὰ ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τὰ τοῦ πέμποντος ἀναγγέλλει*» καί ἀποστολή του ἔχει «*πτερῶσαι ψυχήν, ἀρπάσαι κόσμου καί δοῦναι Θεῷ*», κατὰ τόν ἅγιο Γρηγόριο τόν Ναζιανζηνό (Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ, *Ἀπολογητικός κβ'*). Ὁλόκληρη ἡ ζωή του, ἡ παρουσία του, τό ἔργο του, πρέπει νά ἀποτελοῦν τήν πύλη, ἀπό τήν ὁποία τό μυστήριο τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ, ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καί ὁ «*λόγος τοῦ Σταυροῦ*» (Α΄ Κορ. 1, 18) διοχετεύεται στή συγκεκριμένη ἱστορική στιγμή καί προσφέρεται δυναμικά καί λυτρωτικά στόν ἄνθρωπο. Ἐκεῖνο πού, μέ βεβαιότητα, μπορῶ νά σᾶς πῶ αὐτή τήν ἱερή ὥρα εἶναι ὅτι, ἔρχομαι κοντά σας μέ χαρά καί ἔχω στραμμένη τήν προσοχή καί τήν καρδιά μου ὄχι στήν ἀνθρώπινη ἀδυναμία μου ἀλλά στή δύναμη τοῦ Χριστοῦ.

Ἔρχομαι νά κάμω ὄχι κάτι πρωτότυπο ἢ κάτι δικό μου, ἀλλά αὐτό πού κάμει ἡ Ἐκκλησία μας τόσους αἰῶνες. Ἔρχομαι, δηλαδή, νά συναντήσω ψυχές καί νά τούς μεταφέρω τό μήνυμα ὅτι: «*οὕτως ἠγάπησεν ἡμᾶς ὁ Θεός, ὥστε τὸν μονογενῆ Υἱὸν Αὐτοῦ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόλλυται ἀλλ' ἔχει ζωὴν αἰώνιον*». Καί εἶναι τό ἔργο αὐτό μέγα, καθότι ἀσχολούμαστε μέ τίς

ἀνθρώπινες ὑπάρξεις, οἱ ὁποῖες ἔχουν ἀνεκτίμητη ἀξία ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καί ἡ καθεμιά εἶναι μοναδική καί ἀναντικατάστατη. Φθάνω κοντά σας, ὄχι νά κατακυριεύσω τοῦ κλήρου καί τοῦ ποιμνίου, ἀλλά νά κινηθῶ καί νά ἀναστραφῶ μαζί σας μέ τό πνεῦμα ἐκεῖνο τῆς ἐν Χριστῷ ἐλευθερίας καί εὐκρινείας. Νά δώσω ὅτι καλύτερο ἔχω στή διακονία τοῦ μυστηρίου τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία εἶναι σῶμα Χριστοῦ καί τῆς ὁποίας ὁ καθένας ἀπό ἐμᾶς συνιστᾷ μέλος τίμιο καί σκεῦος πολῦτιμο, «*πρὸς καταρτισμὸν τῶν ἁγίων, εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ*» (Ἐφεσ. 4, 12). Ἔρχομαι κοντά σας «*οὐ καθ' ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας*» (Α΄ Κορ. 2, 1), ἀλλά μέ μοναδικό ἐφόδιο τήν ἐλπίδα στόν Θεό καί τήν ἀγάπη στόν ἄνθρωπο. Σέ μία μόνο λέξη θά μπορούσαν νά συνοψισθοῦν τά προγράμματα καί οἱ ὄραματισμοί μου γιά ἐσᾶς. Καί αὐτή ἡ λέξη εἶναι ἡ ἀγάπη. Μέ τήν ἀγάπη ἔρχομαι νά ἐνθρονισθῶ ὄχι μόνο στόν θρόνο τῆς Μητροπόλεως, ἀλλά καί στῆς καρδιάς σας τόν θρόνο.

Δέν ἔρχομαι κοντά σας σάν ξένος. Ἔρχομαι σάν σάρκα ἀπό τή σάρκα σας. Τοῦτο δέν εἶναι σχῆμα λόγου. Σύμφωνα μέ τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησιολογία, ὁ Ἐπίσκοπος ἀπό τήν ἡμέρα τῆς ἐκλογῆς του καί τῆς χειροτονίας του συνάπτει γάμο μέ τήν Ἐπισκοπή του. Ἐνώνεται ὀργανικά μαζί της καί γίνεται ἕνα μ' αὐτήν. Ἐπομένως, ὅσο ξένος μπορεῖ νά θεωρηθεῖ ὁ σύζυγος πρὸς τή σύζυγο καί τά παιδιά πρὸς τούς γονεῖς, τόσο ξένος μπορῶ νά θεωρηθῶ καί ἐγὼ πρὸς ἐσᾶς. Δέν εἶμαι ξένος. Εἶμαι ὁ πατέρας σας καί εἶστε τά παιδιά μου καί τ' ἀδέλφια μου. Ἀπό σήμερα μοιράζομαι τή ζωή σας. Οἱ χαρές σας εἶναι καί χαρές μου. Οἱ πόνοι σας καί πόνοι μου. Τά προβλήματα σας καί δικά μου προβλήματα.

Κοντά σας ἔρχομαι ἀντικειμενικός καί ἀμερόληπτος, γιά νά φέρω τήν εἰρήνη καί τήν ἀγάπη. Γιά νά συμφιλιώσω καί νά ἐνώσω. Ἡ καρδιά μου εἶναι εὐρύχωρη. Μέσα σ' αὐτήν ὑπάρχει θέση γιά ὄλους.

Ἔρχομαι νά συντονίσω τούς παλμούς τῆς καρδιάς μου στῆς δικῆς σας καρδιάς τούς χτύπους καί νά γίνω «*ὡς εἷς ἐξ ἡμῶν*» (Γεν. 3, 22).

Μέ τήν ἀγάπη, λοιπόν, ὀδηγῶ καί συνισταμένη

τῶν σκέψεων, τῶν ἀποφάσεων καί τῶν προσπαθειῶν μου, θά σκύψω μέ στοργή, πρωτίστως, πάνω ἀπό τά προβλήματα καί τίς ἀνάγκες τῆς ψυχῆς καί θά φροντίσω ὥστε νά καλλιεργηθεῖ ὁ «ἔσω ἄνθρωπος» (Εφεσ. 3, 16).

Τοῦτο δέν εἶναι μόνο χριστιανική ἐπιταγή, ἀλλά καί αἴτημα τῶν καιρῶν, καθὼς ζοῦμε σέ μία ἐποχή ραγδαίων κοινωνικῶν μεταβολῶν, συγχύσεως ἰδεῶν, συγκρητισμοῦ, σχετικοποιήσεως τῶν πάντων καί συμβιβασμοῦ.

Βλέπουμε ὅλοι ὅτι σήμερα ὑπάρχει τόσος κυνισμός καί τόση πρόκληση, ὥστε κάθε τί τό παραδεδομένο νά ἀπορρίπτεται. Ὅλα κατῆντησαν λέξεις: ὁ σεβασμός πρὸς τόν ἄνθρωπο ἐναλλάσσεται μέ τὴν αἰσχροτέρη ἐκμετάλλευσή του. Ἡ ἐλευθερία μέ τὴν πλέον ἀδυσώπητη δουλεία, πού εἶναι ἡ πνευματική καί ἠθική δουλεία. Ἡ δικαιοσύνη μέ τὴν ἀδικία. Ἡ ἀξιοπρέπεια μέ τὴν ἄνιση μεταχείριση. Ἡ φιλία μέ τό ἐκδικητικότερο μῖσος. Ἡ αὐτοπεποίθηση μέ τὴν χρεωκοπία. Ἡ νομιμοφροσύνη μέ τὴν ἀνταρσία κατὰ τοῦ νόμου. Ἡ σεμνότητα μέ τὴν αὐθάδεια. Ἡ δίκαιη κραυγή μέ τά ὑποκριτικά συνθήματα. Ἡ ἀλήθεια μέ τό ψεῦδος. Ἡ διαλεκτική μέ τό ὑπονομευτικό κήρυγμα. Ἡ τεχνολογία μέ τὴν τεχνοκρατία. Ἡ τέχνη μέ τὴν ἀσχίμα. Ἡ ἀγνότητα μέ τὴ χυδαιότητα.

Μέσα σέ τοῦτον τόν στροβιλισμό –ὄπου ἡ λογική παραλογίζεται, ἡ ἀλήθεια διαστρεβλώνεται, ἡ φρόνηση περιφρονεῖται καί ἡ Ἐκκλησία γίνεται ἀφηρημένη θρησκευολογική συζήτηση– ζεῖ ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος.

Ἡμεγάλη τεχνολογική ἀνάπτυξη, οἱ ἐκπληκτικές ἐπιστημονικές κατακτήσεις, ἡ ταχύτητα μεταδόσεως τῶν γνώσεων ἀπὸ λαὸ σέ λαό, ἡ αὔξηση τῶν ἀνέσεων καί τῶν μέσων ψυχαγωγίας, ἔκαναν τόν ἄνθρωπο τοῦ 21ου αἰῶνα ἐγωιστή καί ὑψηλόφρονα, ἀτομικιστή καί φίλαυτο, ὑλιστή καί φιλαμαρτήμονα, περισσότερο ἀπὸ ἄλλες ἐποχές. Ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ τόν Θεό καί θεοποίησε τὴν ἀμφίβολη προσωπικότητά του. Ἀγάπησε καί λάτρευσε τά ἔργα τῶν χειρῶν του, ὡς σπουδαῖα καί ἀνεπανάλπτα δημιουργήματα, χωρὶς νά ἀντιληφθεῖ ὅτι, ἔτσι κατάντησε κτισματολάτρης. Ζαλισμένος δέ ἀπὸ τίς ἐπιτυχίες του καί τίς ἀπολαύσεις, ὁ ἄνθρωπος, ἐκλείσε ἀκόμη καί

τ' αὐτιά τῆς ψυχῆς του στὸν σωτήριο λόγο τοῦ Θεοῦ.

Οἱ ἄνθρωποι καί οἱ λαοί, ὅμως, δέν σώζονται μόνον μέ τό κατὰ κεφαλὴν εἰσόδημα καί οἱ κρίσεις τῶν λαῶν καί τῶν πολιτισμῶν δέν ὑπερνικῶνται μόνο μέ κοινωνικοπολιτικές μεταβολές, ἀλλά χρειάζονται πρωτίστως μία ἀλλαγὴ ἐκ βαθέων, μία ἀνακαίνιση ἠθική καί πνευματική, τὴν ὁποία μόνον μιά ζωντανὴ Ἐκκλησία, μιά Ἐκκλησία, δηλαδή, συνεχοῦς μαρτυρίας μπορεῖ νά ἐπιτύχει.

Ἡ Χριστιανικὴ Ἀποκάλυψη αὐτὴ τὴ ζωὴ μαρτυρεῖ, ὡς τὴν ἀληθινὴ ὁδὸ πράξεως καί ἀσκήσεως. «*Πρᾶξις εἰς θεωρίας ἐπίβασιν*», κατὰ τὴν ὠραία πατερική διατύπωση. Τά ἔργα τῆς ἀγάπης καί τῆς κοινωνικῆς πνοῆς εἶναι ἡ γνησιότερη ἔκφραση τῆς Χριστιανικῆς Ἀλήθειας, ἡ πειστικότερη ἀπόδειξη τῆς Πίστεως. Ὁ Χριστός, ἄλλωστε, στάθηκε κοντὰ στίς ἀνάγκες τῶν ἀνθρώπων, στή φτώχεια, στήν ἐγκατάλειψη, στήν ἀρρώστια, στὸν θάνατο, στήν ἀδικία, στὸν πόνο, στή δυστυχία. Μιμητὴς Ἐκεῖνου, πού «*διήλθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος*» (Πράξ. 10, 38), ἔχω τὴ διάθεση νά σκύψω μέ τὴ στοργή τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτου ἐπάνω ἀπὸ τοὺς πόνους, τά προβλήματα καί τίς ἀγωνίες σας. Εἶμαι πρόθυμος νά ὑποβληθῶ σέ κόπους καί θυσίες «*τοῖς μὲν ὀρφανοῖς παρέχων τὰ γονέων, ταῖς δὲ χήραις τὰ ἀνδρῶν, τοῖς ἀκμαίοις τοὺς γάμους, τεχνίτη ἔργον, ἀδρανεῖ ἔλεος, ξένοις στέγος, πεινώσι ψωμόν, διψῶσι ποτόν, γυμνοῖς ἔνδυμα, νοσοῦσι θέαν, φυλακίταις βοήθειαν*» (Διαταγαὶ Ἀποστόλων, διὰ Κλήμεντος Δ' Π, 1), γιὰ νά ἐπαναλάβω τά λόγια Ἀποστολικοῦ Πατρός. Μὲ ἰδιαιτέρη φροντίδα καί στοργή θά σκύψω ἐπάνω ἀπὸ τά προβλήματα, τοὺς προσανατολισμούς καί τίς ἀνψυχίες τῆς νέας γενιᾶς, τῶν παιδιῶν καί τῶν νέων μας, πού δοκιμάζονται σήμερα σκληρά. Καί πρέπει μέ ταπεινώση νά ὁμολογήσουμε ὅτι τά παραστρατήματα τῆς νέας γενιᾶς εἶναι συνέπειες τῶν δικῶν μας, κυρίως, σφραγμάτων. Ἡ ἐνοχὴ βαρραίνει ὅλους μας. Ὅλοι μας καί, κυρίως, ὁ Ἐπίσκοπος ὀφείλει, μέ ἀπλότητα καί εἰλικρίνεια, μέ κατανόηση καί ἀγάπη, μέ ὑπομονή καί ἐπιμονή, νά πλησιάσει τοὺς νέους καί νά τοὺς βοηθήσει νά συνδεθοῦν μέ τόν «*Νεοποῖδ Νέο*», τόν Ἰησοῦ

Χριστό, πού είναι «ή αλήθεια, τό φῶς καί ή ζωή». Τά νιάτα είναι ή ἐλπίδα τοῦ Θεοῦ, ἐπομένως καί τοῦ ἀνθρώπου. Σ' αὐτά ἀνήκει τό μέλλον. Καί ἔχομε χρέος νά τά βοηθήσουμε νά φτάσουν ἐκεῖ, πού ἐμεῖς δέν μπορέσαμε νά φτάσουμε. Στό χτίσιμο ἑνός ὁμορφου κόσμου, ἐλεύθερου καί εἰρηνικοῦ. Ἄν θέλουμε νά δοῦμε ἕνα καλύτερο αὐριο, χρειάζεται ὄχι ἀπλῶς νά αὐξήσουμε καί νά τελειοποιήσουμε τά τεχνολογικά ἐπιτεύγματα, ἀλλά νά φτιάξουμε ἀνθρώπους ἱκανούς νά διαχειριστοῦν τά ἐπιτεύγματα αὐτά καί νά τά θέσουν στήν ὑπηρεσία τοῦ Πνεύματος.

Ἀγαπητοί Γονεῖς, μαζί μέ τί γνώση πλουτίστε τά παιδιά σας καί μέ τήν εὐσέβεια. Μαζί μέ τήν ἐπιστήμη ἐνσταλάξτε στήν ψυχή τους τά βάρη καί τό ἦθος καί τήν ἀξιοπρέπεια. Μαζί μέ τά ὑλικά ἀγαθά, προσφέρατέ τους καί τήν ἀνησυχία τῶν πνευματικῶν δωρεῶν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Καί Σεῖς, διδάσκαλοι καί καθηγητές, ἐμβαπτίσατέ τους στήν ἐλευθερία τήν ὠραιότητα καί τῆς δικαιοσύνης τό μεγαλεῖο. Διαπλάστε ἐλεύθερες ὑπάρξεις καί ὑπεύθυνες προσωπικότητες. Μορφώσατε Χριστόν σέ ὅ,τι ἐμπιστεύεται ή κοινωνία στό ἐργαστήριό σας. Σμιλεύσατε «ἄνδρα τέλειον τοῦ μέτρου τῆς ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ».

Ὅσο ἐξαρτᾶται ἀπό μένα, θά ἀναζητήσω εὐκαιρίες γιά νά εἶμαι δίπλα σας στά ὑψηλά λειτουργήματα (τῶν γονέων καί διδασκάλων), τά ὅποια ἐπιτελεῖτε.

Νέοι τῆς Ἐπαρχίας αὐτῆς, ή καρδιά μου θά εἶναι πάντα ἀνοιχτή σέ σᾶς. Ἡ σκέψη καί ή προσευχή μου θά σᾶς παρακολουθεῖ στόν ἀγῶνα σας. Ἔρχομαι κοντά σας σάν φίλος. Ἀνοιξτε μου τήν ψυχή σας. Ἐμπιστευθεῖτε μου τά ὄνειρά σας, τίς ἀγωνίες σας, τούς μυστικούς παλμούς τῆς καρδιάς σας. Θά προσπαθίσω νά σᾶς νοιώσω, νά κρατήσω τό χέρι σας καί νά στηρίξω τά βήματά σας στόν τραχύ ἀνήφορο τῆς ζωῆς, πού ἀνοίγεται μπροστά σας.

Ὅλοι μας, νέοι καί μεγαλύτεροι, ἄς στραφοῦμε στήν Πηγὴ τῆς ζωῆς μας πού εἶναι ὁ Χριστός. Καί μέ ἐντονότερη διάθεση ἄς καταφύγουμε στή λατρεία τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅπου κατ' ἐξοχὴν γνωρίζουμε τόν Χριστό. Ἡ θεία λατρεία εἶναι τό κέντρο τῆς ζωῆς τοῦ χριστιανοῦ, γιατί σ' αὐτήν

μετέχοντας γνωρίζει τόν Χριστό, ἀποκτᾶ ἐμπειρία τοῦ Μυστηρίου τῆς ἐνανθρωπήσεως, κοινωνεῖ ἅμεσα μέ τί λυτρωτική Χάρη. Μέ τό μυστήριο τῆς Θείας Εὐχαριστίας, προπαντός, παίρνει ὁ πιστός τί δύναμη νά ζήσει καί νά μιλήσει μέ τόν Θεό καί γιά τόν Θεό. Χωρίς αὐτό δέν ἔχει ζωή. Πνευματικά εἶναι νεκρός.

Βασικό ρόλο στήν ἐμπέδωση τῆς θείας λατρείας καί τῆς συστηματικῆς ἱεραποστολῆς παίξει ὅπωςδήποτε ὁ Μοναχισμός. Ὁ ἅγιος, ἀλλά καί τόσο παρεξηγημένος, αὐτός θεσμός τῆς Ἐκκλησίας μας...! Οἱ Μοναχοὶ καί οἱ Μοναχές, οἱ εὐλογημένες αὐτές ψυχές, μέσα στό πνεῦμα τῆς σιωπῆς, τῆς ἀσκίσεως καί τῆς ἀδιάλειπτης προσευχῆς, προσεγγίζουν καλλίτερα τόν Θεό καί τόν ἄνθρωπο. Ἀποτελοῦν γιά τόν κόσμο μιὰ ἐγγύηση, παρηγοριά καί ἐλπίδα.

Γιά τόν πάντερπνο ὀσιακό Παράδεισο τῆς ἀγιωτάτης ταύτης Μητροπόλεως –τίς Μοναχικές Ἀδελφότητες– τί θά μπορούσα νά πῶ; Σεμνύνομαι ἀληθῶς καί καυχῶμαι ἐν Κυρίῳ γιά τόν πλοῦτο τόν πνευματικό τῶν Μοναστηριῶν μας, τά ὅποια ἀποτελοῦν τό Ἅγιον Ὅρος τῆς Πελοποννήσου, διότι ἀκραδάντως πιστεύω καί πανηγυρικῶς τό ὁμολογῶ, ὅτι ἕνα γραμμαῖο «καί μόνον» Μοναχικῆς προσευχῆς, ἐρευγομένης ἀπό παρθενικές ὑπάρξεις, πού ἀποχωρίσθηκαν τόν κόσμο καί τά τερπνά τοῦ κόσμου καί ἐνδύθηκαν τῆς ἀγνείας καί σωφροσύνης τί στολή καί τῆς ὑπακοῆς τό ἀσύλληπτο ὕψος καί τῆς ἀκτημοσύνης τόν μέγιστο θησαυρό, ἕνα γραμμαῖο αὐτῆς τῆς προσευχῆς ἀξίζει καί βαρύνει περισσότερο ἀπό μιὰ λαμπρή θρησκευτική καί θορυβώδη δράση, πού γίνεται μέσα στόν κόσμο.

Οἱ Μοναχοὶ μας εἶναι ή ζῶσα μαρτυρία τῆς Ἐκκλησίας μας. Οἱ προσευχές τους στήριξαν καί στηρίζουν τήν Οἰκουμένη!

Γιά τόν Ἐπίσκοπο, ιδίως, οἱ Μονές εἶναι τά πνευματικά ὄρμητῆρια τῆς Ὁρθοδόξου δράσεως καί ἀποστολῆς του. Ἡ πνευματική φαρέτρα τῶν ἀφοσιωμένων στήν Ἐκκλησία συνεργατῶν του! Ὡς Μοναχός κι ἐγώ, θά σταθῶ κοντά τους μέ κατανόηση, ἀγάπη καί πνεῦμα Θεοῦ.

Τήν ὥρα αὐτή ἐπιθυμῶ νά ἐπικοινωνήσω νοερώς καί νά κρούσω τῆ δεύτερη καρδιά τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως,

τούς αγαπητούς μας αποδήμους και φιλογενείς πατριώτες μας, τούς εν Ευρώπη, Αμερικῆ, Καναδῶ, Αὐστραλία ἢ ὅπου ἄλλοῦ ὀδήγησε αὐτούς ἡ ἀνάγκη τοῦ βίου. Γνωρίζω τόν κόπο τους ἐν τῇ ξένη καί τόν ἀγῶνα τους, τιμῶ τόν ἐντιμὸ βίον τους καί γιά τήν προκοπή τους χαίρω. Ἡ νοσταλγία γιά τήν πατρίδα εἶναι ἕνα ἀπό τά εὐγενέστερα διακριτικά τῶν ἀποδήμων ἀδελφῶν μας, τό βλέμμα τους εἶναι ἐστραμμένο πρὸς τήν πατρική γῆ, οἱ δεσμοί τους μέ αὐτήν, ὅσα ἔτη χωρισμοῦ καί ἂν παρέλθουν, εἶναι ἀκατάλυτοι. Ἰδού, ἐδῶ Ἱεροί Ναοί, εὐαγῆ κτίσματα, ἐκκλησιαστικά καί κοινοτικά, καί λοιπά ἔργα σεβασμοῦ καί ἀγάπης τους πρὸς τήν πατρική γῆ. Παρακαλῶ ἄς φροντίζουν, ἐξ ὀφειλῆς πρὸς τίς ἐπερχόμενες γενιές, νά διακρατοῦν μέ ὅλη τή δύναμή τους τά ἅγια τῶν ἁγίων τοῦ Γένους μας, τά ὅποια ἐν φόβῳ Θεοῦ ἔφεραν στήν ξένη γῆ οἱ προοδηπορήσαντες, οἱ παντός σεβασμοῦ καί τιμῆς ἄξιοι πρωτοπόροι πατέρες· νά φυλάττουν τήν Ὁρθόδοξο πίστη καί τήν Ἑλληνική γλῶσσα, καθῶς καί ὅλες τίς τιμίες παραδόσεις καί τά ἱερά θέσμια καί ἥθη τῆς προσφιλοῦς γενετήρας τους. Ἐχουν τήν ἀνυπόκριτη ἀγάπη μας καί τόν θαυμασμό μας πάντοτε.

Ἄς μοῦ ἐπιτραπεῖ, στό σημεῖο αὐτό, νά ἀναφερθῶ στήν πλούσια θρησκευτική, ἐθνική, καλλιτεχνική καί πολιτιστική παράδοση καί κληρονομιά τοῦ τόπου μας. Μεγάλες μορφές, ἐκκλησιαστικές, πολιτικές, καλλιτεχνικές, ὀριοθετοῦν τό πλαίσιο τῆς μεγάλης μας αὐτῆς κληρονομιάς. Χρέος μας κοινὸ εἶναι νά βαδίσουμε μέ συνέπεια στ' ἀχνάρια τους, γιά νά διατηρήσουμε τήν ταυτότητά μας, τή φυσιογνωμία μας, τό ἦθος μας, τήν πίστη μας, τόν πολιτισμό μας.

Ἀδελφοί μου, γνωρίζω πολὺ καλά ὅτι ὁ δρόμος πού ἀνοίγεται μπροστά μου δέν εἶναι στρωμένος μέ ρόδα. Τό ἔργο πού μέ περιμένει εἶναι βαρὺ καί δύσκολο. Ἐπίπονο καί ἐπίμοχθο. Γνωρίζω ὅτι μέ περιμένουν πικρίες καί θυσίες. Γνωρίζω, ὅτι ἡ ἔδρα τοῦ Ἐπισκόπου δέν εἶναι θρόνος δόξης, ἀλλά τύπος Σταυροῦ, καί ὁ ἀνερχόμενος τίς βαθμίδες τῆς πρέπει νά εἶναι ἔτοιμος νά πιεῖ τό ποτήριον, τό ὅποιο ἤπιε ὁ Κύριος.

Πιστεύω, ὅμως, ὅτι ὁ Θεός θά εἶναι γιά μένα «καταφυγὴ καὶ δύναμις» (Ψαλμ. 45, 2)

καί θά ἐνισχύει τήν ἀνθρώπινη ἀσθενεία μου. Θά στέκεται δίπλα μου καί θά ἀπαλύνει τόν σταυρό μου. Ἐχω δέ τήν πεποίθησι ὅτι «οὐκ ἔάσει με πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύναμαι» (Α' Κορ. 10, 13). Ἔτσι δέν δειλιάζω καί δέν πτοοῦμαι. Ὑψώνω μόνον ἱκετευτικά τά χέρια μου πρὸς τόν αἱματομένο Σταυρό τοῦ Χριστοῦ «ὄθεν ἤξει ἡ βοήθειά μου» (Ψαλμ. 120, 1).

Μετά τόν Θεό ἀπλώνω τά χέρια μου σέ σᾶς. Ζητῶ τήν προσευχή σας, τήν βοήθειά σας καί τήν συνεργασία σας, γιά τήν ἐπιτυχία τοῦ ἔργου μου. Ἡ ἐπιτυχία μου θά εἶναι καί δική σας ἐπιτυχία. Ζητῶ τήν βοήθεια τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ, ἀπό τόν πρῶτο ἄρχοντα μέχρι καί τόν τελευταῖο χειρώνακτα, προπάντων δέ τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου.

Ἔσεῖς οἱ Κληρικοί, φίλτατε ἅγιο Πρωτοσύγκελλε, ἀδελφέ μου π. Ἰάκωβε καί Σεῖς πολυαγαπητοί μου Πατέρες καί ἀδελφοί, εἴστε οἱ ἄμεσοι συνεργάτες μου. Εἴστε τά χέρια, τά μάτια, τό στόμα τοῦ Ἐπισκόπου σας. Εἴστε οἱ στυλοβάτες τῶν εὐθύνων καί τῶν ποιμεναρχικῶν μου στόχων καί ὀνειρῶν. Ἡ σχέση μου μαζί σας θά εἶναι εὐχαριστιακή καί Πατερική. Σχέση ἀγάπης καί πολλῆς κατανοήσεως. Σχέση ἀγωνίας καί προσευχῆς. Σχέση τιμῆς καί ἀλληλοσεβασμοῦ. Σχέση διδαχῆς καί ἐλπίδος. Νά εἴστε βέβαιοι ὅτι θά ἔχετε ἀπέραντη τή στοργή, τήν ἀγάπη καί τή συμπαραστάσή μου στό δύσκολο ἔργο σας. Αὐτό πού ζητῶ ἀπό σᾶς εἶναι: ὑπακοή καί σεβασμὸς στά κελεύσματα τῆς Ἐκκλησίας, ἐντιμότητα καί εὐλικρίνεια στή σχέση σας μέ τόν Ἐπίσκοπό σας· ἀφοσίωση καί συνέπεια στή μεγάλη ἀποστολή σας. Ὁ λαός τοῦ Θεοῦ ἀναζητᾷ στούς κληρικούς ὑποδείγματα ζωῆς. Ὁ καθένας ἀπό μᾶς ὀφείλει νά ζεῖ γιά τόν Χριστό καί ὄχι ἀπό τόν Χριστό καί νά εἶναι γιά τούς ἀνθρώπους «ζῶσα καὶ σιωπῶσα παραίνεσις» (Γρηγόριος Ναζιανζηνός). Ἡ ζωή μας μέσα στήν κοινωνία εἶναι προέκταση τῆς λατρείας, πού προσφέρομε στό ἱερό Θυσιαστήριον. Εἶναι ἱεραργία. Ἀποστολή ἔχομε νά ὀδηγήσωμε στή λύτρωση τόν ἄνθρωπο. Ὅμως γιά νά ὀδηγήσωμε τούς ἄλλους στή λύτρωση πρέπει πρῶτα ἐμεῖς νά εἴμαστε λυτρωμένοι. «Σοφισθῆναι καὶ οὕτω σοφίσαι· γενέσθαι φῶς καὶ φωτίσαι· ἐγγίσαι Θεὸν καὶ προσαγαγεῖν ἄλλους... καθαρῆναι δεῖ πρῶτον καὶ εἶτα καθᾶραι» (Γρηγορίου

Ναζιανζηνού, *Ἀπολογητικός Οα΄*, Migne PG 35, 480), μᾶς παραγγέλλει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνός. Βέβαια, δέν εἴμαστε οὔτε ἄγγελοι, οὔτε ὑπεράνθρωποι. Εἴμαστε ἄνθρωποι ἀδύνατοι καί ἀτελεῖς. Ὅμως δέν πρέπει νά μᾶς διαφεύγει ὅτι, ἐκεῖ πού σταματᾷ ἡ δύναμις τοῦ ἀνθρώπου ἀρχίζει ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ. Ἄς ἀφοσιωθοῦμε, λοιπόν, μέ αὐταπάργνηση στό ἔργο μας καί ὁ Θεός θά εἶναι κοντά μας. Ἀδελφοί μου, καιρός νά τελειώνω τίς φτωχές σκέψεις αὐτῆς τῆς μεγάλης στιγμῆς. Πρῖν ὅμως τελειώσω νοιώθω τήν ἀνάγκη, ἀφοῦ ἀνανεώσω τήν εὐγνωμοσύνη καί τίς εὐχαριστίες μου πρὸς τὰ σεβαστά καί προσφιλῆ πρόσωπα, πού ὀνομαστικά ἀνέφερα κατὰ τήν ὥρα τῆς χειροτονίας μου, νά προσθέσω ἀκόμα μερικές εὐχαριστίες.

Εὐγνωμόνως εὐχαριστῶ τόν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος Κύριο Ἱερώνυμο τόν Β΄, τόν Προκαθήμενο τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν καί Πρόεδρο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὄχι μόνον διότι μέ περιέβαλε μέ τὰ φιλόστοργα αἰσθήματά του, τήν εὐμένεια καί τήν ἐκτίμησή του, μεταδίδοντάς μου «τήν τῆς Ἀρχιερατείας χάριν», ἀλλά καί γιατί μᾶς ἐτίμησε ὅλους σήμερα μέ τήν παρουσία Του, τόν ἱερό Κλῆρο καί τόν φιλόχριστο λαό τῆς Ἐπαρχίας ταύτης καί τόν ταπεινό της Ἐπίσκοπο, στήν ἔναρξη τῆς νέας του διακονίας. Ἐκ βαθέων εὐχόμαι τὰ ἔτη Αὐτοῦ νά εἶναι πλεῖστα, ὑγιεινά καί εὐφρόσυνα. Διαδιπλῶ δέ ὅτι, οὐδέποτε θά λησμονήσω τήν ἀγάπη, τό ἐνδιαφέρον καί τό μέγεθος τῆς ἐπιδειχθείσης ἐμπιστοσύνης Του ὑπέρ ἐμοῦ.

Τόν βαθύτατο σεβασμό καί τίς εὐγνωμόνες εὐχαριστίες ἀπευθύνω πρὸς τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Μονεμβασίας καί Σπάρτης κ. Εὐστάθιο, τοποτηρητή τῆς Ἱερᾶς μας Μητροπόλεως, τόν μεγάλως καί μετά συνέσεως κοπιάσαντα κατὰ τή μακρά περίοδο τῆς τοποτηρητείας του, καθὼς καί γιά τήν πολλή ἀγάπη καί τό μεγάλο ἐνδιαφέρον πού ἔδειξε τόσον πρὸς ὅλους ἐσᾶς, ὅσο καί πρὸς ἐμένα προσωπικά. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι φέρθηκε ἀπέναντί μας ὡς στοργικός πατέρας καί καλός ποιμένας. Τόν εὐχαριστῶ καί γιά τήν ἐμπνευσμένη προσφώνηση, πού εἶχε τήν καλοσύνη νά μου ἀπευθύνει.

Εὐχαριστίες ἐκφράζω καί πρὸς τοὺς παρισταμένους Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες καί τοὺς Θεοφιλεστάτους Ἐπισκόπους, οἱ ὅποιοι ὑπεβλήθησαν σέ μεγάλο κόπο γιά νά τιμήσουν μέ τήν παρουσία τους σήμερα τήν ἐκκλησιαστική τελετή τῆς ἐνθρονίσεώς μου.

Ἰδιαίτερος εὐχαριστῶ τόν ἀγαπίσαντά με πατρικά καί ἐκθρέφαντά με ἐκκλησιαστικά Σεβ. Μητροπολίτη Χαλκίδος κ. Χρυσόστομο, ἀφοῦ ὑπῆρξε ὁ πνευματικός μου πατέρας καί καθοδηγητής ἀπὸ τὰ νεανικά μου χρόνια, ἀλλά καί ὁ ἐπίσκοπος, παρὰ τοὺς πόδας τοῦ ὁποίου ἐμαθήτευσα τὰ περισσότερα ἔτη τῆς ἱερατείας μου.

Ἡ παρουσία τῶν Σεβασμιωτάτων καί Θεοφιλεστάτων Ἀδελφῶν Ἀρχιερέων, γιά μὲν τήν Ἱερά Μητρόπολη Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως ἀποτελεῖ τιμή, διότι δι' αὐτῶν ἐκπροσωπεῖται ὅλη ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας μας κατὰ τήν ἱερά αὐτή ὥρα τῆς ἐγκαταστάσεως νέου Μητροπολίτου, δι' ἐμέ δέ εἶναι ἐγγύηση καί στήριγμα. Στήριγμα, γιά τίς μεγάλες δυσκολίες καί εὐθύνες, πού συνεπάγεται τό Ἐπισκοπικό ἔργο. Ἐγγύηση, ὅτι στή νέα πορεία καί τόν ἀγῶνα μου, δέν θά παύσει ἡ Μητέρα Ἐκκλησία νά συμπαρίσταται στοργικά. Τοὺς εὐχαριστῶ ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς μου, γιά τόν κόπο, στόν ὁποῖο ὑποβλήθηκαν νά μέ συνοδεύσουν ὡς ἐδῶ, γιά νά μοιρασθοῦν τή μεγάλη αὐτή ὥρα τῆς ζωῆς μου καί νά μέ ἐνισχύσουν μέ τήν ἀγάπη καί τή συμπροσευχή τους. Ἄπαντες ἔχουν τόν σεβασμό μου καί τή συνεχῆ προσευχή μου ὑπέρ ὑγείας αὐτῶν εἰς πολλά ἔτη.

Εὐχαριστῶ τόν ἱερό Κλῆρο, τίς Μοναστικές Ἀδελφότητες, τίς Διοικητικές, Στρατιωτικές καί Ἀστυνομικές Ἀρχές τοῦ Νομοῦ, τῆς Ἐπαρχίας καί τῆς Πόλεως ταύτης γιά τή συμμετοχή τους στή σημερινή ἐορταστική ἐκδήλωση, τὰ τιμητικά ἀγήματα γιά τίς ἀπονεμηθεῖσες τιμές πρὸς τό πρόσωπό μου, ἰδιαίτερος δέ τὰ ἀγαπητά μου παιδιά, τοὺς μαθητές καί τίς μαθήτριες, πού μέ συγκίνησαν μέ τόν ἐνθουσιώδη παλμό καί τήν πηγαία ἀγάπη τους.

Ἐκ καρδίας εὐχαριστῶ τόν ἀγαπητό μου Δῆμαρχο Γορτυνίας κ. Εὐστάθιο Κούλη γιά τό

συγκινητικό καλωσόρισμά του και την άφογη προετοιμασία της ενθρονιστήριας τελετής, καθώς και όλους όσους κοπίασαν γι' αυτήν.

Εύχαριστῶ και όλους τους σεβαστούς, αξιοτίμους και αγαπητούς όμιλητές, οι όποιοι μέ τόσο επαινετικά λόγια αναφέρθηκαν στό πρόσωπό μου. Η αγάπη τους και τά καλά τους λόγια όμολογουμένως αυξάνουν τό χρέος και την ευθύνη μου.

Εύχαριστίες όφείλω και πρός τόν τοπικό Τύπο γιά την ευγενική άρθρογραφία και τά επαινετικά σχόλια πού αφιέρωσε στό πρόσωπό μου.

Εύχαριστῶ τους έκλεκτούς φίλους, κληρικούς και λαϊκούς, τους μοναχούς και τίς μοναχές, καθώς και την αγαπημένη μου μητέρα Μαρία, τόν κατά σάρκα και πνεύμα αδελφό μου π. Νικόδημο και τους λοιπούς συγγενείς μου, πού τιμητικά μέ συνόδευσαν και συμπροσεύχονται αυτή την στιγμή γιά την ευόδωση της διακονίας μου.

Τέλος, εύχαριστῶ, τιμῶ και εύλογῶ όλους εσᾶς, τόν φιλόχριστο και εύλογημένο Λαό της Γορτυνίας, γιά τί θερμή υποδοχή, πού μου έπιφυλάξατε σήμερα, κατά την ενθρόνισή μου, μέ την άθροια προσέλευσή σας, φωνάζοντας μέ συγκινητικό αυθορμητισμό τό «άξιος». Όμολογῶ

ότι ή συμπαράστασή σας αυτή μέ γεμίζει χαρά και ένθουσιασμό, αισιοδοξία και δύναμη, άπαραίτητα έφόδια γιά την έπιτυχία μου στό δύσκολο έργο πού αναλαμβάνω.

Σᾶς χαρίζω, άφειδώλευτα, την καρδιά μου μέ όση δύναμη αγάπης έχει. Σεις είστε, από τώρα και στό έξῆς, «ή σφραγίς της έμῆς άποστολής έν Κυρίῳ». Σεις είστε ή άφορμή γιά κάθε έμπνευση, κάθε αναζήτηση πνευματική και κοινωνική. Μαζί σας θά άγωνισθῶ. Ανάμεσά σας θά σταθῶ, γιά νά καταξιῶσω την ανθρωπινή μου ύπαρξη και την έπισκοπική μου ύπόσταση. Από του θρόνου τούτου, ήλειμένος παρά Κυρίου και παραδίδοντας την ιστορία στό παρελθόν και την Ίερά Μητρόπολη Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως στό μέλλον, πρός όλους άπευθύνω από τά μύχια της ψυχῆς μου την άρχιερατική μου εύλογία και κλείνω την πρώτη τούτη πνευματική επικοινωνία μου μαζί σας μέ τόν άποστολικό χαιρετισμό:

«Άδελφοί μου αγαπητοί και επιπόθητοι, χαρά και στέφανός μου» (Φιλιπ. 4, 1), «χαίρετε, καταρτιζεσθε, παρακαλεισθε, τό αυτό φρονεΐτε, ειρηνεύετε και ό Θεός της αγάπης και της ειρήνης εΐσται μεθ' ύμῶν» (Β' Κορ. 13, 1).

ΑΜΗΝ.

Ἐνθρονιστήριος Λόγος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας κ. Δαμασκηνοῦ (Αγρίνιο, 12 Νοεμβρίου 2022)

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα καί Ἁγίου Βλασίου κ.κ. Ἱερόθεε, τοποτηρητά ἄχρι τοῦδε τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας, καί Ἐκπρόσωπε τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Ἱερωνύμου.

Σεβασμία τῶν Ἱεραρχῶν χορεία,
Τίμιον Πρεσβυτέριον, Χριστοῦ Διακονία,
Κύριε Περιφερειάρχτα,
Κύριοι Βουλευταί,
Κύριε Δήμαρχε τῆς Ἱερᾶς Πόλεως τοῦ Μεσο-
λογγίου,
Λοιποὶ Δήμαρχοι τοῦ τόπου μας,
Κύριοι ἐκπρόσωποι τῶν πολιτικῶν, στρα-
τιωτικῶν, δικαστικῶν καί ἐκπαιδευτικῶν ἀρχῶν,
Δαέ τοῦ Θεοῦ, πιστέ, περιούσιε καί εὐ-
λογημένε,

*«Εὐηγγελισάμην δικαιοσύνην ἐν ἐκκλησίᾳ
μεγάλῃ· ἰδοὺ τὰ χεῖλη μου οὐ μὴ κωλύσω· Κύριε,
σὺ ἔγνωσ. τὴν δικαιοσύνην σου οὐκ ἔκρυψα
ἐν τῇ καρδίᾳ μου, τὴν ἀλήθειάν σου καὶ τὸ
σωτήριόν σου εἶπα, οὐκ ἔκρυψα τὸ ἔλεός σου
καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἀπὸ συναγωγῆς πολλῆς»¹.*
«Διαλάλησα τὴ δικαιοσύνη σου σέ σύναξη μεγάλῃ,
νά πού τὰ χεῖλη μου δέν τὰ κλείσω· Κύριε, ἐσύ
τό ξέρεις. Τὴ δικαιοσύνη σου δέν ἔκρυψα στὰ
βάθη τῆς καρδιάς μου, κήρυξα τὴν πιστότητά
σου καὶ τὴ βοήθειά σου· δέν κράτησα κρυμμένη
τὴν ἀγάπη σου οὔτε καὶ τὴν ἀλήθειά σου σέ
σύναξη μεγάλῃ».

Ἰδοὺ μία νέα σελίδα ξεκινᾷ σήμερα στὴν
ἱστορία τῆς εὐλογημένης Μητροπόλεως Αἰτωλίας
καί Ἀκαρνανίας. Ἕνας νέος ἐπίσκοπος ἔρχεται,
γιά νά ποιμάνει τὸν λαὸ τοῦ Θεοῦ, ψήφοις
κανονικαῖς, ἐκλεγμένος καί σταλμένος ἀπὸ τὴ
σεπτὴ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, γιά
νά συνεχίσει καὶ νά προσθέσει. Εἶναι ὁ κρῖκος
μᾶς ἀλυσίδας πού ἐνώνει τὸ σήμερα καὶ τὸ αὔριο
μέ τὸ χτές αὐτῆς τῆς Μητροπόλεως. Θά πορευτεῖ
μέ σεβασμὸ, εὐγνωμοσύνη καί ἀναγνώριση στὸ
ἔργο τῶν προκατόχων του, οἱ ὅποιοι ἐλάμπρυναν

τὴν ἐν τόπῳ Ἐκκλησία μέ τὸ πρόσωπό τους, τὰ
χαρίσματά τους, τὴν ἀφιέρωση, τὴν ἔγνοια γιά
τόν κλῆρο καὶ τὸν λαό. Προσέθεσαν στή διαδοχὴ
τῶν ἱερατικῶν γενεῶν ἀνθρώπους πιστοὺς, πού
μέ ζῆλο καὶ ἀγάπη σταυρική λειτούργησαν καὶ
λειτούργοι, ἱερούργησαν τὸ εὐαγγέλιο καὶ τὸ
ἱερούργο, κράτησαν καὶ κρατοῦν τὴν πίστη
ζῶσα, στάθηκαν καὶ στέκονται στὰ μεγάλα
γεγονότα τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς δίπλα στὸ ποιμνιό
τους, ἔβαλαν καὶ βάζουν πῶς πάνω ἀπὸ τὸν ἑαυτό
τους τὴν ἐνότητα κλήρου καὶ λαοῦ, παλεύοντας
ἐναντίον τοῦ πνεύματος τῆς πονηρίας, πού
ἀποσκοπεῖ στὸ νά χωρίζει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ
τόν Θεό, τὴν Ἐκκλησία, τὸν πλησίον, σήμερα
καὶ ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του. Κι αὐτὸ τὸ
ἔργο ὁ νέος ἐπίσκοπος θά προσπαθήσει νά τὸ
συνεχίσει καὶ νά τὸ ἐπαυξήσει μέ τὴ βοήθεια τοῦ
Θεοῦ, προσφέροντας ὅλες του τίς δυνάμεις.

Ὁ νέος ἐπίσκοπος ἔρχεται ἔχοντας στή σκέψη
καὶ στὴν καρδιά του ἕναν λόγο τοῦ Μακαριωτάτου
Ἀρχιεπισκόπου μας κ. Ἱερωνύμου: «Ἡ Ἐκκλησία
δέν σώζει μ' αὐτὰ πού πράττει, ἀλλὰ μέ αὐτὸ πού
εἶναι». Κι αὐτὸς ὁ λόγος μεταφράζεται σέ ἕνα
ὄνομα: Ἰησοῦς Χριστός! Ἡ Ἐκκλησία σώζει ἐπειδὴ
κοινωνεῖ μέ τὸν Χριστό, τοῖς πᾶσι τὸν Χριστόν
καταγγέλλει, εὐαγγελίζεται τὴ δικαιοσύνη τοῦ
Χριστοῦ, δηλαδή τὴν ἀγάπη καὶ τὴν ἐλπίδα γιά
ὅλους, πού γίνεται ἄφεση ἁμαρτιῶν, ἀνάστασις
καὶ ζωὴ αἰώνιος. Ἡ Ἐκκλησία σώζει, καθὼς
καλεῖ τοὺς ἀνθρώπους σέ συνάντησι, σύναξη,
καινούργια ζωὴ, μέ τὴν ἀποδοχὴ ὅτι τὰ πάντα καὶ
ἐν πᾶσι Χριστός! Αὐτὴ εἶναι καὶ ἡ ἀποστολή τοῦ
ἐπισκόπου. Νά εἶναι μιμητὴς Χριστοῦ. Νά γίνεται
ἡ ὁδὸς καὶ νά δείχνει τὸν δρόμο πού ὀδηγεῖ στὸν
Χριστό. Νά τίθεται ἐπικεφαλῆς τοῦ λαοῦ του σέ
μία πορεία ἀγάπης, πού θά καταστήσει πάντας
ἀνθρώπους ὤρμους πνευματικά, «εἰς μέτρον
ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ»².

Καὶ ἔχει αὐτὴ τὴν εὐλογία καὶ αὐτὴ τὴν εὐθύνη
ὁ ἐπίσκοπος. Ἐρχεται γιά νά κηρύξει πρωτίστως
μετάνοια, ἕναν συνεχῆ ἀγῶνα ἀλλαγῆς νοῦ καὶ

καρδιάς. Κι αυτό διότι ο χρόνος αυτής της ζωής είναι καιρός «*τοῦ βαλεῖν ἀρχὴν μετανοίας*»³, «*καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἡμέρα σωτηρίας*»⁴. Καί ἡ μετάνοια πρέπει νά βιωθεῖ σέ ἓνα συνεχές τώρα. Ἡ μετάνοια ξεκινᾷ ἀπό τόν ἴδιο τόν ἐπίσκοπο. Γνωρίζει ὅτι κατά ἄνθρωπον τά μέτρα τῆς δύναμής του δέν ἐπαρκοῦν. Παρακαλεῖ ὁμως καί προσεύχεται στόν Θεό, ὥστε ἡ θεία χάρις νά ἀναπληρῶναι τά δικά του ἐλλείποντα καί νά θεραπεύει τά ἀσθενῆ του. Καί στήν προσευχή του ὑπενθυμίζει στόν ἑαυτό του ὅτι: «*ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ καί ἐν τῇ ἀσθενείᾳ τοῦ ἐπισκόπου τελειοῦται*»⁵. Καί σ' αὐτόν τόν δρόμο καλεῖ τόν κλῆρο καί τόν λαό του νά ἀκολουθήσει. Νά συναισθανόμαστε οἱ πάντες τά ἐλλείποντά μας καί νά ἐμπιστευόμαστε τήν Ἐκκλησία, τήν κιβωτό τῆς χάριτος. Καί νά εἶναι ἡ κάθε στιγμή τῆς ποιμαντορίας τοῦ ἐπισκόπου ἀπαρχή ἀγῶνα ἔτσι ὥστε ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ νά ὑπάρχει στίς καρδιές ὅλων!

Κλήθηκε νά ἡγεῖται ὁ ἐπίσκοπος. Ὅχι μόνο «*εἰς παροξυσμὸν ἀγάπης καί καλῶν ἔργων*»⁶, ἀλλά νά μαρτυρεῖ πρῶτος περὶ τοῦ φωτός, τό ὁποῖο ἔλαβε στήν πορεία τῆς ἱερωσύνης καί τῆς ἀρχιερωσύνης. Νά γίνεται φῶς Χριστοῦ πού «*φαίνει πᾶσι*»⁷, φῶς χαρᾶς, ζωῆς, προσευχῆς. Νά γίνεται ὁ καλός ποιμὴν τῆς θυσίας, τῆς κενώσεως, τῆς ταπεινώσεως. Νά γίνεται μία ἀνοιχτή ἀγκαλιά γιά ὅλους τούς «*κοπιῶντας καί πεφορτισμένους*»⁸, γιά νά ἀναπαύονται ἐν χάριτι καί ἐλέει Θεοῦ. Νά γίνεται ὁ πρῶτος καί ταπεινός, πού θά δείχνει ὅτι κανεὶς δέν ἀπορρίπτεται ἐπειδὴ ἔχει ἐλλείψεις, ἀλλά ὁ ἀγῶνας τοῦ ἐπισκόπου εἶναι γιά νά προστεθοῦν οἱ πάντες στήν ἀγαθὴ μερίδα, αὐτὴ τοῦ «*ἐνὸς οὗ ἔστι χρεία*»⁹, στή σχέση μέ τόν Χριστό στήν Ἐκκλησία.

Διότι ὁ ἐπίσκοπος τήν Ἐκκλησία φανερῶνει. Ἔχει πάντοτε στόν νοῦ καί τήν καρδιά του ὅτι ἡ Ἐκκλησία ὑπάρχει ἐν τόπῳ, ἀλλά εἶναι ἡ μία, ἀγία, καθολικὴ καί ἀποστολική, ὀρθόδοξη Ἐκκλησία, ἡ αὐτὴ ἀνά τούς αἰῶνες, ἡ ὁποία ὑπερβαίνει τά γεωγραφικά ὄρια καί μαρτυρεῖ τήν παγκοσμιότητα τοῦ εὐαγγελίου, τό μῆνυμα τῆς σωτηρίας πού ἀγγίζει κάθε ἄνθρωπο καί γίνεται κλήση προσφορᾶς τῶν χαρισμάτων τοῦ καθενός σέ ὅλους. Ὁ ἐπίσκοπος εἶναι ὁ ἐγγυητής τῆς

ἐνότητας, τόσο ἐντός τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, ὅσο καί στόν ἀγῶνα νά ἐκκλησιοποιηθεῖ ὁ κόσμος, γιά νά ζήσει. Ἡ παράδοση τῆς Ἐκκλησίας ἀναθέτει στόν ἐπίσκοπο αὐτὴ τὴν εὐθύνη. Νά διακρίνει τά χαρίσματα κλήρου καί λαοῦ. Νά καλεῖ οἱ πάντες νά λειτουργήσουν ὑπὸ τὴν εὐλογία του, ὥστε νά διακρίνονται τά ὄρια. Καί νά μὴ λησμονοῦν ὅτι καί ἐκεῖνος μέ τὴ σειρά του ἀναφέρεται, λογοδοτεῖ στήν Ἐκκλησία, στήν Ἱερά Σύνοδο. Εἶναι μέλος τοῦ συνοδικοῦ σώματος, πού σημαίνει πῶς ὁ,τι ζητᾷ ἀπὸ τόν κλῆρο καί τόν λαό του, προέρχεται ἐκ τῆς Ἐκκλησίας. Γι' αὐτό καί ἡ προσευχὴ ὅλων κατὰ τὴ θεία λειτουργία καί, μάλιστα, μετὰ τὴν εὐχή τῆς ἀναφορᾶς καί τόν καθαγιασμό τῶν τιμίων δώρων, νά ὀρθοτομεῖ τόν λόγο τῆς ἀληθείας, δείχνει ὅτι ὁ ἐπίσκοπος δέν ὑπάρχει αὐτόνομος, ἀλλά ὡς πρόσωπο πού ποιμαίνει κλῆρο καί λαό ἐντός τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία εἶναι μία καί ὀρθόδοξη στήν καθολικότητά της.

Ὁ ἐπίσκοπος ὁμως δέν ἐπαναπαύεται στήν ἀνάρκεια τῶν ὄσων ἔχουν ἀποδεχτεῖ καί προσπαθοῦν νά ζήσουν τό εὐαγγέλιο. Εἶναι ἔλλειμμα, ἰδίως στοὺς καιροὺς μας, νά περιχαρακωνόμαστε στοὺς «*ιδίους*»¹⁰, δηλαδή μόνο σέ ὅσους ἤδη ἔχουν ἀποδεχτεῖ τό Εὐαγγέλιο. Τό μῆνυμα τῆς σωτηρίας ἀναφέρεται σέ ὅλους τούς ἀνθρώπους. Γι' αὐτό καί ὁ ἐπίσκοπος ἀπλώνει τά χέρια πρὸς ὅλους. Προσλαμβάνει στό ὄνομα τοῦ Χριστοῦ τόν πόνο τῆς φθαρτότητας, τῆς ἀσθένειας καί τοῦ θανάτου. Τὴν ὁδὴν τῆς ἀμαρτίας καί τῆς πτώσεως πού ταλανίζει τόν κάθε ἄνθρωπο. Τὴν ἄρνηση πολλῶν νά κατανοήσουν, νά ἀναζητήσουν, νά συζητήσουν, νά θελήσουν νά ἐμπιστευθοῦν τὴν Ἐκκλησία. Κάποτε καί τόν θυμὸ τους, διότι ὅταν θέλησαν, δέν βρῆκαν οὔτε πρόσωπα οὔτε ἀπαντήσεις, ἴσως οὔτε καί ἀγάπη. Δέν ἀρνεῖται ὁμως νά συναντήσει καί τούς ἀδιάφορους γιά τὴν πίστη, στοιχεῖο τῆς ἐποχῆς μας, καθὼς ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος αἰσθάνεται ἀνάρκης στά ἀγαθὰ, στά ἐπιτεύγματα, στίς πληροφορίες, στίς εὐκαιρίες τῆς ἐκκοσμηκευμένης κοινωνίας.

Οἱ «*ἴδιοι*» βεβαίως εἶναι ἡ ἀπαντοχὴ καί ἡ παρηγοριά τοῦ ἐπισκόπου. Εἶναι ὅσοι συμμερίζονται τὴν ἀποστολή τοῦ ἐπανευαγγελισμοῦ,

ἀλλά καὶ ὅσοι ἀγωνίζονται νὰ ζήσουν τὸν τρόπο τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἐπίσκοπος ὁμως δὲν μπορεῖ νὰ περιοριστεῖ, νὰ ἐπαναπαυθεῖ, νὰ συλλογιστεῖ ὅτι φτάνουν αὐτοὶ καὶ ὅτι δὲν γίνεται τίποτα γιὰ τοὺς ἄλλους. Δὲν μπορεῖ νὰ χωρίσει τοὺς ἀνθρώπους σὲ δικούς του καὶ ἄλλους, ὅταν, μάλιστα, οἱ ἐνορίες μας χρειάζονται ἀνανέωση. Καὶ ἡ Ἐκκλησία ζητᾷ οἱ ἀνέστιοι πνευματικὰ ἀνθρώποι, ἰδίως οἱ νέοι μας, νὰ αἰσθανθοῦν ὅτι μποροῦν νὰ βροῦνε τὴν οἰκία «*τοῦ Πατρὸς ἡμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς*»¹¹ στή ζωὴ τῆς πίστεως! Ὅτι δὲν εἴμαστε ἀπλῶς ἓνα ἄθροισμα ἀτόμων καὶ πληθυσμῶν, ἀλλὰ ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος κρατᾷ ὡς τὸν πολῦτιμο θησαυρὸ τοῦ τῆν Ὁρθόδοξη ταυτότητά του, ὄχι μόνο στοὺς τύπους, ἀλλὰ ὡς τρόπο ζωῆς πού μεταμορφώνει τὴν καθημερινότητά του.

Ὁ ἐπίσκοπος ὁμως εἶναι ἐκεῖνος πού ἐργάζεται γιὰ τὴν ἐνότητα καὶ μεταξύ τῶν θεσμῶν. Ἡ Ἐκκλησία, κατὰ τὴν παράδοση τῆς συναλληλίας καὶ τῆς διακριτότητας τῶν ρόλων, δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι οὐραγός, οὔτε ἀδιάφορη γιὰ τὴν πορεία τοῦ τόπου. Ὁ ἐπίσκοπος δὲν ταυτίζεται μὲ ἰδέες, διότι καὶ ἡ καλύτερη ἀκόμη μερίζει, χωρίζει, καθὼς ἡ ἀνθρώπινη ἐλευθερία δὲν εἶναι δεδομένο ὅτι θὰ τὴν ἀποδεχτεῖ. Ὁ ἐπίσκοπος δὲν ταυτίζεται μὲ πρόσωπα, γιατί ὅλοι καὶ ὅλες εἶναι παιδιά του, παιδιά τοῦ Χριστοῦ. Ὁ ἐπίσκοπος κηρύττει τὴν ἀλήθεια. Μερζιμᾶ γιὰ τὸν λαὸ του, ἰδίως τὸν ἀναγκασμένο, τὸν κουρασμένο, αὐτὸν πού ἀναζητᾷ φροντίδα καὶ βοήθεια. Μερζιμᾶ καὶ γιὰ τὸν ἔσχατο. Καὶ γίνεται αὐτὸς πού κρούει τὴ θύρα, ὥστε νὰ καλυφθοῦν, μὲ τὴν συμπαράσταση ὅλων τῶν θεσμῶν, οἱ ἀναγκαῖες χρεῖες. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ πόρτα τοῦ ἐπισκόπου εἶναι πάντοτε ἀνοιχτή, γιὰ διάλογο, γιὰ συμπαράσταση, γιὰ κατάθεση ἀληθειῶν. Ὁ ἐπίσκοπος δὲν θὰ φοβηθεῖ νὰ ὑπερασπιστεῖ καὶ τὴν πίστη καὶ τοὺς ἀνθρώπους. Θὰ τὸ πράξει ὁμως μὲ σεμνότητα, εὐγένεια, ἀλλὰ καὶ ἀποφασιστικότητα. Καὶ θὰ ζητήσει νὰ συμπορευθοῦνε ὅλοι οἱ θεσμοὶ στὴν προοπτικὴ τῆς διακονίας τοῦ ἀνθρώπου. Θὰ τὸ ὑπενθυμίσει. Θὰ προσευχηθεῖ. Θὰ δώσει ὁμως καὶ «*λόγον παντὶ τῷ αἰτοῦντι*»¹², ὥστε νὰ ἀκουστεῖ καθαρῶ, ἀuthεντικῶ, διακριτικῶ καί, ὅταν χρειαστεῖ, στεντόρεια ἢ φωνὴ τῆς Ἐκκλησίας.

Ἔρχομαι σὲ ἓναν τόπο πού ἤδη μοῦ ἔχει δώσει ἓνα νέο ὄνομα. Ὡς Μητροπολίτης Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας ζῶ ἤδη σὲ μία νέα πατρίδα. Πατῶ τὴ γῆ τοῦ Μεσολογγίου, τὴ γῆ τῆς θυσίας γιὰ τὴν ἐλευθερία, τὴ γῆ πού πολιορκήθηκε, ἀλλὰ δὲν ὑπέκυψε, τὴ γῆ πού ἔδειξε στὴν Εὐρώπη καὶ στὸν κόσμον ὅτι ἡ Ἑλλάδα πέθανε, κι ὁμως ἀναστήθηκε. Πατῶ τὴ γῆ τοῦ Ἀργινίου, τὴ γῆ πού μὲ φέρνει πίσω στὴν πρό Χριστοῦ ἱστορία τῶν Ἑλλήνων, πού μοῦ δείχνει ὅτι γλῶσσα, ἱστορία, πολιτισμός, γενναιότητα, δημιουργία, οἰκογένεια, ἥρωισμός ταξιδεύουν στοὺς αἰῶνες. Τὴ γῆ τοῦ νεομάρτυρα ἀγίου Ἰωάννη, πού ἔδειξε ὅτι ἡ πίστη κρατᾷ τὴν ἐθνικὴ συνείδηση ζωντανή. Τὴ γῆ πού πότισαν μὲ τὸν ἰδρῶτα, τίς μνημεις, τὸν πόνο οἱ πρόσφυγες τῆς Μικρασίας, ὅταν συνάντησαν τοὺς ντόπιους, μὲ τοὺς ὁποίους ὄχι μόνο συγκατοίκησαν, ἀλλὰ καὶ πάλεψαν γιὰ ἓναν τόπο συνολικὰ φιλοπρόοδο, δημιουργικὸ, καλλιεργημένο. Τὴ γῆ τῆς Ἀμφιλοχίας καὶ τῆς Βόνιτσας, ὅπου ἀνταμώνουν Ἀνατολί καὶ Δύση, Τουρκοκρατία καὶ Βενετοκρατία, θάλασσα καὶ στεριά, πανδοχεῖα καὶ πλοῖα, ὡς τόποι συναντήσεως τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ ἀδούλωτου φρονήματος, τόποι Ἑλληνικοὶ! Τὴ γῆ τοῦ Θέρμου καὶ τοῦ Μεγάλου Δένδρου, ἀπὸ ὅπου ὁ Πατροκοσμᾶς καὶ ὁ ἄλλος μεγάλος Αἰτωλός, ὁ Εὐγένιος, ξεκίνησαν, ἰδρύοντας σχολεῖα, γιὰ νὰ βροντοφωνάξουν ὅτι μέσα ἀπὸ τὴν παιδεία παίρνουμε ταυτότητα μὲ μία φράση πού δίνει νόημα ἀκόμη καὶ στὸ σήμερον: «*Ψυχὴ καὶ Χριστὸς μᾶς χρειάζεται*». Τὴ γῆ τοῦ Αἰτωλικοῦ, μὲ τὸ ἐκπάγλου ὁμορφιάς φυσικὸ περιβάλλον, τὴν ποικιλία τῆς χλωρίδας καὶ τῆς πανίδας, ὅπου οἱ ἄλιεις τροφοδότησαν καὶ τροφοδοτοῦν μὲ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν τους τὸν κόσμον καὶ νοστιμίζουν τὴ ζωὴ μας. Τὴ θάλασσα, τίς λίμνες καὶ τὰ βουνά, ὅπου σπουδάζουμε τὸ «*ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου Κύριε, πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας*»¹³. Τὴ γῆ τῶν ποιητῶν, τῶν ζωγράφων, τῶν καλλιτεχνῶν, ἐκείνων πού ξεχώρισαν μὲ τὰ χαρίσματά τους, ὅπως καὶ τῶν ἀπλῶν καὶ ταπεινῶν, τοὺς ὁποίους κλήθηκα ὄχι μόνο νὰ ποιμάνω καὶ νὰ διακονήσω, ἀλλὰ καὶ νὰ γίνω ἓνας ἀπὸ αὐτούς. Εἶναι ἤδη οἱ ἀνθρώποι μου, ἡ πνευματικὴ μου οἰκογένεια, οἱ συνοδοιπόροι στὸν ἀγῶνα τῆς ἀπὸ κοινού

ζωής μας. Σ'αυτή τή γῆ θά ζήσω ὅσο ὁ Θεός μου ἐπιτρέψει. Ἀπό αὐτή τή γῆ θά ἤθελα νά ξεκινήσω τήν πορεία μου στόν οὐρανό, ἀπό αὐτήν νά ἀναστηθεῖ τό σῶμα μου εἰς ζώην αἰώνιον.

Αὐτή τήν γῆ ἐποίμαναν πρό ἐμοῦ ἐπίσκοποι ἀγωνιστές. Ὁ Μητροπολίτης Πορφύριος πού πάλεψε στόν ἀγῶνα τοῦ 1821 νά μείνει τό Μεσολόγγι ἐλεύθερο καί ἐποίμανε τήν περιοχὴ καί μετὰ τήν ἀνεξαρτησία. Ὁ συνεργάτης του ἐπίσκοπος Ρωγῶν καί Κοζύλης Ἰωσήφ, ὁ ὁποῖος πρωταγωνίστησε στή δεύτερη πολιορκία. Ἦταν αὐτός πού κοινώνησε τοὺς ἀγωνιστές τῶν ἀχράντων μυστηρίων πρὶν τήν Ἔξοδο. Αὐτός πού θυσιάστηκε μαζί μέ τίς γυναῖκες καί τά παιδιά, γιά νά μὴν πέσουν στά χέρια τοῦ Ἰμπραήμ, μὴ ἐγκαταλείποντας τόν λαό του. Ἀλλά καί οἱ τελευταῖοι προκάτοχοί μου ἀφίερωσαν ὅλο τους τό εἶναι γιά τόν λαό μας. Ὁ Ἱερόθεος Παρασκευόπουλος πάλεψε στήν κατοχή νά ἀντέξουν οἱ ἄνθρωποι τήν πείνα καί τίς κακουχίες. Ὁ Θεόκλητος Ἀβραντινῆς ὑπῆρξε ὁ ἐμπνευστής καί πρωταγωνιστής τοῦ νά χτιστοῦν στίς ἐνορίες νέοι ναοί, μέ κάλλος καί λειτουργικότητα, ὥστε νά ὑμνεῖται ὁ Θεός. Ὁ πολὺκλαυστος Κοσμάς Παπαχρήστου, ὁ σεβάσιμος γέροντας, καθώς ὑπῆρξε πνευματικός καθοδηγητής καί ἐξομολόγος πολλῶν ἀνθρώπων, ἔδειξε ὅτι ἡ ἀγάπη εἶναι ἔργα, ὅτι «ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ οὐ δέδεται»¹⁴, ὅτι ἀποστολή τοῦ ἐπισκόπου εἶναι νά μιλά καί νά δείχνει τόν Θεό. Τοὺς εὐγνωμονῶ, τοὺς μνημονεύω στήν προσκομιδὴ καί παρακαλῶ νά ἀγωνιστοῦμε τόν καλόν ἀγῶνα, τιμῶντας καί αὐτούς στήν πράξη.

Ἀπλώνω τά χέρια μου καί προσκαλῶ σήμερα τοὺς πάντες σέ μία πνευματικὴ συστράτευση. Τοὺς ἀδελφούς μου συμπρεσβυτέρους, τόν Ἱερό μας Κληρο. Εἶμαστε οἰκογένεια ὄχι ἀναμάρτητων ἀλλὰ ἀγωνιζομένων ἀνθρώπων, πού ἡ Ἐκκλησία μᾶς ἐξέλεξε γιά νά ἐπανευαγγελίσουμε τόν λαό μας, ὅπως λέει χαρακτηριστικά ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπός μας. Ὁ καθένας ἔχει τὰ χαρίσματά του. Δέν μπορεῖ καί δέν χρειάζεται νά εἶμαστε ὅμοιοι. Εἶναι χρέος μας ὁμως νά πορευόμαστε ἐνωμένοι. Ὁ καθένας νά διδάσκεται ἀπὸ τόν ἄλλο. Ἡ Ἐκκλησία, ὅπως καί ἡ κοινωνία ἔχει ἀνάγκη καί ἀπὸ τόν δυναμισμό καί ἀπὸ τήν ταπεινὴ

σιωπή. Καί ἀπὸ τήν ἀλλαγὴ τῆς καρδιάς καί ἀπὸ τόν σεβασμὸ στά ὄρια. Καί ἀπὸ τήν πρωτοπορία στίς μεθόδους καί ἀπὸ τήν παραδοσιακότητα στό περιεχόμενο. Ἡ ἐνότητά μας φαίνεται ἀπὸ τό γεγονός ὅτι μετέχουμε ὅλοι στό κοινὸ ποτήριο, στή λειτουργικὴ καί εὐχαριστιακὴ σύναξη ὑπὸ τόν ἐπίσκοπο. Καί ὁ ἐπίσκοπος ἐκτιμᾷ τήν ἀγωνιστικότητά σας. Θά εἶναι πατέρας, ἀδελφός καί στήριγμά σας. Χαιρετίζει τίς οἰκογένειές σας, τίς καλές σας πρεσβυτέρες καί τὰ παιδιά σας. Καί εἶναι στίς ἄμεσες προτεραιότητές του ἡ στήριξη μέ κάθε τρόπο τῆς ζωῆς καί τοῦ ἀγῶνα σας!

Ζοῦμε σέ μία ἐποχὴ στήν ὁποία καλούμαστε νά ἀναγνωρίσουμε τήν πορεία τῶν καιρῶν. Χρειαζόμαστε ἐπιμόρφωση. Καί ἡ Μητρόπολή μας θά ἐργαστεῖ στόν τομέα αὐτόν. Σέ συνεργασία μέ τό Ἰδρυμα Ποιμαντικῆς Ἐπιμορφώσεως τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἀλλά καί μέ γνώμονα τίς δικές μας ἀνάγκες καί ἰδιαιτερότητες, θά καταρτίσουμε προγράμματα, ὥστε νά βοηθηθοῦμε στήν ποιμαντικὴ μας διακονία. Σέ κάποια ἀπὸ αὐτὰ τὰ προγράμματα θά ζητήσουμε νά ἐνταχθοῦν καί οἱ λαϊκοὶ ἀδελφοὶ καί συνεργάτες μας. Ἐκτιμοῦμε τὴ διακονία τοῦ λόγου καί τῆς κατηχήσεως, τήν ὁποία συνέδραμαν καί συνδράμουν οἱ Ἐκκλησιαστικὲς Ὄργανώσεις καί τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Σωματεῖα στή Μητρόπολή μας. Ἔχουν προσφέρει καί θέλουμε νά συνεχίσουν νά προσφέρουν, μέ τήν εὐλογία τοῦ ἐπισκόπου τους, πολλὰ στή χριστιανικὴ μαρτυρία. Οὐδεὶς περισσεύει. Τό ἴδιο θά θέλαμε νά πράξουν καί οἱ θεολόγοι τῆς δευτεροβάθμιας ἐκπαίδευσέως, ἀλλά καί ὅσοι καί ὅσες σπούδασαν τήν ἱερὰ ἐπιστήμη. Τοὺς χρειαζόμαστε καί τοὺς θέλουμε κοντά μας. Θά τοὺς συναντήσουμε καί θά περιμένουμε καί ἀπὸ αὐτούς νά διακονήσουν τό γέωργιον τοῦ Κυρίου.

Γνωρίζουμε ὅλοι ὅτι στήν ἐποχὴ μας ἡ ἱερωσύνη δέν ἐξασφαλίζει ἐπαγγελματικὴ κατοχύρωση. Γι' αὐτό καί εἶμαστε ἔτοιμοι νά δεχθοῦμε ἐθελοντὲς κληρικούς. Ἄνθρωποι πού ἐργάζονται μέ ἀξιοπρέπεια καί δημιουργικότητα, πού νιώθουν ὁμως ὅτι μποροῦν νά ἀφιερῶσουν μέρος ἀπὸ τόν χρόνο τους στήν Ἐκκλησία, γιά νά διακονήσουν τόν ἐλάχιστο ἀδελφό, θέλουμε νά μὴ φοβηθοῦν.

Ἄν ἡ καρδιά τους αἰσθάνεται τὴν κλῆση τοῦ Θεοῦ, νά ποῦνε τό «ναί». Καί ὁ ἐπίσκοπος θά συγκατανεύσει. Πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση ὁ ἐπίσκοπος θά καθιερώσει ἢ θά ἐνισχύσει, ὅπου ἤδη λειτουργεῖ, τὸν θεσμό τῶν ἀναγνωστῶν. Θέλουμε νέα παιδιά, μέ ζῆλο καί ἀγάπη γιὰ τὴν Ἐκκλησία, νά τὴ διακονοῦν μέ εὐλογία, καθοδήγηση καί ἐπιμόρφωση. Νά ἔχουν ἐπίγνωση τοῦ Ἁγίου Βήματος καί τῆς ἱερότητός του. Τί σημαίνει νά διακονοῦν τὸν ἐπίσκοπο καί τὸν ἱερέα στή θεία λειτουργία. Νά καταλύσσονται, ἀλλά καί νά ἐμπνέονται. Αὐτὴν τὴν ἐπίγνωση θά πρέπει πιο συστηματικά νά τὴ σπουδάσουν καί νά τὴ βιώσουν καί οἱ ἱερόπαιδες γενικότερα, τὰ παιδιά ἐκεῖνα πού διακονοῦν στό ἱερό καί πού κάποια ἀπὸ αὐτά θά ἀποτελέσουν τό ἱερατικό μέλλον τῆς Ἐκκλησίας.

Τό ἔργο τῆς νεότητος γενικότερα εἶναι ἔργο πρωταρχικῆς σημασίας. Γνωρίζω, καί ἀπὸ τὴν μέχρι τώρα πομπαντική μου ἐμπειρία, ὅτι αὐτός ὁ τομέας εἶναι ὁ πιο δύσκολος στους καιρούς μας. Πολλοί οἱ πειρασμοὶ πού ἀπομακρύνουν τὴ νεολαία ἀπὸ τὴν κατήχηση καί ἀπὸ τὴ μετοχή στή λειτουργικὴ ζωή. Δέν ὠφελεῖ ὅμως νά μεμψιμοιροῦμε. Ὅφειλουμε νά ζωστοῦμε τό λέντιον καί νά παλέψουμε. Μέ τὴ λειτουργία πιο σύγχρονων καί περισσότερων πνευματικῶν κέντρων. Μέ τὴν ἀνάληψη πρωτοβουλιῶν ὥστε ἡ κατήχηση νά γίνεται μία συναρπαστικὴ περιπέτεια. Μέ τὴν αἴσθηση ὅτι ἡ Ἐκκλησία βγαίνει ἀπὸ τοὺς τέσσερις τοίχους τοῦ ναοῦ καί θέλει νά συναντήσῃ τὰ παιδιά καί τοὺς νέους στό σχολεῖο, στό πανεπιστήμιο, στόν ἀθλητισμό, μέ πρωτοβουλίες ἐθελοντισμοῦ, μέ ἀνανέωση τοῦ κατηχητικοῦ ὕλικου, μέ τὴν αὔξηση τῶν κατασκηνωτικῶν περιόδων, μέ ἕναν γόνιμο διάλογο πού δέν θά ἀποκλείει ἀκόμη καί τό Διαδίκτυο, ἀρκεῖ νά στηρίζεται στήν αὐθεντικότητα τῆς πνευματικῆς μας παραδόσεως καί νά ἀποσκοπεῖ στήν ἀγάπη καί τὴ σωτηρία.

Μαζί ὅμως μέ τὴν κατήχηση, προτεραιότητά μας θά εἶναι ἡ στήριξη τῆς οἰκογένειας. Θέλω νά χαιρετίσω ἰδιαίτερος τὶς πολύτεκνες καί τρίτεκνες οἰκογένειες τοῦ τόπου μας. Σέ μία ἐποχὴ στήν ὁποία τό δημογραφικὸ πρόβλημα εἶναι τό μείζον τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἡ οἰκογένεια καθαυτὴ καί πολὺ

περισσότερο ἡ οἰκογένεια πού πρεσβεύει τὶς χριστιανικὲς ἀρχές καί τὶς μεταδίδει στὰ παιδιά της, ἀποτελεῖ τό μέλλον τῆς πατρίδας μας. Παρά τὶς δυσκολίες πού ἡ πανδημία ἐπέφερε, ἔχει μεγάλη ἀξία νά λειτουργήσουν καί πάλι σχολές γονέων, σέ ὅλες τὶς ἑδρες τῶν δήμων τῆς Μητροπόλεώς μας. Νά στελεχωθοῦν οἱ ὑπηρεσίες τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας μέ εἰδικούς, πού θά πιστεύουν στόν Θεό καί θά μποροῦν νά βοηθήσουν τὶς οἰκογένειες καί ψυχικά καί ὕλικά. Νά ἐπιμορφωθοῦν καλύτερα οἱ πνευματικοὶ σέ ζητήματα συμβουλευτικῆς γάμου καί οἰκογένειας. Καί ὁ ἐπίσκοπος θά ἀναλάβει νά συναντᾷ τὰ νέα ζευγάρια πρὶν προσέλθουν στόν ναό γιὰ νά εὐλογηθεῖ τό μυστήριο τοῦ γάμου τους.

Τό φιλανθρωπικὸ ἔργο δέν μπορεῖ παρά νά εἶναι προτεραιότητα στήν ἐποχὴ μας. Ὅσο κι ἂν τό θέλουμε, ἡ Ἐκκλησία δέν μπορεῖ νά καλύψει ὅλες τὶς ἀνάγκες. Δέν διανοοῦμαι ὅμως ὅτι μποροῦμε νά ἀδιαφορήσουμε γιὰ συνανθρώπους μας πού πεινοῦν καί δέν καλύπτουν τὴν ἀνάγκη τῆς ἐπιβίωσης μέ ἀξιοπρέπεια, πόσο μᾶλλον οἰκογένειες. Πρὸς τὸν δρόμο αὐτό θά ἀναλάβουμε πρωτοβουλίες, ὅπως ἐπίσης καί γιὰ τὴ στήριξη τῶν μοναχικῶν καί τῶν ἡλικιωμένων, οἱ ὁποῖοι δικαιοῦνται νά μὴν αἰσθάνονται τό «*Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω*»¹⁵. Κάθε ἐνορία χρειάζεται νά ἔχει ἔστω μία φιλανθρωπικὴ δράση. Καί ἀπευθύνουμε ἔκκληση καί πρόσκληση πρὸς ὅλους τοὺς φορεῖς, μέ τοὺς ὁποίους συνδιακονοῦμε τὸν ἄνθρωπο, νά συμπορευτοῦμε! Ἡ Ἐκκλησία ἔχει ἕνα μοναδικὸ χαρακτηριστικὸ: μπορεῖτε νά τὴν ἐμπιστευθεῖτε! Καί θέλουμε νά εἴμαστε μαζί στόν ἀγῶνα γιὰ τὸν πλησίον!

Ἡ Ἐκκλησία στους καιροὺς μας χρειάζεται νά ἀναδείξει τὴν πνευματικὴ καί πολιτιστικὴ της κληρονομία. Θεωροῦμε σημαντικό νά καταγραφοῦν καί νά ἀναδειχθοῦν ἀξιόλογοι πολιτιστικοὶ θησαυροί, μέ ἀπώτερο σκοπὸ νά δημιουργηθεῖ ἕνας χώρος, ὅπου διὰ ζώσης, ἀλλά καί διαδικτυακά, ὁ ἐπισκέπτης θά μπορεῖ νά θαυμάσει τέτοιους θησαυροὺς, τὴν ἱστορία τῆς Μητροπόλεως καί τοῦ τόπου μας, νά πληροφορηθεῖ γιὰ πρόσωπα πού ξεχώρισαν, πού ἀγωνίστηκαν, πού ἄφησαν ἱστορία καί κατὰ ἄνθρωπον καί κατὰ Θεόν. Μποροῦμε

νά καταδείξουμε τά πρόσωπα τῶν Ἁγίων τοῦ τόπου μας καί νά τά καταστήσουμε προσιτά στή νέα γενιά. Εἶναι χρέος μας νά διαλεχθοῦμε μέ τόν κόσμο, χωρίς φόβο, ὄχι ὅμως γιά νά συσχηματισθοῦμε, ἀλλά γιά νά καταστήσουμε γνωστή τήν ἐμπειρία τῆς Ἐκκλησίας, σέ ἕνα συνεχές «ἔρχου καί ἴδε»¹⁶.

Αὐτές οἱ ποιμαντικές στοχεύσεις δέν θά μπορέσουν νά ὑλοποιηθῶν χωρίς τή συστράτευση τῶν λαϊκῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι κληρὸς καί λαός. Γνωρίζω ὅτι ὑπάρχουν πολλοὶ ἐθελοντές, οἱ ὅποιοι βοηθοῦν ἰδιαίτερος στό φιλανθρωπικό καί τό κατηχητικό ἔργο. Τούς χαίρετιζώ καί ἀπευθύνω ἕνα μεγάλο εὐχαριστῶ ἀπὸ καρδιάς γιά ὅσα ἔχουν προσφέρει. Ἐπαναδιατυπῶν σήμερα τήν πρόσκληση νά συνεχίσουν νά προσφέρουν, νά κάνουν πρᾶξη τό κάλεσμα τοῦ Χριστοῦ νά δοῦνε τόν ἴδιο στό πρόσωπο τοῦ ἐλάχιστου ἀδελφοῦ μας. Εὐχαριστῶ τοὺς ἐκκλησιαστικούς ἐπιτρόπους καί τίς κυρίες τῶν ἐνοριακῶν φιλοπτάχων ταμείων γιά τή μέχρι σήμερα διακονία τους. Τούς κατηχητές καί τίς κατηχήτριες. Τούς κυκλάρχες καί τίς κυκλάρχισσες. Τήν ἐκπαιδευτική κοινότητα, τοὺς δασκάλους καί τοὺς καθηγητές πού κρατοῦνε τά σχολεῖα ἀνοιχτά στήν Ἐκκλησία. Τούς ἐπιστήμονες, οἱ ὅποιοι στηρίζουν τό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας καί ἀφιερώνουν χρόνο καί διάθεση. Τήν διακονία στηρίξεως γυναικῶν «ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ». Τούς ἐθελοντές τοῦ Κοινωνικοῦ Φροντιστηρίου. Νά συνεχίσουμε, παρακαλῶ, τόν ἀγῶνα καί νά προστεθοῦν καί ἄλλοι σ' αὐτόν, ἰδίως νεώτεροι!

Ἄφησα στό τέλος τήν ἀναφορά μου στά μοναστήρια τῆς Μητροπόλεώς μας. Κι αὐτό διότι εἶναι μεγάλη ἡ σημασία τους τόσο στή ζωή τῆς Ἐκκλησίας γενικά, ὅσο καί στήν ποιμαντορία ἑνός ἐπισκόπου. Τά μοναστήρια εἶναι ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς δύο πνεύμονες στή ζωή τῆς πίστεως. Ὁ ἄλλος εἶναι οἱ ἐνορίες. Ὅταν τά μοναστήρια ἀναπνέουν Χριστό, ἀσκητικότητα, ὀρθόδοξη πνευματικότητα, προσευχή, ἀγάπη γιά τόν Θεό καί τόν πλησίον, γίνονται τό καύχημα τοῦ ἐπισκόπου καί τό στήριγμα τῶν πιστῶν. Καί εἶμαι βέβαιος ὅτι αὐτό ἦταν, εἶναι καί θά εἶναι τά μοναστήρια τοῦ τόπου μας, ἀνδρικά

καί γυναικεῖα. Ὁ ἐπίσκοπος, λοιπόν, θά εἶναι προστάτης τοῦ μοναχικοῦ βίου. Δέν ἔχουν νόημα οἱ παρεμβάσεις στή ζωή τῶν μοναχῶν. Μόνο ἡ πατρική προσευχή, ἡ διακριτική ἀγάπη, τό μοίρασμα τῆς χαρᾶς πού οἱ ἱερεῖς ἀκολουθίες προσφέρουν, ἡ βεβαιότητα ὅτι τά μοναστήρια ἀγρυπνοῦν μέ τήν προσευχή γιά νά στηρίξουν τόν ἀγῶνα τοῦ ἐπισκόπου καί τῶν πατέρων στίς ἐνορίες. Ὁ μοναχισμός ἀνθίζει στήν ἐλευθερία καί στήν ἀγάπη. Ὁ μοναχισμός πρέπει νά εἶναι συντηρητικός, γιά νά δείχνει σέ ὅλους τά ὄρια. Πρέπει νά εἶναι ὅμως καί ἀγαπητικός, γιά νά δείχνει τήν κορυφή, νά δείχνει τόν Χριστό. Καί ὅλα αὐτά ἐξασφαλίζονται μέσα ἀπὸ τήν κατ' ἐξοχὴν μοναχική ἀρετή, τήν ὑπακοή στόν ἐπίσκοπο καί στήν Ἐκκλησία.

Ἐπιθυμῶ νά εὐχαριστήσω ὀλοκαρδίως τόν Σεβ. Μητροπολίτη Ναυπάκτου καί Ἁγίου Βλασίου κ. Ἱερόθεο, γιά τή σχεδόν ἐντεκάμηνη τοποτηρητεία καί ποιμαντορία τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας, τήν ὁποία ἔφερε εἰς αἴσιον πέρας μέ πατρική ἀγάπη, ἄοκνη παρουσία καί πολὺ κόπο. Τοῦ εἶμαι εὐγνώμων καί τόν παρακαλῶ νά προσεύχεται γιά μένα. Εὐχαριστῶ ἀκόμη τοὺς Ἁγίους Ἀρχιερεῖς πού συμμετέχουν σήμερα στή χαρά τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, τοὺς ἀξιότιμους ἄρχοντες τῆς περιφέρειας καί τοῦ νομοῦ. Τούς προλαλίσσαντας, οἱ ὅποιοι μέ συνεκίνησαν γιά τά αἰσθήματα καί τή διάθεσή τους νά συμπορευτοῦμε. Τούς ἱερεῖς, τόσο τοῦ τόπου μας, ὅσο καί ἐκείνους πού ἤρθαν ἀπὸ ἄλλα μέρη, ἰδιαίτερος ἀπὸ τόν τόπο τῆς μέχρι πρὶν τήν ἐκλογή διακονίας μου. Τούς ἐπισκέπτες ἀπὸ τή Μητρόπολη Δημητριάδος, τοὺς ὁποίους πάντοτε θά κρατῶ στήν καρδιά μου καί θά γνωρίζουν ὅτι ἔχουν ἀνοιχτές τίς θύρες τῆς φιλοξενίας καί τῆς ἀγάπης. Κυρίως ὅμως τόν εὐγενῆ λαό τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας γιά τήν παρουσία του στό νέο αὐτό ξεκίνημα.

Ἐπικαλοῦμαι ταπεινά τίς πρεσβείες τοῦ προστάτου τοῦ Μεσολογγίου Ἁγίου Σπυρίδωνος, καθὼς καί τοῦ Ἁγίου Χριστοφόρου, προστάτου τοῦ Ἀργινίου, ὅπως ἐπίσης καί ὄλων τῶν Ἁγίων τοῦ τόπου μας, ἰδιαίτερος τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, τοῦ Ἁγίου νεομάρτυρος Ἰωάννου τοῦ ἐν Βραχωρίῳ μαρτυρήσαντος, τοῦ Ἁγίου

Ευγενίου του Αιτωλοῦ, τοῦ Ἁγίου Βλασίου τοῦ ἐν Σκλαβαίνουσιν, τῶν Ἁγίων Θεοδώρου, Λάμπρου καὶ Ἀωνύμου, τῶν ἐν Βραχωρίῳ, τοῦ Ὁσίου Βαρβάρου τοῦ Πενταπολίτου, καὶ τοῦ Ἁγίου Καλλινίκου, Μητροπολίτου Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλωπίας.

Ζητῶ ἀπὸ ὅλους ἐσᾶς νὰ προσεύχεσθε νὰ εἶμαι ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων πατέρας, ὁ ὁποῖος «τίθησι τὴν ψυχὴν τοῦ ὑπὲρ τῶν προβάτων»¹⁷, φίλος, ἀδελφός, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος πού θά θέτει τὰ ὅρια τῆς ἀληθείας. Νά μέ συνέχουν μέχρι τό τέλος τῆς ζωῆς μου οἱ λόγοι τοῦ ἀποστόλου Παύλου στὸν μαθητὴ του καὶ ἐπίσκοπο Ἐφέσου Τιμόθεο: «Κι ὁ ἐπίσκοπος ὡς δοῦλος τοῦ Κυρίου δέν πρέπει νὰ φιλονικεῖ, ἀλλὰ νὰ εἶναι ἥπιος ἀπέναντι σέ ὅλους, πρόθυμος νὰ διδάξει, ἀνεκτικός. Πρέπει νὰ παιδαγωγεῖ μέ πραότητα

τούς ἀντιθέτους, γιὰ νὰ τούς δώσει κάποτε ὁ Θεός μετάνοια νὰ καταλάβουν τὴν ἀλήθεια καὶ νὰ συνέλθουν ξεφεύγοντας ἀπὸ τὴν παγίδα τοῦ διαβόλου»¹⁸. Καὶ ἅς εἶναι ἡ συνοδοιπορία μας, Ἐπισκόπου, κλήρου καὶ λαοῦ, στὴν Ἐκκλησία κατὰ τὸν λόγο τοῦ Ψαλμωδοῦ: «Μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ τοῦ λαοῦ σου, ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῷ σωτηρίῳ σου τοῦ ἰδεῖν ἐν τῇ χρηστότητι τῶν ἐκλεκτῶν σου, τοῦ εὐφρανθῆναι ἐν τῇ εὐφροσύνῃ τοῦ ἔθνους σου, τοῦ ἐπαινεῖσθαι μετὰ τῆς κληρονομίας σου»¹⁹. «Θυμίσου μας κι ἐμᾶς, Κύριε, μέσα στὴν εὐνοια πού δείχνεις στὸν λαό σου· ἔλα σέ βοήθειά μας μέ τὴ σωτηριώδη δύναμή σου. Γιὰ ν' ἀπολαύσουμε τὴν εὐτυχία τῶν ἐκλεκτῶν σου, νὰ χαρῶμαστε μέ τὴ χαρὰ τοῦ ἔθνους σου, νὰ συμμεριζώμαστε τὴν καύχησι ἐκείνων πού σοῦ ἀνήκουν».

ΑΜΗΝ!

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. *Ψαλμ.* 39, 11-12.
2. *Ἐφεσ.* 4, 13.
3. Ἀββᾶ Δωροθέου, *Ἔργα Ἀσκητικά*.
4. *Β' Κορ.* 6, 2.
5. *Β' Κορ.* 12, 9.
6. *Ἐβρ.* 10, 24.
7. Προηγουμένη Θεία Λειτουργία.
8. *Ματθ.* 11, 28.
9. *Λουκ.* 10, 41
10. *Ἰωάν.* 1, 11.
11. *Ματθ.* 6, 9.
12. *Α' Πέτρ.* 3, 15.
13. *Ψαλμ.* 103, 24.
14. *Β' Τιμ.* 2, 9.
15. *Ἰωάν.* 5, 7.
16. *Ἰωάν.* 1, 47.
17. *Ἰωάν.* 10, 8.
18. Τὸν ἐπίσκοπον «ὡς δοῦλον Κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι, ἀλλ' ἥπιον εἶναι πρὸς πάντας, διδακτικόν, ἀνεξίκακον, ἐν πραότητι παιδεύοντα τοὺς ἀντιδιατιθεμένους, μίποτε δῶ αὐτοῖς ὁ Θεός μετάνοιαν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας, καὶ ἀνανήψωσιν ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου παγίδος» (*Β' Τιμ.* 2, 24-26).
19. *Ψαλμ.* 105, 4-5.

Ἐνθρονιστήριος Λόγος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δράμας κ. Δωροθέου

(Ἱερός Μητροπολιτικός Ναός Κοιμήσεως Θεοτόκου Δράμας, 19 Νοεμβρίου 2022)

Μακαριώτατε Πάτερ καί Δέσποτα, Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Ἱερώνυμε,

Σεβασμιώτατε Ἐκπρόσωπε τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, Μητροπολίτα Γουμένισσης κ. Δημήτριε,

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Ξάνθης καί Περιθεωρίου κ. Παντελεῖμον, Τοποτηρητά τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δράμας,

σεβαστοί μου ἅγιοι Ἀρχιερεῖς καί ἀγαπητοί πατέρες,

ἐξοχότατοι ἄρχοντες τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας καί τοῦ τόπου μας,

ἐκλαμπρότατοι ἐκπρόσωποι τῶν Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν καί τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας,

λαέ τοῦ Θεοῦ ἀγαπημένε,

μέ μεγίστη χαρά ἀλλά καί βαθεῖα αἴσθησις εὐθύνης ἀναλαμβάνω σήμερα τί διαποίμηση τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δράμας. Ἡ εὐθύνη εἶναι πολύ μεγάλη, διότι ἀφορᾶ τό γεγονός καί τό μυστήριο τῆς Ἐκκλησίας μας.

A.

Ἡ Ἐκκλησία δέν εἶναι μόνον μιᾶ ἱστορία καί μιᾶ παράδοση διάρκειας, ἀλλά καί ἓνα θεῖο μυστήριο, «θεία εὐδοκία ἐν ἀνθρώποις». Καί ἔτσι ἀκριβῶς πρέπει νά τήν ἀντιλαμβανόμαστε.

Δυστυχῶς, ὁ ἄνθρωπος δείχνει νά ἔχει ἀπομακρυνθεῖ ἀπό τήν πατροπαράδοτη ἀναζήτηση καί αἴσθησι τοῦ Θεοῦ.

Φαίνεται ἐπιφανειακά νά τόν ἀγγίζει, ἀλλά κατά βάθος δέν τόν ἀπασχολεῖ ἡ ἐκζήτηση τοῦ ζῶντος Θεοῦ. Οἱ πράξεις του φανερώνουν ὅτι δέν τόν ἐνδιαφέρει ἡ μέθεξη τῆς ζωοποιῶν παρουσίας καί τῆς θεοποιῶν ἀγιότητος-δυνάμεως τοῦ Θεοῦ. Στήν καθημερινότητά μας ἐθιζόμαστε νά βιώνουμε τί «δικτατορία τοῦ σχετικισμοῦ καί

τοῦ δικαιωτισμοῦ»: ἐκεῖνο τό «εἶμαι ἐλεύθερος νά πιστεύω καί νά πράττω ὅπως ἐγώ θέλω».

Ζοῦμε μιᾶ σύγχρονη Βαβέλ, ὅπου ὁ ἄνθρωπος ἀνταγωνίζεται τόν Θεό, ἐξ οὗ καί ἡ σύγχυση. «Ὁ ἀνθρωποκεντρισμός σκοτώνει τήν Ἐκκλησία», σημειώνει στοχαστής ἐπίσκοπος.

Χρειάζεται, λοιπόν, νά προσπαθήσουμε νά ἀναδείξουμε καί τόν θεοκεντρικό ἄξονα. «Κοίτα ψηλά, ὄχι χαμηλά», λένε οἱ Πατέρες τῆς Ἱεράς. Νά μᾶς συγκινεῖ, νά μᾶς παρακινεῖ, νά μᾶς κινεῖ ἡ ἀγιότητα τοῦ Χριστοῦ μας.

B.

Οἱ λύσεις στά παντοειδῆ προβλήματα τόσο τῆς σκληρῆς καθημερινότητας, ὅσο καί τά μεταφυσικά ὑπάρχουν μυστικά μέσα στή σχέση μέ τό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ μας. Ἐπιστροφή λοιπόν στή σχέση καί σύνδεση μέ τό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ, θεολογική προσέγγιση, τήν ὁποία ἔντονα ἐπανευαγγέλισε στίς ἡμέρες μας ὁ νεοφανής σημειοφόρος ἅγιος Πορφύριος ὁ Κουσοκαλυβίτης.

Χάρις σέ αὐτήν τήν ἐπιστροφή κάθε πρόληψη, μαγανεία, ὀτιδίποτε ψεύτικο, κίβδηλο, ὑποκριτικό, ἀναξιόπιστο στήν πίστι μας κατακαίεται ἀπό τί φλόγα τοῦ Ἀναστάντος. Αὐτό τό πρόσωπο τοῦ ἐσταυρωμένου καί ἀναστάντος Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀποστέλλομαι νά καταγγέλλω στήν ἱστορική Δράμα μας.

Κάτω ἀπ' αὐτές τίς προοπτικές, αἰσθάνομαι ὅτι καλοῦμαι νά ὑπηρετήσω ὄλους σας, καί τά μέλη τῆς Ἐκκλησίας καί τά φερόμενα ὡς ἐκτός Αὐτῆς μέλη Της, στήν προσπάθεια, νά ζεῖ καί νά ἐνεργεῖ ὁ Χριστός μέσα μας καί γύρω μας. Σύμφωνα μέ τό λόγο Του, «δέν ἔρχομαι γιά νά μέ διακονήσουν ἀλλά νά διακονήσω».

Καί κατά παράδοξο τρόπο, γιά τήν κοσμική ἀντίληψή μας καί τίς ἀξιολογικές κρίσεις μας, στήν Εὐαγγελική ἠθική ὁ διακονητής-ὑπηρετής

είναι ανώτερος από τον καλεσμένο στο τραπέζι της Βασιλείας του Θεού: «Ποιός είναι μεγαλύτερος, ο καλεσμένος ή ο διακονητής; Όχι ο καλεσμένος; Εγώ στέκομαι ανάμεσά σας ως διακονητής» (Λουκ. 22, 27).

Έτσι εκ προοιμίου σημειώνω ότι δεν θα επεκταθώ σε σχεδιασμούς και εξαγγελίες που προσιδιάζουν κοσμικές αντιλήψεις. Έχω βαθιά την συναίσθηση ότι αποτελούμε τμήματα της συνάρτησης του σχεδίου του Θεού για την σωτηρία του κόσμου. Σ' αυτό έρχομαι ως έσχατος και ουτιδανός να συνεργήσω και υπηρετήσω.

Υπ' αυτήν την έννοια επιτυχία ή αποτυχία εντάσσεται σε αυτή την προοπτική που υπηρετούμε χωρίς να γνωρίζουμε το άπειρόν της βάθος και κάλλος της. Το σχέδιο αυτό υπερβαίνοντας τα όρια της πεπερασμένης ανθρώπινης λογικής οδήγησε υπερλόγως σε Θεόν ένανθρωπήσαντα και παρ' έλπίδα σε άνθρωπο θεοποιηθέντα.

Γ.

Κατά την παράδοση της Έκκλησίας μας ο Έπίσκοπος δεν αποτελεί έναν διοικητικό θεσμό αλλά είναι πατέρας, λειτουργός και διδάσκαλος. Ποιό είναι το πρόσωπο-πρότυπο του αληθινού επισκόπου;

Τά άγιογραφικά και τά ιεροκανονικά βιβλία της Έκκλησίας παραπέμπουν ουσιαστικά στο ένα πρότυπο ζωής.

Είναι το πρόσωπο του Κυρίου μας Ιησού Χριστού. Αυτόπαρουσιάζεται στον τότε ποιμενικό βιβλικό λαό και ως «*ό Ποιμήν ό Καλός*» (θεολογικό δάνειο της Π.Δ., αλλά κατ' έξοχην σωτηριολογικός όρος της Ιωάννειας θεολογίας), αλλά και ως «*ό Άμνός του Θεού ό αίρων την άμαρτίαν του κόσμου*» (Ιω. 1, 29): υπόδειγμα και για τους ποιμένες και για τους ποιμαινομένους.

Ό μονογενής Υιός άν και «*άτρέπτως και άχωρίστως*» από τον Πατέρα Του κενούμενος, ήλθε ανάμεσά μας, μάς αναδέχθηκε ως άνθρωπος, ως ιερέυς, θύτης και θύμα. Όσοι δέχονται την προσφερόμενη και μετεχόμενη ιερωσύνη του Χριστού, αποδέχονται στην ουσία τον δρόμο και τό παράδειγμά Του.

Ό Χριστός δεν ήλθε ως άρχων ή δυνάστης, που λαχταρά τιμές και δόξες και διψά για έξουσία. Απέφυγε να λάβει βασιλεία, έξουσία και δύναμη πάνω στη γή.

Μέ την ταπείνωση του Σταυρού χαράσσει την όδό προς αποφυγή της έξουσίας. Η δύναμη του σταυρού ως ταπείνωση και αδυναμία καταλύει την κοσμική ισχύ και την άλαζονεία της έξουσίας.

Η κορυφή της πυραμίδος δεν είναι ψηλά, αλλά προς τά κάτω, και ό Χριστός «*ό Καλός Ποιμήν και Θεός Άμνός*» σπκώνει τό ποιμνιο στις πλάτες Του, όπως αναστοχάζεται ό άγιος Σωφρόνιος του Έσσεξ (*Ο Άγιος Σιλουανός ό Αθωνίτης*, 2011, σσ. 312-315).

Ό Χριστός, όπως μάς τον παρουσιάζει ή ευαγγελική περιγραφή του Καλού Ποιμένος, δεν ακολουθεί τά πρόβατα, ως συνήθως, αλλά βαδίζει πρώτος, εύθύνει τρίβους, για να οδηγεί ασφαλώς τό ποιμνιο προς τον Πατέρα Του.

Όταν λέει ό Κύριος «*άγαπήστε τους άδελφούς σας, όπως εγώ σās άγάπησα*» (Ιω. 13, 34- 15, 12, και αυτό μέσα στην προοπτική της θείας οικονομίας: Ιω. 15, 9), ή ποιότητα της άγάπης καθορίζεται από τό δεύτερο μέρος της έντολής, από εκείνο τό «*όπως εγώ σās άγάπησα*».

Ό Κύριός μας είναι άκόμην ή άποκάλυψη του Θεού Πατέρα.

Ό Χριστός μάς προσφέρει διά του Έαυτού Του την υίοθεσία από τον Θεό Πατέρα. Μέσα από τον Χριστό ζούμε την σχέση παιδιών προς τον Πατέρα.

Η ένανθρώπηση Του (στην ιστορική της πραγμάτωση και στην εκκλησιαστική της διάρκεια) αποτελεί την άνοιχτή άγκαλιά του Πατέρα, που προσμένει άδιάκριτα όλα τά πλάσματά Του (βλ. Ιω. 1, 18).

Τόν άπασχολούν όλα τά προβλήματα, τά λάθη και οι άστοχίες μας στον βαθμό που μάς αποξενώνουν από Έκείνον, την πηγή της ζωής. Είναι ό άείποτε παρών, ό έμφαντικά άφανής, ό διακριτικώς κατακεκρυμμένος.

Ό Κύριός μας, επίσης, είναι ό αληθινός λειτουργός.

Λίγο πριν από την Σταύρωσή Του, παρέδωσε στην Έκκλησία τό κατ' έξοχην μυστήριο της Θείας

Εὐχαριστίας, τό μυστήριο τῆς θείας κοινωνίας, τό μυστήριο τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐνότητος: «*Τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν*» (Λουκ. 22, 19-πρβλ. Α΄ Κορ. 11, 24).

Ὁ Κύριός μας εἶναι καὶ ὁ ἀληθινός διδάσκαλος, ἡ κυριολεκτούμενη καὶ ὄντολογικὴ Ἀλήθεια πού ἀποκαλύφθηκε καὶ μετέχεται.

Τό ἱερό Εὐαγγέλιο, πού καταγράφει τὴ θε-
ανθρώπινη ἀποκάλυψη, τὴ ζωὴ, τοὺς λόγους, τὰ θαύματα, τὴν τελείωση τῆς θείας Οἰκονομίας τοῦ Κυρίου μας, ὅπως καὶ οἱ Ἐπιστολές τοῦ ἀπ. Παύλου καὶ τὰ ἐρμηνευτικά κείμενα τῶν Πατέρων μας, ἀποτελοῦν τὴν ἀλάθητη πυξίδα τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων.

Εἶναι ἡ διδασκαλία μας, ἡ κατήχηση καὶ τό κήρυγμα, ἡ μαθητεία καὶ τό πιστευμά μας. Μὲ τό Τετραβάγγελο οἱ παλαιοὶ παπὰδες ἐμψύχωναν καὶ γιάτρευαν τοὺς ἀνθρώπους. Χαρακτηριστικό παράδειγμα ὁ μακαριστὸς παπα-Ἰωακείμ Καρατζίδης στοὺς «Ἁγίους Πέντε Μάρτυρες» στό Πολύστυλο.

Δ.

Τό ἦθος τοῦ Κυρίου φανερώνει «ποιού πνεύματος» ὀφείλει νά εἶναι ὁ Ἐπίσκοπος, ὄχι σέ ἓνα τυπικὸ ἠθικὸ ἐπίπεδο ἀποδεκτῆς συμπεριφορᾶς, ἀλλὰ σέ μιὰ βιωματικὴ κατάσταση, χαρισματικὰ κατεργασμένη.

Ὁ Ἐπίσκοπος καλεῖται νά ἐνθρονισθεῖ στὶς καρδιές τῶν ἀνθρώπων ὡς ὁ κατ' ἐξοχίαν πνευματικὸς πατέρας: κατὰ τό ὑπόδειγμα τοῦ Κυρίου μας καθοδηγώντας κάθε πιστὸ ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ἀλλοτριώσεως (ἀπὸ τὴν Κόλαση) πρὸς τὰ ὕψη καὶ τὰ κάλλη τοῦ Παραδείσου (στὴν Ζωή).

Ὁ ἱ. Αὐγουστίνος, τονίζει ὅτι τό «προϊστασθαι» τοῦ ἐπισκόπου-ποιμένα συνιστᾷ ὄχι τὴν ἐξουσιαστικὴ ἐπιβολὴ πάνω στὰ ὑπόλοιπα μέλη τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ τὴν οὐσιαστικὴ ἀνάληψη τῆς μεγαλύτερης εὐθύνης στή διακονία, τὴν εὐεργεσία καὶ τὴν ὠφέλεια τῶν ἄλλων χριστιανῶν.

Τόν ἄριστο ποιμένα μᾶς περιγράφει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Διάλογος: «Εἶναι καθαρὸς στό λογισμό, ἐξαιρέτος σὴν πράξη, διακριτικὸς σὴν σιωπῇ, ἐποικοδομητικὸς στό λόγο, ἐγγύτατος

στόν καθένα μέ τό νά συμπάσχει, μεταρσιωμένος ὑψηλότερα ἀπὸ ὅλους σὴν πνευματικὴ θεωρία».

Μεταδίδει μέ διάκριση καὶ εὐθύνη τό νόημα τοῦ θείου λόγου στό ποιμνίό του. Γι' αὐτό ὁ ὁσῖος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης ἀπαιτεῖ «ἀπὸ τόν Ἐπίσκοπο νά μελετᾷ τὴν Ἁγία Γραφή καὶ νά διδάσκει τὰ νοήματά της στόν λαό» (ὀσίου Νικοδήμου, *Συμβουλευτικὸ Ἐγχειρίδιο*).

Ε.

Πάνω ἀπ' ὅλα, ἡ ποιμαντικὴ φροντίδα εἶναι μαρτυρία ἀγάπης γιὰ τό ποιμνίον. Αὐτὴν ζητεῖ ὁ Χριστὸς ἀπὸ τόν Πέτρο. Δέν τόν ἐλέγχει γιὰ τὴν ἄρνησή του, ἀλλὰ μετὰ τὴν Ἀνάστασή Του τόν ψάχνει καὶ τοῦ ἀναθέτει τὴ διαποίμηση τῶν χριστιανῶν: «Ἄν μ' ἀγαπᾷς, νά προϊστασαι πνευματικῶς τῶν ἀδελφῶν. Καὶ τὴ θερμὴ σου ἀγάπη γιὰ μένα, τὴν ὁποία ἔδειχνες μέ κάθε τρόπο καὶ χαιρόσουν, τώρα δεῖξε τὴν στὰ δικά μου τέκνα. Καὶ γι' αὐτὰ νά θυσιάσεις καὶ τὴ ζωὴ σου, ὅπως ἔλεγες ὅτι θά τό ἔκανες γιὰ μένα». Αὐτὰ λέει –κατὰ τὴν ἐρμηνευτικὴ τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου– ὁ Χριστὸς στόν Πέτρο καὶ κατ' ἐπέκταση στόν κάθε ἐπίσκοπο.

Ὁ Χριστὸς θέλει τὴ φροντίδα «τῶν ἐλαχίστων ἀδελφῶν του» ἀπὸ τόν ποιμένα. Σημασία ἔχουν πάντοτε οἱ ἄλλοι «γιὰ τοὺς ὁποίους ὁ Χριστὸς πέθανε» (Ρωμ. 14, 15). Ἔτσι, γίνεται «συνεργὸς Θεοῦ σὴν δημιουργία ἀθανάτων θεῶν». (Ἅγιος Σωφρόνιος, *Περὶ Προσευχῆς*, σ. 253).

Ὁ Κύριός μας, ὄντας αὐτοπροσώπως ἡ Ἀγάπη, ἀνεβαίνει στό βουνό καὶ ἐκεῖ, σὴν ἡσυχία, ἀφοσιώνεται σὴν προσευχῇ. Ἀλλὰ καὶ κατεβαίνει σὴς πόλεις καὶ τὰ χωριά, ὅπου ἐνεργεῖ τὰ θαύματα, ἀνοίγοντας τὴν ὁδὸ τῆς μίμησης στοὺς καλοὺς ποιμένες, ὥστε ἀπὸ τὴ θεωρία τῆς προσευχῆς καὶ τῆς Λειτουργίας νά νιώθουν ἀπὸ εὐσπλαγχνία δικές τους τίς ἀνάγκες τῶν ἀδύναμων καὶ σὴν πράξη νά τίς θεραπεύουν.

Αὐτὴ εἶναι ἡ ἔκφραση καὶ ἡ ποιότητα τῆς ποιμαντικῆς μέριμνας.

Καὶ αὐτὴν αἰσθάνομαι ὅτι ὀφείλω νά ἐπιδείξω: μέριμνα ἀπὸ ἀγάπη θυσιαστικὴ καὶ δεσμευτικὴ ἀπέναντι στόν Κύριο καὶ τοὺς ἐλάχιστους ἀδελφούς Του. Ἀδελφούς Του, ἀφοῦ κανεῖς

δέν ανήκει σέ μᾶς τούς ποιμένες, ἀλλά ὅλοι ἀνήκουμε στόν Χριστό. Ὅλοι εἴμαστε τά λογικά Του πρόβατα, ἀπό τόν ἐλάχιστο ἀδελφό ἕως καί τόν Ἐπίσκοπο (ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος). Κι ἐμεῖς καλούμαστε καί πορευόμαστε σέ ἀναλογική μίμηση.

ΣΤ.

Θά μοῦ ἐπιτρέψετε, ὅμως, νά σκιαγραφίσω καί τήν εὐθύνη τῶν ποιμανομένων. Ὅσοι, μέ τή θέλησή μας, ἐντασσόμαστε μέ τό ἅγιο Βάπτισμα στήν Ἐκκλησία, ἴσως δέν συνειδητοποιήσαμε ἐπαρκῶς τήν ἔνταξή μας.

Στό ἱερό Μυστήριο τοῦ Βαπτίσματος ὄχι μόνον ἀνακαινίσθηκε ἡ φύση μας, μέ τήν κατά μίμηση βίωση τοῦ τριμέρου Θανάτου καί τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου μας, ἀλλά καί ἐνταχθήκαμε σ' ἓνα συγκεκριμένο μυστηριακό σῶμα, σέ μιᾶ πνευματική οἰκογένεια. Αὐτή εἶναι ἡ Ἐνορία, κατά τόν μακαριστό π. Ἰωάννη Ρωμανίδη (περιοδικό *Κιβωτός* [1952]).

Γιά τόν λόγο αὐτόν, τό βάπτισμα δέν μπορεῖ νά θεωρηθεῖ ὡς ἡ εἴσοδος μας στή γενική ἢ οἰκουμενική ιδέα τοῦ χριστιανισμοῦ. Εἶναι ἡ εἴσοδος στή ζωὴ μᾶς ὀρισμένης τοπικῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινότητος, τῆς Ἐνορίας.

Στα Μυστήρια τοῦ Γάμου ἢ τῆς Βάπτισης, ἀκόμη καί τῆς Κηδείας, οὐσιαστικά συμμετέχουμε ὡς μέλη τῆς Ἐνορίας στή χαρὰ καί στή λύπη τῶν ἀδελφῶν μας, τῆς οἰκογενειᾶς μας.

Ζοῦμε κοινοτικά, ὁμαδικά, οἰκογενειακά. Συμμετέχουμε ἐθελοντικά στά διακονήματα τῆς Ἐνορίας μας: στήν Κατήχηση, στό Φιλόπτωχο, στήν Κατασκίνωση, στήν καθοδήγηση τῶν νέων ἀνθρώπων πού προτιμοῦν τήν ἱερή δέσμευση τοῦ γάμου, στή στήριξη τῶν γερόντων, στήν ἀνακούφιση τῶν ΑΜΕΑ καί τῶν κάθε λογῆς ἀναγκεμένων συνανθρώπων μας, κατά τό τοπικό νεώτερο παράδειγμα τοῦ Ἁγίου τῶν πτωχῶν καί τῶν πονεμένων, τοῦ ὁσίου Γεωργίου Κερσλίδη.

Ἰδιαίτερα οἱ νέοι γονεῖς πρέπει νά βοηθηθοῦν στό ἔργο ἀνατροφῆς καί χριστιανικῆς διαπαιδαγωγήσεως τῶν τέκνων τους. Ὑποκλίνομαι στό κουράγιο καί τήν ὑπομονή τους, στίς πολλές θυσίες πού κάνουν γιά τά παιδιά τους.

Οἱ γονεῖς πού ἀγαποῦν τόν Χριστό ἄς διαφεύσουν τίς φρικτές ἐξαιρέσεις τῶν ἡμερῶν μας, πού ἀποϊεροποιοῦν καί ἀποκαθλώνουν τό θεμελιῶδες γιά τήν κοινωνία καί τήν Ἐκκλησία γονεϊκό ἀρχέτυπο.

Συνιστῶ νά μὴν ἐγκαταλείπουν τά παιδιά τους στή βορὰ τῶν ποικίλων τεχνολογικῶν μέσων τῆς ἐποχῆς μας, ἀλλά νά τά εἰσαγάγουν στήν πνευματική ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας. Τούς προσκαλῶ νά στηρίξουν μέ τήν ἐμπιστοσύνη τους τό ποικίλο νεανικό, κατηχητικό καί κατασκηνωτικό ἔργο τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας.

Ἐνα ἀπό τά σπουδαιότερα προβλήματα, πού ἀπασχόλησε καί ἀπασχολεῖ τό Σεπτό Σῶμα τῆς Ἱεραρχίας μας ὑπό τήν πεπνευμένη καθοδήγησή Σας, Μακαριώτατε, εἶναι ἡ παθογένεια στήν ἑλληνική οἰκογένεια καί τά συναφῆ ζωτικά θέματα τῆς ἀνατροφῆς καί διαπαιδαγωγήσεως τῶν παιδιῶν καί νέων καί αὐτό τῆς ὑπογεννητικότητας καί τῆς δημογραφικῆς συρρικνώσεως.

Στά τωρινά δυσχείμερα χρόνια τοῦ ἄκριτου δικαιωματοσμοῦ ὁ Χριστός θά δίδασκε ἐμφαντικά: «Ἀφῆστε τά παιδιά νά γεννηθοῦν καί νά ἔλθουν κοντά μου». Naί, λοιπόν! Naί τούς ἐπιτρέψουμε νά γεννηθοῦν!

Ὅφειλουμε νά ἔχουμε ἀνοιχτές τίς καρδιές μας στά νέα παιδιά, τούς μαθητές καί σπουδαστές, στούς δασκάλους καί καθηγητές τους. Τό σχολεῖο ὀφείλει πρωτίστως νά εἶναι τόπος καλλιέργειας ἥθους, ἀναδείξεως ὑγιῶν προτύπων, διαπαιδαγωγήσεως καί μορφώσεως τοῦ χαρακτῆρα τῶν παιδιῶν καί τῶν νέων. Γι' αὐτόν τόν στόχο πρέπει νά εἴμαστε δίπλα τους, στό πλάι τους.

Χρέος ἔχουμε καί ἔναντι τοῦ πολιτισμοῦ μας, τῶν ἠθῶν καί ἐθῶν πού κληρονομήσαμε ἀπό τούς προγόνους μας. Τίς παραδόσεις τους πού ὑπό τή στοργή τῆς Ἐκκλησίας μας διαφυλάσσουν οἱ Πολιτιστικοὶ Σύλλογοι τῆς Μητροπόλεως μας καί ὀφείλουμε νά τίς μεταλαμπαδεύσουμε στίς νεώτερες γενιές ὄχι ὡς φολκλορικό γεγονός στερίων ἐκδηλώσεων, ἀλλ' ὡς ἀποκάλυψη τοῦ κεκρυμμένου ἥθους τοῦ ὅπου γῆς Ἑλληνισμοῦ εἰδικά ὅπως αὐτό μεταφέρθηκε ἀπό τίς

άλησμώντες πατρίδες. Πολιτισμός και παράδοση συνιστούν την ψυχή του λαού μας.

Πολύ περισσότερο απ' όλα, βέβαια, να στηρίξουμε και να συμπαρασταθούμε οι έξομολόγοι και πνευματικοί πατέρες στους πληγωμένους από την άμαρτία συνανθρώπους μας.

Νά καλλιεργήσουμε πάνω απ' όλα την ευσπλαχνία και φιλαδελφία μας, ώστε να γίνεται και πνευματική έλεμσσύνη και ύλική συμπαράσταση. Νά μετουσιώνεται σέ έργα φιλανθρωπίας, «χωρίς να γνωρίζει τό ένα χέρι μας τί καλό πράττει τό άλλο!»! Νά δοϋμε τούς πτωχούς αδελφούς μας όχι μέ όρους συμπόνιας και λύπης, αλλά μέ άληθινή αγάπη, ως έαυτούς, ως κομμάτι τής ζωής και τής σωτηρίας μας.

Έξάλλου, πρέπει να σκεφτόμαστε και να ζοϋμε «έν όψει τών έσχάτων», στην προοπτική τής έσχατης πορείας και κρίσης μας. Ό Θεός θά κρίνει τόν καθένα μας αναλογικά μέ τήν ανταπόκρισή μας στους λόγους Του: «Πείνασα και μοϋ δώσατε να φάω, δίψασα και μέ ξεδιψάσατε, ήμουν στη φυλακή και στό νοσοκομείο και μέ έπισκεφθήκατε. Εισέλθετε και κληρονομείστε τί Βασιλεία μου» (βλ. *Ματθ.* 25, 35).

Και όλα αυτά να τά πράξουμε ως μέλη τής Ένορίας μας, τής τοπικής έκφρασης του Σώματος του Χριστού. Έτσι, θ' αναπτύξουμε άκόμη περισσότερο τήν κοινοτική ένοριακή ζωή.

Και αν τό πετύχουμε αυτό, τότε όλα αυτά καθιστούν τόν άνθρωπο ικανό να συμμετάσχει στην κοινή, τήν ένοποιό ζωή τής θείας Εϋχαριστίας. Τό να είσαι μέλος του σώματος του Χριστού σημαίνει συμμετοχή στις λατρευτικές συνάξεις, ή όποία καταξιώνεται στην κοινωνία του Σώματος και Αΐματος του Κυρίου.

Εϋχομαι να γλυκαίνεται ή καρδιά μας από τις θείες Λειτουργίες, τις ιερές Ακολουθίες και τά Μυστήρια τής Έκκλησίας μας, κατά τό παράδειγμα του μεγάλου Δραμινοϋ άγιου άσκητῆ και κοινοβιάτη του 20ου αϊώνα παπα-Χαραλάμπους του Διονυσιάτου, ό όποιος λειτουργούσε καθημερινά.

Η θεία Λειτουργία και οι προσευχές των Άγίων μας συντηρούν τόν κόσμο μας. Η καθημερινή θεία

Λειτουργία αποτελεί ζωτική ανάγκη και τροφή για να ζήσει ή Δράμα. Για τήν ψυχοσωματική εϋλογία, τήν πνευματική σκέπη και προστασία των πιστών μας.

Άκόμη να προσβλέπουμε και στό άλλο μεγάλο δώρο του Θεού για τόν τόπο μας, διαχρονικό δώρο που παρέχεται σέ όλους μας, είτε τó νιώθουμε είτε όχι. Πρόκειται για τά όνομαστά Έερά Μοναστικά Παλλάδια τής Μητροπόλεως μας, τήν Παναγία Εικοσιφοίνισσα και τήν Άνάληψη του Σωτήρος στη Σίφρα.

Αυτοί οι τόποι άσκητικής και προσευχητικής ήσυχίας χρειάζονται τόν σεβασμό μας. Είναι τόποι και τρόποι νήψεως, πνευματικής έγρηγόρσεως, άποφυγής τής άκηδίας, φως για μας τούς «έν τῷ κόσμῳ» χριστιανούς. Μέ τί μπορούμε να άποτιμήσουμε τό «μεροκάματο» άποταγῆς, ύπακοῆς και προσευχῆς των μοναχών; Είναι άνυπολόγιστο ένώπιον του Θεού των καρδιών μας και αυτό κατατίθεται καθημερινά υπέρ όλων ήμῶν! Εϋχομαι να μέ αξιώσει ή Παναγία μας να παραμείνω για πάντα όντως ποιμίν και άνυπόκριτος άρωγός τους.

Z.

Σημαντικό ρόλο, βέβαια, στη ζωή των χριστιανών διαδραματίζουμε οι ποιμένες, ό Έπίσκοπος και οι ιερείς, ρόλο για τόν όποιο στα έσχατα θά μας ζητηθεί λόγος.

Παράλληλα, οι πιστοί μας να στέκονται μέ σεβασμό, τιμή και έμπιστοσύνη απέναντι στην Έερωσύνη του Χριστού και τούς φορείς της.

Μέ τήν έκκλησιαστική ύπακοή δέν έννοοϋμε κατάργηση τής έλευθερίας του προσώπου και τής αντίστοιχης εϋθύνης που αναλογεί στό αυτεξουσίό μας. Έπακοή σημαίνει τό προτασσόμενο συμφέρον τής Έκκλησίας δηλαδή τό άρτιότερο σωτηριολογικῶς στό πλαίσιο τής έλευθερίας του κάθε προσώπου και τής έκκλησιαστικής κοινότητας.

Κάποιες φορές παρατηροϋμε ότι πολλοί χριστιανοί μας θέλουν να παραδώσουν στον έκκλησιαστικό ποιμένα τήν έλευθερία τους, να μεταβληθοϋν σέ όπαδούς. Θέλουν ν' άποφασίζει ό ποιμένας γι' αυτούς. Όμως, άλλο πράγμα ή

συμβουλή ή όποία δίδεται από τόν πνευματικό, κι άλλο ή απόφαση ή όποία λαμβάνεται από τόν ποιμαινόμενο. Διότι πολλοί φοβούνται τό ρίσκο τής ευθύνης. Φοβούνται σέ τελική ανάλυση τήν έλευθερία. Θερωώς παρακαλώ, μίν συνεργήσουμε σέ αυτό!

Άδελφικώς προτρέπω τούς ίερείς μας νά σέβονται, νά προσφέρονται και ν' ανταποκριθούν στή θεία Χάρη πού τούς δόθηκε κατά τό μυστήριο τής Χειροτονίας τους.

Σ' αυτήν τήν προσπάθεια, πού τελικά άφορά όλους μας, κληρικούς και λαϊκούς, ως ένταγμένοι διά τής Χάριτος του Μυστηρίου του Βαπτίσματος στό Σώμα του Χριστού, θά έχετε άπαντες τήν άδιάπτωτη συμπαραστάσή μου.

Η.

Ταπεινώς και άξιοχρέως ή σκέψη μου στρέφεται στους μακαριστούς άγιους προκατόχους μου, των όποιων ή συμβολή στή διαποίμανση του λογικού ποιμνίου τής Έκκλησίας έν Δράμα ήταν άποφασιστική και υπό τήν έννοια αυτή άναξίως τιμώ και εύλαβούμαι.

Άρχης του λόγου γενομένης από τόν άγιο Έθνοϊερομάρτυρα Χρυσόστομο Σμύρνης, τόν από Δράμας, τόν τολμηρό και άκαταπόνητο έθνεγέρτη, τό σεπτό άνάστημα του Οικουμενικού Πατριάρχου κυρού Ίωακείμ του Γ' του Μεγαλοπρεπούς, μή εισέτι άναγνωρισμένου του τεραστίων έθνικων και εκκλησιαστικων διαστάσεων έργου του, πού ή λεβεντογέννα ελληνική Μακεδονία μας άπειρα του όφείλει.

Ό Άγ. Χρυσόστομος διετέλεσε Μητροπολίτης Δράμας, Φιλίππων και Ζιχνων από τό 1902 έως τό 1910. Ανήγειρε τό Γυμνάσιο Άρρένων Δράμας σέ σχήμα Ε, παραπέμποντας στις έννοιες Έλλάδα και Έλευθερία. Έκτισε τά Έκπαιδευτήρια Δράμας πού στέγαζαν παρθENAγωγειο και άρρENAγωγειο μέ συνδρομή και τής οικογενείας Μελά σέ σχήμα Π, όπως ή λέξη Πατρίδα. Έκτισε Έκπαιδευτήρια στην Προσοτσάνη μέ Άστική Σχολή Άρρένων και ΠαρθENAγωγειο.

Πραγματοποιούσε περιοδείες στις δεινοπαθούσες περιοχές όπου άσκούσε ή Βουλγαρική Έξαρχία στυγνή και άπάνθρωπη βία και ανιστόριτη προπαγάνδα. Αντιμετώπισε

μέ σθένος τις τρομοκρατικές ένέργειες του βουλγαρικού κομιτάτου καθώς και τήν τότε ρουμανική προπαγάνδα αναλαμβάνοντας ό ίδιος τό ρίσκο τής διεύθυνσης του Άγώνα κατά των κομιτατζήδων.

Έκτισε μεγαλοπρεπή Ναό στή Δράμα, Μητροπολιτικό Οίκο, Νοσοκομείο και Γυμναστήριο και ίδρυσε μουσικούς όμίλους. Περιέσωσε αρχαιοττες καθώς θεωρούσε ότι συνιστούν άρρευδεις μάρτυρες τής ελληνικότητας τής Μακεδονίας. Η ιστορική Δράμα τό 1910 ευγνωμονούσα τόν άποχαιρετά ως Πατέρα και Ευεργέτη σέ νέα στρατεία στή Σμύρνη, προσέμποντάς τον στον μελλοντικό Γολγοθά του μαρτυρίου Του.

Άκολουθούν στά μεθύστερα χρόνια μας, ως Μητροπολίτες Δράμας, ό σοφός, πεπνυμένος και παραδοσιακός κυρός Διονύσιος και ό άνύστακτος, πολυτάλαντος και άνυπόκριτος κυρός Παύλος.

Θ.

Μακαριώτατε Δέσποτα,
Σεβασμιώτατε Έκπρόσωπε τής Αυτού Θεοπάτης Παναγιότητος του Οικουμενικού μας Πατριάρχου Μητροπολίτα Γουμνίσσης κ. Δημήτριε,

Θεοτίμητοι Σεβασμιώτατοι Άγιοι Άρχιερείς,
Άγαπητοί κληρικοί, μοναχοί και μοναχές,
Έξοχώτατοι άρχοντες,
Έκπρόσωποι του στρατού και των σωμάτων άσφαλείας,
άγαπητοί Πατέρες και άδελφοί,

όταν ό Θεός παρέδιδε εκ δευτέρου τί Νομοδοσία του Σινά στον Μωυσή, του άποκαλύφθηκε λέγοντας: «Τό όνομά μου είναι οικτίρμων και έλεήμων, μακρόθυμος και πολυέλεος και άληθινός» (Έξοδ. 34, 6).

Θεωρώ ότι πρωτίστως ό Έπίσκοπος όφείλει νά μμηθει τόν Τριαδικό Θεό μας σ' αυτά τά χαρακτηριστικά Του: νά είναι εύσπλαγχνος και έπιεικής, χωρίς μνησικακία, αλλά μέ πολλή άγάπη. Νά έχει καλωσύνη και ύπομονή, πού είναι τά μεγαλύτερα χαρίσματα.

Έπειδή όλα αυτά δέν άποτελούν μόνο καρπό προσωπικού άγώνα και άγωνίας αλλά πρωτίστως

δωρεά τῆς χάριτός Του εὐχηθεῖτε παρακαλῶ, νά μου τά δωρίζει ὁ Θεός ἔστω καί κατ' ἐλάχιστον.

Ταπεινῶς ἐξαιτοῦμαι γιά τήν ἱερά ἀποστολή πού ἀναλαμβάνω τήν εὐχή καί εὐλογία τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ μας Πατριάρχου κ. κ. Βαρθολομαίου, τή δική Σας εὐχή Μακαριώτατε Πάτερ καί Δέσποτα, Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Ἱερώνυμε καί τήν εὐχή τῶν ἁγίων Ἱεραρχῶν πού συγκροτοῦν τή Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας μας, ἰδιαίτερος τῶν παρόντων.

Εὐχαριστῶ ὅπως ἰδιαίτερος Ὑμᾶς, τόν Τοποτηρητή τῆς Ἱ. Μητροπόλεως, Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Ἐάνθης κ. Παντελεῖμον, ὁ ὁποῖος μέ σοφία, σύνεση καί διάκριση χειρισθήκατε ὅλες τίς ὑποθέσεις πού προέκυψαν τήν περίοδο ἀπό τήν ἐκδημία τοῦ μακαριστοῦ κυροῦ Παύλου μέχρι σήμερα.

Ἐκζητῶ τήν προσευχή κλήρου καί λαοῦ, τῶν μοναχῶν καί μοναζουσῶν, τῆς λαούσης μοι Ἐπαρχίας καί τίς εὐχές καί προσευχές τῶν ἀγαπητῶν χριστιανῶν ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Γουμένισσης πού μέ συνοδεύουν σήμερα.

Θά ἀνταποκριθῶ ὅλη καρδιά στους Ἴσρχοντες τοῦ τόπου πού ἔχουν τήν καλή διάθεση συνεργασίας χωρίς μίξερές ἰδιοτέλειες καί ἰδεοληψίες. Ἡ ἐνότητά μας πολλαπλασιάζει τή δύναμή μας νά σπκώσουμε τόν προσωπικό Σταυρό καί αὐτόν τοῦ λαοῦ μας.

Ἐπικαλοῦμαι τήν εὐλογία καί μεσιτεία τῆς Παναγίας μας Εἰκοσιφοινίσσης καί τῶν ἱερῶν σεβασμάτων καί τοπικῶν Ἁγίων μας, τῆς Μεγαλομάρτυρος Ἁγίας Βαρβάρας, τοῦ ὁσίου Γεωργίου τοῦ νεοφανοῦς καί ὁμολογητοῦ, τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Χρυσοστόμου Σμύρνης τοῦ ἀπό Δράμας, τῶν νεοφανῶν Ἁγ. Ραφαήλ, Νικόλαο καί Εἰρήνη, τοῦ Πρωτοκλήτου Ἀποστόλου Ἀνδρέα, τοῦ οἰκουμενικοῦ Ἁγίου Νεκταρίου καί Πάντων τῶν Ἁγίων, τούς ὁποῖους παρακαλῶ νά περισκέπουν τήν πατρίδα μου πλέον τή Δράμα, τόν εὐλαβῆ κλῆρο, τίς μοναστικές ἀδελφότητες καί τόν φιλόχριστο λαό της καί τήν Ἑλλάδα μας, εἰδικά στίς εὐαίσθητες ἐθνικά ἀλλά καί γενικῶς δύσκολες ὥρες πού διανύουμε. Ὁ Κύριος μαζί μας. Ἄς πορευθοῦμε ὁμοθυμαδόν, ὁμόψυχοι συνοδίτες, πρὸς τό ἀκύμαντο καί αἰώνιο λιμάνι τῆς Βασιλείας Του. Ἀμήν.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 5650
Αριθ. Αθήναι, 5 Δεκεμβρίου 2022
Διεκτ. 2411

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρός
τὴν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν,
τίς Ἱερές Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος,
τὴν Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος,
τὴν Ἐκκλησιαστική Κεντρική Ὑπηρεσία
Οἰκονομικῶν,
τό Διορθόδοξο Κέντρο τῆς Ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος καί
τίς Ἱερές Συνοδικές Μονές

Θέμα: «Ψηφιακή ἀπογραφή τοῦ χρόνου ἐργασίας
στό Πληροφοριακό Σύστημα (Π.Σ.) ΕΡΓΑΝΗ II-
Ψηφιακή κάρτα ἐργασίας»

Κοινοποίηση:
Διεύθυνση Προσωπικοῦ Ἱεράς Συνόδου

Φέρεται σέ γνώση τῶν ἐκκλησιαστικῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου καί Ἰδιωτικοῦ Δικαίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὅτι κατ' ἐξουσιοδότηση τοῦ ἄρθρου 74 τοῦ Ν. 4808/2021 (ΦΕΚ Α' 101/19.6.2021) ἐξεδόθη ἡ Ὑπουργική Ἀπόφαση (Υ.Α.) ὑπ' ἀριθ. 49758/2022 μέ τίτλο: «Α. Ἐφαρμογή Συστήματος Ψηφιακῆς Κάρτας Ἐργασίας - Ὑποχρέωση Καταχώρησης Ψηφιακῶν Στοιχείων σχετιζόμενων μέ τό ὥραριο ἀπασχόλησης στό Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II Β. Τροποποίηση τῆς ὑπ' ἀρ. 40331/Δ1.13521/13-9-2019 "Ἐπανακαθορισμός ὄρων ἠλεκτρονικῆς ὑποβολῆς ἐντύπων ἀρμοδιότητας Σώματος Ἐπιθεώρησης Ἐργασίας (ΣΕΠΕ)

καί Ὄργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως Ἐργατικοῦ Δυναμικοῦ (ΟΑΕΔ)" ἀπόφασης τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καί Κοινωνικῶν Ὑποθέσεων (Β' 3520).» (ΦΕΚ Β' 2668/31.5.2022).

Μέ τὴν ἐν λόγω Υ.Α. θεσπίσθηκε γιά ὅλες τίς «ἐπιχειρήσεις - ἐργοδότες τῆς Χώρας» (σπὴν ἔννοια αὐτὴ ἐμπίπτει κάθε ἐργοδότης μέ νομικὴ προσωπικότητα δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου) ἢ ὑποχρέωση μετρήσεως τοῦ χρόνου ἐργασίας τῶν ἐργαζομένων τους μέ σύμβαση ἢ σχέση ἐξαχρημένης ἐργασίας μέσῳ ἠλεκτρονικοῦ συστήματος μετρήσεως, ἅμεσα συνδεδεμένου, σέ πραγματικὸ χρόνο, μέ τό Πληροφοριακό Σύστημα (Π.Σ.) ΕΡΓΑΝΗ II καί μέσῳ χρήσεως ψηφιακῆς κάρτας ἐργασίας.

Σύμφωνα μέ τὴν ἀπὸ 16.11.2022 ἀνακοίνωση τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας μέ τίτλο: «Ἐξαρέσεις ἀπὸ τὴν ἀπογραφικὴ διαδικασία τῆς ψηφιακῆς ὀργάνωσης τοῦ χρόνου ἐργασίας» ἐξαιροῦνται ἀπὸ τό πεδίο ἐφαρμογῆς τῆς ἀνωτέρω Υ.Α. «οἱ φορεῖς τοῦ Δημοσίου καί τὰ Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, ἐν γένει, πού ἀπασχολοῦν ὑπάλληλους Ι.Δ.Α.Χ. ἢ Ι.Δ.Ο.Χ., ἐφόσον ἰσχύουν γιά αὐτούς οἱ ρυθμίσεις τοῦ Ἐνιαίου Μισθολογίου (Ν.4354/2015, ὅπως ἰσχύει), καί δέν ἔχουν ἐφαρμογὴ σέ αὐτούς οἱ διατάξεις τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας γιά τὴν ὑπερεργασία καί τὴν ὑπερῶριακὴ ἀπασχόληση (ἀρ. 58, Ν. 4808/21)».

Κατόπιν τούτων, προκύπτει ὅτι ἀπὸ τὴν διαδικασία ἀπογραφῆς ἐξαιροῦνται ὑπάλληλοι μέ παντός εἶδους ἐργασιακὴ σχέση (δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου) τῶν ἐκκλησιαστικῶν Ν.Π.Δ.Δ. (Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, Ἀποστολική Διακονία, Διορθόδοξο Κέντρο, Ἱ. Μητροπόλεις, Ἐνορίες καί Ἱ. Μονές) καί ἐκκλησιαστικῶν Ν.Π.Ι.Δ. (ἐκκλησιαστικά Ἰδρύματα, Ἡσυχαστήρια, ἐκκλησιαστικά Μουσεία), ἐφ' ὅσον ἀμείβονται κατὰ τὴν νομοθεσίαν ἐνιαίου μισθολογίου (Ν. 4354/2015 κ.λπ.), καί ὄχι κατὰ τίς διατάξεις τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου.

Ἀντίθετα, ὑπάγονται στό πεδίο ἐφαρμογῆς τῆς Υ.Α. ὅσοι ὑπάλληλοι ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐκκλησιαστικῶν Ν.Π.Ι.Δ. ἀμείβονται κατὰ τό ἰδιωτικὸ

δίκαιο (συλλογική σύμβαση, ελεύθερη συμφωνία αποδοχών κ.λπ.).

Η ψηφιακή απογραφική διαδικασία του χρόνου εργασίας στο πληροφοριακό σύστημα ΕΡΓΑ-ΝΗ ΙΙ δέν πρέπει νά συγγέεται ή νά ταυτίζεται μέ τόν μηχανισμό τής Ψηφιακῆς Κάρτας Ἐργασίας. Ἡ ἐφαρμογή τοῦ μηχανισμοῦ τής Ψηφιακῆς Κάρτας Ἐργασίας θά εἶναι τό ἐπόμενο στάδιο τῆς διαδικασίας καί θά ἐφαρμοσθεῖ σταδιακῶς γιά τούς ἐργαζομένους μέ σύμβαση μισθωτῆς ἐξαρτημένης ἐργασίας, οἱ ὅποιοι δέν ἀμείβονται μέ βάση τή νομοθεσία ἐνιαίου μισθολογίου (Ν. 4354/2015 κ.λπ.) καί ὑπάγονται στό πεδίο ἐφαρμογῆς τῆς ἀνωτέρω Υ.Α., ἥτοι μετά τήν ὀλοκλήρωση τῆς ψηφιακῆς ἀπογραφικῆς διαδικασίας τοῦ χρόνου ἐργασίας στό Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ.

Ἐντολή καί Ἐξουσιοδοτήσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

† Ὁ Ὁρεῶν Φιλόθεος

Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 5668

Ἀριθ.

Ἀθῆναι, 6 Δεκεμβρίου 2022

Διεκτ. 2423

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρός

τήν Ἱερᾶν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν καί τās Ἱερᾶς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Θέμα: «Β΄ Πανελλήνιος Μαθητικός Διαγωνισμός δημιουργίας ταινίας μικροῦ μήκους

μέ θέμα: “Μνήμες Μικρᾶς Ἀσίας-Πόντου: 1922–2022”»

Κοινοποίηση:

1. Ἀξιότιμον κ. Γεώργιον Καλαντζῆν

Γενικόν Γραμματέα Ἐθνησκευμάτων

Εἰς Ἀμαρούσιον

2. Εἰδικὴν Συνοδικὴν Ἐπιτροπὴν

Πολιτιστικῆς Ταυτότητος

Παρ’ ἡμῖν

Ἐκ Συνοδικῆς Ἀποφάσεως, ληφθείσης ἐν τῇ Συνεδρίᾳ τῆς 10ης μηνός Σεπτεμβρίου 2021, κατόπιν καί τῆς ὑπ’ ἀριθ. πρωτ. 27/3.9.2021 προτάσεως τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος, γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι ἐνεκρίθη ἡ διεξαγωγή τριῶν Πανελληνίων Μαθητικῶν Διαγωνισμῶν διά τρία σχολικά ἔτη, ἀρχῆς γενομένης ἀπό τοῦ παρελθόντος σχολικοῦ ἔτους 2021 - 2022. Οἱ ἐν λόγῳ διαγωνισμοὶ συνδιοργανοῦνται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καί Ἐθνησκευμάτων διά τῆς Γενικῆς Γραμματείας Ἐθνησκευμάτων εἰς τό πλαίσιον τοῦ τριετοῦς ἐορτασμοῦ τῶν Ἐκδηλώσεων Μνήμης ἐπί τῇ συμπληρώσει 100 ἐτῶν ἀπό τῆς Μικρασιατικῆς Καταστροφῆς.

Στόχος εἶναι οἱ μαθηταὶ τῶν Σχολείων νά ἔλθουν εἰς ἐπαφὴν μέ τήν ἱστορίαν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἀλλά καί τοῦ Πόντου καί τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης, νά μελετήσουν καί ἀναδιφῆσουν εἰς τās σχετικᾶς ἱστορικᾶς πηγᾶς, νά ἐρευνήσουν τās δοκιμασίας τῶν προσφύγων καί τήν προσφορὰν τῶν εἰς τήν Μητροπολιτικὴν Ἑλλάδα, νά ἐνασχοληθοῦν ἐνδεχομένως μέ τήν ἱστορίαν τῆς τοπικῆς τῶν κοινωνίας καί νά ἐκφράσουν τās σκέψεις καί τὰ συναισθήματά τῶν ἐπ’ αὐτῶν.

Διά τό τρέχον σχολικόν ἔτος 2022–2023, ὁ Πανελλήνιος Μαθητικός Διαγωνισμός ἀφορᾷ εἰς τήν δημιουργίαν ταινίας μικροῦ μήκους (βίντεο) μεγίστης διαρκείας ἕξ λεπτῶν (06:00´´) καί ἀπευθύνεται εἰς μαθητᾶς τῆς Β΄ καί τῆς Γ΄ τάξεως

Γυμνασίου, οί οποίοι θά ἔχουν ἀπαραιτίτως ὡς ἐπιβλέποντα ἓνα καθηγητῖν των.

Πληροφοροῦμεν ὑμᾶς ὅτι ὡς γενικόν θέμα τῆς τριετίας ὠρίσθη: «Μνήμες Μικρᾶς Ἀσίας-Πόντου: 1922-2022». Κεντρικόν θεματικόν πεδίον τοῦ διαγωνισμοῦ ἀποτελεῖ ὁ δημιουργικός προβληματισμός σχετικῶς πρὸς τὰς χριστιανικὰς ρίζας καὶ τὴν παρουσίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν καὶ τὸν Πόντον. Εἰδικώτερον, οἱ μαθηταὶ καλοῦνται νά ἐμπνευσθοῦν ὑπὸ μιᾶς ἐκ τῶν κατωτέρω προσωπικοτήτων, αἱ ὁποῖαι ἐγεννήθησαν ἢ ἀνετράφησαν εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, ἦτοι:

α. Μέγας Βασίλειος

β. Ἅγιος Ἐθνοἰερομάρτυς Ἐπίσκοπος Ζίλων Εὐθύμος (†1921)

γ. Φιλίῳ Χαϊδεμένου

δ. Νικόλαος Καπετανίδης (ἥρωας τοῦ Πόντου).

Αἱ συμμετοχαὶ πρέπει νά ὑποβληθοῦν ἕως τῆς Τρίτης 28ης Φεβρουαρίου 2023 καὶ ὥρας 23:59 μέρῃ τοῦ ἠλεκτρονικοῦ ταχυδρομείου τῆς σχολικῆς μονάδος.

Ἄπαντες καλοῦνται ὅπως τηρήσουν ἐπακριβῶς τοὺς ὅρους καὶ τὰς ὁδηγίας συμμετοχῆς συμφώνως τῷ ἐπισυναπτομένῳ ἐγγράφῳ ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 150410/Θ2/5.12.2022 τοῦ Τμήματος Μαθητικῆς Μερύμνης, Σχολικῆς Ζωῆς καὶ Ἐπαγγελματικοῦ Προσανατολισμοῦ τῆς Γενικῆς Γραμματείας Θεραπευμάτων τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καὶ Θεραπευμάτων.

Ὅθεν, παρακαλοῦμεν ὑμᾶς ὅπως μερμνήσητε διὰ τὴν ἀνακοίνωσιν τοῦ ἐν λόγῳ Διαγωνισμοῦ εἰς τοὺς Ἐκπαιδευτικούς τῆς Β' καὶ Γ' Γυμνασίου τῆς δημοσίας ἢ καὶ ἰδιωτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐντός τῶν ὁρίων τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ὑμῶν Ἐπαρχίας, καθὼς καὶ εἰς τὴν καθ' ὑμᾶς Ὑπηρεσίαν Νεότητος, ἵνα ἐν συνεχείᾳ γνωστοποιηθῇ εἰς τὰ στελέχη τῶν

ὑμετέρων Κατηχητικῶν Σχολείων καὶ τοὺς μαθητὰς τῆς Β' καὶ Γ' Γυμνασίου. Ἐφιστᾶται ἡ προσοχή εἰς τὸ ὅτι οἱ μαθηταὶ τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων δέν δύνανται νά συμμετάσχουν ἀνεξαρτίτως, ἀλλὰ μόνον ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν ἐκπαιδευτικοῦ τοῦ σχολείου εἰς τὸ ὅποιον φοιτοῦν.

Οἱ διακριθέντες μαθηταὶ τοῦ Διαγωνισμοῦ θά λάβουν Διακρίσεις Ἐπαίνου καί, ἐφ' ὅσον αἱ ὑγειονομικαὶ συνθήκαι τὸ ἐπιτρέψουν, θά συμμετάσχουν εἰς τριήμερον ἐκπαιδευτικὴν ἐκδρομὴν εἰς τὸ Ναύπλιον καὶ εἰς τελετὴν ἀπονομῆς τῶν τίτλων διακρίσεως.

Διὰ περισσοτέρας πληροφορίας, οἱ ὑπεύθυνοι Νεότητος τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων, ὡς καὶ οἰοσδίποτε ἐνδιαφερόμενος δύνανται νά ἀπευθύνωνται εἰς τὸν Γραμματέα τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος Πανοσιολογιώτατον Ἀρχιμανδρίτην κ. Θεόκλητον Μέντην (τηλ. 210-7272213) καὶ εἰς τὸν συνεργάτην τῆς Ἐπιτροπῆς κ. Κωνσταντῖνον Χολέβαν (τηλ. 210-7272255), ἐνῶ δύνανται νά ἐπικοινωνοῦν καὶ ἠλεκτρονικῶς μέσω τῆς ἠλεκτρονικῆς διευθύνσεως politistikita-utoitita@yahoo.gr.

Εὐχαριστοῦμεν ἐκ τῶν προτέρων τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας καὶ Θεραπευμάτων, τοὺς ὑπευθύνους Νεότητος τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων, τοὺς Διευθυντὰς τῶν Σχολείων, τοὺς ἐκπαιδευτικούς καὶ ὅλους ὅσοι θά συμβάλουν, καθ' οἰονδίποτε τρόπον, εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ Διαγωνισμοῦ.

Ἐντολῇ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ὁ Ὡρεῶν Φιλόθεος

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 5562
Αριθ. Αθήναι, 9 Δεκεμβρίου 2022
Διεκτ. 2452

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρός
τὴν Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν καὶ
τὰς Ἱεράς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος

Θέμα: «Περί οικονομικῆς ἐνισχύσεως
τῶν Ἱεροψαλτῶν»

Κοινοποίηση:

1. Ὁμοσπονδία Συλλόγων Ἱεροψαλτῶν Ἑλλάδος (ΟΜ.Σ.Ι.Ε.)
2. Συνοδικὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Τέχνης καὶ Μουσικῆς

Ἐκ Συνοδικῆς Ἀποφάσεως, ληφθείσης ἐν τῇ Συνεδρίᾳ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 7ης μηνός Δεκεμβρίου ἐ.ἔ., καὶ κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 710/26.11.2022 ἐπιστολῆς τῆς Ὁμοσπονδίας Συλλόγων Ἱεροψαλτῶν Ἑλλάδος (ΟΜ.Σ.Ι.Ε.), δι' ἧς ὑπεβλήθη αἴτημα περὶ:

α) τῆς μισθολογικῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν ἀποδοχῶν τῶν Ἱεροψαλτῶν διὰ τῆς, κατὰ 10% καὶ οὐχὶ ὀλιγώτερον τῶν πεντήκοντα εὐρώ (50, 00 Ε) μηνιαίως, ἀξίσεως αὐτῶν, ὡς καὶ

β) τῆς καταβολῆς εἰς αὐτοὺς ἐκτάκτου ἐπιδόματος διὰ τὰς ἐορτὰς τῶν Χριστουγέννων, ἴσου πρὸς τὸν μηνιαῖον αὐτῶν μισθόν καὶ πάντως οὐχὶ ὀλιγώτερον τῶν τετρακοσίων εὐρώ (400, 00 Ε),

γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἐν τῇ ῥηθείᾳ Συνεδρίᾳ Αὐτῆς, ἀναγνωρίζουσα ὅτι οἱ Ἱεροψάλται, ὡς πολυτιμότετοι ἐργάται τῶν Ἀναλογίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀποτελοῦν τὸν σημαντικώτερον συ-

νεργάτην τοῦ λειτουργοῦ Ἱερέως, ψάλλουν ἐκ μέρους τοῦ πιστοῦ Λαοῦ καὶ εἶναι οἱ θεματοφύλακες τῆς μακραίωνος πολιτιστικῆς παραδόσεως, τῆς κλασσικῆς Ἑλληνικῆς Μουσικῆς, διπλῶν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς, λαβοῦσα δ' ὑπ' ὄψιν, ἔνθεν μὲν τὴν γενομένην μείωσιν τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν κατὰ τὴν ὑπερδεκαετῆ οικονομικὴν κρίσιν, ὡς καὶ τὴν περίοδον τῆς πανδημίας, ἔνθεν δέ, τὰς ὑφισταμένας δυσμενεῖς οικονομικὰς συνθήκας, προτρέπει ὑμᾶς ὅπως, κατὰ τὴν ἔμφρονα ποιμαντικὴν ὑμῶν κρίσιν καὶ ἐν τῷ μέτρῳ τῶν δυνατοτήτων τῶν Ἱερῶν ὑμῶν Ναῶν, συνδράμπετε εἰς τὴν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἐορτῶν τοῦ Ἁγίου Δωδεκαμῆρου οικονομικὴν ἐνίσχυσιν τῶν διακονούντων εἰς τὰ ἱερά Ἀναλόγια τῆς ὑμετέρας Θεοσώστου Ἐπαρχίας.

Ἐντολῇ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

† Ὁ Ὁρεῶν Φιλόθεος

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 5758
Αριθ. Αθήναι, 13 Δεκεμβρίου 2022
Διεκτ. 2507

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρός
τὴν Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν καὶ
τὰς Ἱεράς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος

Θέμα: «Περί τοῦ περιαχθησομένου δίσκου ὑπὲρ τοῦ Προγράμματος ἐπιδοτήσεως τῶν Χριστιανικῶν Οἰκογενειῶν τῆς Θράκης διὰ τὴν ἀπόκτησιν τρίτου τέκνου»

Κοινοποίηση:

1. Ὑποεπιτροπὴν Τρίτου Τέκνου

2. Ε.Κ.Υ.Ο.

1. Όμοσπονδία Συλλόγων Ίερωπαλτών Ελλάδος (ΟΜ.Σ.Ι.Ε.)

2. Συνοδική Έπιτροπή επί τής Έκκλησιαστικής Τέχνης καί Μουσικής

Η Ίερά Σύνοδος τής Έκκλησίας τής Ελλάδος κατά τήν Συνεδρία Αύτης τής 2ας Δεκεμβρίου 2000 εΐχεν άποφασίσει όπως κατ' έτος καί κατά τήν Έορτήν τών Χριστουγέννων περιάγεται δίσκος έν τοις Ίεροίς Ναοίς τής Άγιωτάτης Έκκλησίας τής Ελλάδος, προς περαιτέρω στήριξιν καί ανάπτυξιν του Προγράμματος διά τήν επίδοτησιν τών Χριστιανικών Οικογενειών τής Θράκης προς άπόκτησιν τρίτου τέκνου.

Η έφαρμογή του ευεργετικωτάτου τούτου μέτρου εΐχεν άποφασισθί κατά τήν Συνεδρία τής Ίεραρχίας τής Έκκλησίας τής Ελλάδος τόν Οκτώβριον του έτους 1999. Τά άποτελέσματα μέχρι τουδε εΐναι λίαν έντυπωσιακά, δεδομένου του αξιοσημειώτου αριθμού γεννηθέντων τρίτων τέκνων εις τήν έν λόγω περιοχήν.

Ειδικώτερον, κατά τήν έναρξιν τής έφαρμογής του Προγράμματος τό έτος 1999 εις τήν Θράκην, έπεδοτούντο περί τας 300 τριτέκνους οικογενείας, ένω σήμερον ό αριθμός τών οικογενειών αί όποΐαι έχουν έπιδοτηθί έχει ξεπεράσει τας 4.500 καί τό ύψος τής δαπάνης τής έπιχορηγίσεως των έχει άνέλθει συνολικώς εις τό ποσόν των 22.900.000 € περίπου.

Τά άνωτέρω καθιστούν προφανή τήν άναγκαιότητα συνεχίσεως καί περαιτέρω στήριξεως του ως άνω Προγράμματος.

Όθεν, παρακαλούμεν όπως, κατά τήν έπερχομένην μεγάλην Έορτήν τής του Χριστου Γεννήσεως, περιαχθί δίσκος υπέρ ενισχύσεως του άνωτέρω Προγράμματος, έξαρθθί δεόντως ή σημασία τής υπό τής Έκκλησίας άναληφθείσης ως άνω προσπαθείας καί τονισθί ή άνάγκη ένθέρμου ύποστηρίξεως αύτης.

Τό προϊόν τής δισκοφορίας κατατεθίσει εις τούς Λογαριασμούς:

146/546003 - 46,

IBAN GR310110146000014654600346

τής Έθνικης Τραπεζης

ή

5011-017246-101,

IBAN GR1601720110005011017246101

τής Τραπεζης Πειραιώς,

ή δε άπόδειξις άποσταλήσει τή Άρχιγραμματεία τής Ίερας Συνόδου.

Έντολή καί Έξουσιοδοτήσει τής Ίερας Συνόδου

Ό Αρχιγραμματεύς

† Ό Όρεων Φιλόθεος

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 5554

Άριθ.

Άθηναι, 22 Δεκεμβρίου 2022

Δεκπ. 2579

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρός

τήν Ίεράν Αρχιεπισκοπήν Άθηνών καί τας Ίεράς Μητροπόλεις τής Έκκλησίας τής Ελλάδος

Θέμα: «Περί τής απαιτήσεως παρακαταθέσεως τών χρηματικών διαθεσίμων τών έκκλησιαστικών Ν.Π.Δ.Δ. σέ λογαριασμούς όψεως»

Κοινοποίηση:

1. Άποστολική Διακονία τής Έκκλησίας τής Ελλάδος

2. Ε.Κ.Υ.Ο.

3. Διορθόδοξο Κέντρο τής Έκκλησίας τής Ελλάδος

4. Συνοδικές καί Σταυροπηγιακές Ίερές Μονές

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατά τήν Συνεδρία Αὐτῆς τῆς 9ης μηνός Δεκεμβρίου ἐ.ἔ., ἐξ ἀφορμῆς ἐρωτημάτων ἐνίων Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν, λαβοῦσα δ' ὑπ' ὄψιν τήν ὑπ' ἀριθ. 40/8.12.2022 Γνωμοδότηση τοῦ Ἐντιμοτάτου κ. Θεοδώρου Παπαγεωργίου, Εἰδικοῦ Νομικοῦ Συμβούλου παρὰ τῆ Ἱερᾷ Συνόδῳ, ἀποφάσισε νά Σᾶς ἐνημερώσει γιά τά κάτωθι:

Ὅρισμένα Τραπεζικά καταστήματα ἀπαιτοῦν ὡς νόμιμη ὑποχρέωση τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων, Ἐνοριῶν καί Ἱερῶν Μονῶν, τά χρηματικά διαθέσιμα τῶν ἐν λόγῳ ἐκκλησιαστικῶν Ν.Π.Δ.Δ. νά παρακατατίθενται καί νά τηροῦνται σέ λογαριασμούς ὄψεως λόγῳ τῆς ιδιότητάς τους ὡς Ν.Π.Δ.Δ. μέ συνέπεια καί τήν ὑπαρξη προμήθειας γιά τήν τήρηση τοῦ λογαριασμοῦ, ἀσχέτως κινήσεώς του.

Ἄν ἡ συγκεκριμένη Τράπεζα ἐννοεῖ ὅτι τά ἐκκλησιαστικά Ν.Π.Δ.Δ. ὑπάγονται σέ τυχόν διατάξεις τῆς δημοσιονομικῆς νομοθεσίας ἢ σέ Πράξη Διοικητῆ τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, πού ἰσχύουν γιά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου καί ἐπιβάλλουν τήν παρακατάθεση τῶν διαθεσίμων τους σέ λογαριασμούς ὄψεως, γεγονός εἶναι ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, οἱ Ἱερές Μητροπόλεις, οἱ Ἐνορίες, οἱ Ἱερές Μονές, ἡ Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί τό Διορθόδοξο Κέντρο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἔχουν ἐξαιρεθεῖ γενικῶς ἀπό τίς οἰκείες διατάξεις τῆς νομοθεσίας λογιστικοῦ δικαίου τῶν Ν.Π.Δ.Δ. ὡς πρὸς τά χρηματικά τους διαθέσιμα καί ἀντιμετωπιζοῦνται ὡς ἰδιῶτες.

Εἰδικότερα, κατά τό ἄρθρο 57 τοῦ ν. 1591/1986: «Νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου θρησκευτικοῦ καί μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτῆρα, τά ὅποια ἐκπληροῦν κοινωφελεῖς, φιλανθρωπικούς καί πολιτιστικούς σκοπούς, αὐτοχρηματοδοτούμενα, ἐξαιροῦνται τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ Ν.Δ. 496/1974 «περὶ λογιστικοῦ τῶν Ν.Π.Δ.Δ.». Τά ὡς ἄνω νομικά πρόσωπα ὑπόκεινται στόν κατασταλτικό ἔλεγχο τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ὁ ὁποῖος διενεργεῖται σύμφωνα μέ τίς διατάξεις

τοῦ ἄρθρου 85 τοῦ Ν. 1892/1990 καί τοῦ ἄρθρου 77 τοῦ Ν. 1943/1991».

Ἐπίσης κατά τό ἄρθρο 38 παρ. 7 τοῦ Ν. 3986/2011, πού ἀφορᾷ τά χρηματικά διαθέσιμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί τῶν λοιπῶν ἐκκλησιαστικῶν Ν.Π.Δ.Δ. ἐξαιρέθηκαν ἀπό τήν 1.7.2011 τά χρηματικά διαθέσιμα καί τῶν νομικῶν προσώπων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης καί τῶν Μητροπόλεων τῆς Δωδεκανήσου ἀπό τήν ὑποχρέωση παρακαταθέσεώς τους ἀνά 15ήμερο ἀπό τίς Τράπεζες, ὅπου τηροῦνται στό λεγόμενο «Κοινό Κεφάλαιο Ν.Π.Δ.Δ. καί ἀσφαλιστικῶν φορέων» στήν Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, πού εἶναι λογαριασμός ὄψεως. Ὡστόσο, κατά τό ἄρθρο 38 παρ. 7 τοῦ ν. 3986/2011:

«7. Τά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου τοῦ ἄρθρου 1 παρ. 4 τοῦ Ν. 590/1977 (Α' 146) καί τοῦ Ν. 4149/1961, Α' 41), οἱ Ἱερές Μητροπόλεις τῆς Δωδεκανήσου (Ρόδου, Κῶ καί Νισύρου, Λέρου, Καλύμνου καί Ἀστυπάλαιας, Καρπάθου καί Κάσου καί Σύμης) καί οἱ Ἐνορίες καί οἱ Μονές τους, οἱ Πατριαρχικές καί Σταυροπηγιακές Μονές στήν Ἑλλάδα, καθώς καί ἡ Πατριαρχική Ἐξαρχία Πάτμου δέν ὑπάγονται στίς διατάξεις τοῦ Ν. 1611/1950 (Α' 304), τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Ν. 1902/1990 (Α' 138), τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Ν. 2042/1992 (Α' 75), τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Ν. 2216/1994 (Α' 83) καί τοῦ ἄρθρου 15 παρ. 11 τοῦ Ν. 2469/1997 (Α' 38)».

Τέλος, κατά τό ἄρθρο 90 παρ. 1 τοῦ Ν. 4714/2021 νομοθετήθηκε μία ἐρμηνευτική διάταξη γιά τήν ἐξαίρεση τῶν ἐκκλησιαστικῶν Ν.Π.Δ.Δ. ἀπό τήν νομοθεσία λογιστικοῦ δικαίου τῶν Ν.Π.Δ.Δ., ἡ ὁποία νομοθεσία ἰσχύει μόνο γιά τήν παραγραφή ἀπαιτήσεών τους καί ἀπαιτήσεων τρίτων ἐναντίον τους καί τήν ἐκχώρηση τῶν ἐναντίον τους ἀπαιτήσεων:

«1. Κατά τήν ἀληθῆ ἔννοια τοῦ ἄρθρου 57 τοῦ Ν. 1591/1986 (Α' 50): α) στό ἄρθρο αὐτό περιλαμβάνονται τά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) τῆς παρ. 4 τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ Ν. 590/1977

(Α' 146) και β) η εξαίρεση των παραπάνω Ν.Π.Δ.Δ. από το Ν.Δ. 496/1974 (Α' 204) δεν περιλαμβάνει και την εξαίρεση των κάθε είδους απαιτήσεών τους από το Κεφ. Θ' του Ν.Δ. 496/1974».

Σε περίπτωση, ωστόσο, που η εν λόγω υποχρέωση προκύπτει από άλλες νομοθετικές διατάξεις, που δεν έχουν σχέση με τις παραπάνω, τότε θα πρέπει αυτές να επισημανθούν από την εκάστοτε Τράπεζα, η οποία θέτει το συγ-

κεκρωμένο ζήτημα, ώστε να υπάρξει περαιτέρω γνωμοδότηση επ' αυτών υπό της Νομικής Υπηρεσίας της Ιεράς Συνόδου.

Έντολή της Ιεράς Συνόδου

Ο Αρχιγραμματεύς

† Ο Ωρεών Φιλόθεος

ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Δήλωση τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου
Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου
περὶ τῆς προσφορᾶς τριῶν Θραυσμάτων τοῦ Παρθενῶνα
ἐκ μέρους τοῦ Πάπα Φραγκίσκου

Μέ ἀφορμή τό ἐπίσημο ἀνακοινωθέν τοῦ Βατικανοῦ τῆς 16.12.2022 περὶ τῆς ἐκ μέρους τῆς Αὐτοῦ Ἀγιότητος τοῦ Πάπα Φραγκίσκου προσφορᾶς πρὸς τὴν Αὐτοῦ Μακαριότητα τόν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμο, τριῶν θραυσμάτων τοῦ Παρθενῶνα, τὰ ὅποια φυλάσσονται στὰ Μουσεῖα τοῦ Βατικανοῦ, ὁ Μακαριώτατος κ. Ἱερώνυμος δήλωσε:

«Μέ αἰσθήματα εἰλικρινοῦς εὐγνωμοσύνης καί συγκινήσεως ὑποδεχθήκαμε σήμερα τὴν ἐπισημοποίηση τῆς βουλήσεως τοῦ φίλου Πάπα Φραγκίσκου καί πολυσέβαστου Προκαθημένου τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας νά παραδώσει

στὴ μετριότητά μου τρία θραύσματα, προερχόμενα ἀπὸ τόν Παρθενῶνα, τὰ ὅποια φυλάσσονται στὰ Μουσεῖα τοῦ Βατικανοῦ. Το προσεχές διάστημα θά διευκρινισθοῦν, κατόπιν συνεννοήσεως μέ τίς ἀρμόδιες ἀρχές, οἱ λεπτομέρειες γιά τὴν ὀλοκλήρωση αὐτῆς τῆς γενναϊδωρῆς πράξεως καί συνάμα πλήρους συμβολισμῶν προσφορᾶς.

Εὐχαριστοῦμε ἐκ βάθους καρδίας τόν Πάπα Φραγκίσκο γιά τὴν μαρτυρία πού δίδει στόν κόσμο, ἀλλά καί σέ ἐμᾶς στὴν Ἑλλάδα, δι' αὐτῆς τῆς πρωτοβουλίας του».

*Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου
τῆς Ἱερᾶς Συνόδου*

Ἐγκριθεῖσαι Ἱερά Ἀκολουθία
ὑπὸ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου κατά τό ἔτος 2022

1) «Ἱερά Ἀκολουθία καί Παρακλητικός Κανὼν πάντων τῶν Κελτῶν καί Βρετανῶν Ἀγίων» (ἀριθ. ἐγκρ. 4714/223/9.2.2022), ποιηθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Κωνσταντίνου Γανωτῆ καί ὑποβληθέντα πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Παροναξίας.

2) «Ἀσματική Ἀκολουθία τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως πάντων τῶν ἐν ταῖς ἀποικίαις τῶν Εὐβοέων εἰς Ἰταλίαν Ἀγίων Μαρτύρων, Ἱεραρχῶν καί Ἀσκητῶν

καί τῶ Θεῶ εὐαρεστησάντων Πατέρων καί Μητέρων ἡμῶν» (ἀριθ. ἐγκρ. 5613/229/9.2.2022), ποιηθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Φωτίου Τζελέπη, Δρος Θεολογίας, καί ὑποβληθεῖσα πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τοῦ Παν. Μητροπολίτου Φαναρίου κ. Ἀγαθαγγέλου, Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

3) «Ἱερά Ἀκολουθία τῆς Συνάξεως τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Μηχανιώτισσης»

(ἀριθ. ἐγκρ. 1306/1996/12.10.2022, διά τοπικὴν χρῆσιν), ποιηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας κ. Ἰωήλ καὶ ὑποβληθεῖσα πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νέας Κρήνης καὶ Καλαμαριᾶς.

4) «Ἱερά Ἀκολουθία εἰς τοὺς ἐν Ἐδέσση, Πέλλῃ καὶ Ἀλμωπία διαλάμπραντας Ἁγίους» (ἀριθ. ἐγκρ. 1768/1997/12.10.2022, διά τοπικὴν χρῆσιν), ποιηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας κ. Ἰωήλ καὶ ὑποβληθεῖσα πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τοῦ ἰδίου.

5) «Ἱερά Ἀκολουθία καὶ Παρακλητικός Κανὼν τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Βησσαρίωνος τοῦ Ἀγαθωνίτου» (ἀριθ. ἐγκρ. 4978/2222/7.11.2022),

ποιηθέντα ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας κ. Ἰωήλ καὶ ὑποβληθέντα πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φθιώτιδος.

6) «Ἱερά Ἀκολουθία τῆς Ἀνακομιδῆς τοῦ Λειψάνου τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Βησσαρίωνος τοῦ Ἀγαθωνίτου» (ἀριθ. ἐγκρ. 5585/2431/8.12.2022), ποιηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας κ. Ἰωήλ καὶ ὑποβληθεῖσα πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φθιώτιδος.

7) «Εἰδική εὐχή "Ἐπί τῇ συμπληρώσει ἑκατὸν ἐτῶν ἀπὸ τῆς Μικρασιατικῆς Καταστροφῆς"» (ἀριθ. ἐγκρ. 1826/671/6.4.2022), ποιηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας κ. Ἰωήλ.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ – ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Τροποποίηση του Κανονισμού συστάσεως και διαρθρώσεως υπηρεσιών καί θέσεων του Ν.Π.Δ.Δ. τής 'Ιερᾶς Μητροπόλεως Φθιώτιδος (ΦΕΚ Β' 5483/2020)

Αριθμ. 5107/2178/2022

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν:

1. τὰ ἄρθρα 1 παρ. 4, 29 παρ. 2 καί 42 παρ. 2 καί 5 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (Α' 146),

2. τίς ὑπηρεσιακές ἀνάγκες τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φθιώτιδος,

3. τήν ὑπ' ἀριθ. 954/21.10.2022 πρόταση τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Φθιώτιδος κ. Συμεών,

4. τήν ὑπ' ἀριθ. 376/31.10.2022 γνωμοδότηση τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,

5. τήν ὑπ' ἀριθ. 1/2.11.2022 γνωμοδότηση τοῦ Ἀνωτάτου Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί

6. τήν ἀπό 2.11.2022 Ἀπόφαση τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου, ἀποφασίζουμε:

τροποποιούμε τόν Κανονισμό συστάσεως καί διαρθρώσεως ὑπηρεσιῶν καί θέσεων τοῦ Ν.Π.Δ.Δ. τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Φθιώτιδος (ΦΕΚ Β' 5483/11.12.2020), ὡς ἐξῆς:

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΣΕΩΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΘΕΣΕΩΝ ΤΟΥ Ν.Π.Δ.Δ.

ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ
(ΦΕΚ Β' 5483/2020)

Ἄρθρο 1

Τό ἄρθρο 14 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4933/2284/06.11.2020 Κανονισμοῦ «Περί συστάσεως καί διαρθρώσεως ὑπηρεσιῶν καί θέσεων τοῦ Ν.Π.Δ.Δ. τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φθιώτιδος» τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου (ΦΕΚ Β' 5483/2020) τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς:

«Ἄρθρο 14

Θέσεις Τμήματος Τεχνικῶν Ὑπηρεσιῶν καί
Ψηφιακῶν Ἐφαρμογῶν

Στό Τμήμα Τεχνικῶν Ὑπηρεσιῶν καί Ψηφιακῶν Ἐφαρμογῶν ὑφίστανται: α) μία (1) θέση κατηγορίας ΠΕ ἢ ΤΕ, κλάδου Μηχανικῶν (μέ κατεῦθυνση πτυχίου Πολιτικοῦ Μηχανικοῦ ἢ Ἀρχιτέκτονος Μηχανικοῦ) καί β) μία (1) θέση κατηγορίας ΠΕ Πληροφορικῆς. Ἡ τοποθέτηση προσώπου στίς ὡς ἄνω θέσεις γίνεται διά διορισμοῦ ἢ διά συμβάσεως ἐργασίας ὀρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου ἢ συμβάσεως ἔργου ἢ ἔμμισθης ἐντολῆς, δι' ἀποφάσεως τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου. Στόν ὑπηρετοῦντα σέ μία ἐκ τῶν δύο θέσεων ἀνατίθενται μέ ἀπόφαση τοῦ Μητροπολίτου ἀρμοδιότητες Προϊσταμένου τοῦ Τμήματος. Ὁ Προϊστάμενος τοῦ Τμήματος εἶναι καί εἰσηγητής τῶν σχετικῶν θεμάτων ἀρμοδιότητος τοῦ Τμήματος πρός τό Μητροπολιτικό Συμβούλιο».

Ἄρθρο 2

Τό στοιχεῖο ε' τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4933/2284/06.11.2020 Κανονισμοῦ «Περί συστάσεως καί διαρθρώσεως ὑπηρεσιῶν καί θέσεων τοῦ Ν.Π.Δ.Δ. τῆς

‘Ιερᾶς Μητροπόλεως Φθιώτιδος» τῆς Διαρκoῦς ‘Ιερᾶς Συνόδου (ΦΕΚ Β’ 5483/2020) τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«ε) Προσόν διορισμοῦ στὸν εἰσαγωγικό βαθμό γιά τίς θέσεις κλάδου ΠΕ ἢ ΤΕ Μηχανικῶν εἶναι πτυχία ὄλων τῶν ειδικοτήτων τῶν Πολυτεχνείων καί τῶν Πολυτεχνικῶν Σχολῶν Α.Ε.Ι. τῆς ἡμεδαπῆς ἢ ἀναγνωρισμένοι ὡς ἀντίστοιχοι καί ισότιμοι τίτλοι σπουδῶν τῆς ἀλλοδαπῆς, τὰ ὁποῖα δύνανται νά ἐξειδικεύονται ἀπό τήν προκήρυξη τῆς θέσεως κατὰ τίς ἀνάγκες τῆς ὑπηρεσίας».

Ἄρθρο 3

1. Ἡ παρούσα ἀπόφαση δέν προκαλεῖ δαπάνη εἰς βάρος τῆς ‘Ιερᾶς Μητροπόλεως Φθιώτιδος.

2. Ἡ παρούσα ἀπόφαση ἰσχύει ἀπό τῆς δημοσιεύσεώς της στήν ‘Εφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παρούσα νά δημοσιευθεῖ στήν ‘Εφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καί στοῦ ἐπίσημο δελτίο τῆς ‘Εκκλησίας τῆς ‘Ελλάδος «‘Εκκλησία».

Ἀθήναι, 2.11.2022

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ἀναρτήθηκε στήν ἰστοσελίδα τῆς ‘Εκκλησίας τῆς ‘Ελλάδος τίν 15.12.2022

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς
† Ὁ Ὁρεῶν Φιλόθεος

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Ὑπενθυμίζουμε ὅτι ἡ νομική ἰσχὺς τῶν Κανονισμῶν καί τῶν Προκηρύξεων ἀρχίζει ἀπὸ τίν ἡμερομηνία ἀναρτήσεώς τους στήν ἰστοσελίδα τῆς ‘Εκκλησίας τῆς ‘Ελλάδος (Κανονισμός 246/2013, Ἄρθρο 1, Φ.Ε.Κ. Α 275).

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ - ΚΛΗΤΗΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΜΑΤΑ

Ίερά Μητρόπολις Νέας Ίωνίας

Κ Λ Η Σ Η

Πρός τόν Αίδεσ. Οικονόμον
Σωτήριον Πράσινον του Άποστόλου
...Ήράκλειον Άττικής

Καλείσαι νά έμφανισθής ένώπιόν μου, του Πρωτοπρεσβυτέρου Μιχαήλ Βαρδάκη, ό όποίος ένεργώ ώς Άνακριτής κατά την ύπ' αριθμ. 566/7-11-2022 έντολή του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Νέας Ίωνίας, Φιλαδελφείας, Ήρακλείου & Χαλκηδόνας κ. Γαβριήλ και δυνάμει τών άρθρων 55 & 110 του Νόμου 5383/1932 «Περί τών Έκκλησιαστικών Δικαστηρίων και της πρό αύτών διαδικασίας» στή Νέα Ίωνία και στό γραφείο του Ί. Ναου Άγίων Αναργύρων Νέας Ίωνίας, την 4ην του μηνός Φεβρουαρίου 2023, ήμέραν Σάββατον και ώραν 11:00 π.μ. προκειμένου νά άπολογηθής επί άντικανονικών παραπτωμάτων πού σου άποδίδονται και προβλέπονται και τιμωρούνται άπό τούς Θείους και Ίερούς Κανόνες.

Σου δηλώνεται ότι σε περίπτωση μή έμφανίσεώς σου θά διενεργηθοϋν έναντίον σου τά όσα προβλέπονται άπό τά άρθρα 62 & 112 του Ν.5383/1932, όπως αύτά ισχύουν, κατά τά σαφώς όριζόμενα στό άρθρο 44 παρ. 1 του Ν. 590/1977.

Νέα Ίωνία, 5 Δεκεμβρίου 2022

Ο ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

Πρωτοπρεσβύτερος
Μιχαήλ Βαρδάκης

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Άρχιμανδρίτης
Ίγνάτιος Ζήσης

*Άναρτήθηκε στην ιστοσελίδα της Έκκλησίας
της Ελλάδος την 15.12.2022*

**Ίερά Μητρόπολις Κορίνθου, Σικυώνος, Ζεμενού,
Ταρσοϋ και Πολυφέγγους**

Έχοντες ύπ' όψιν τάς διατάξεις του άρθρου 38 παρ. 2 του Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικού Χάρτου της Έκκλησίας της Ελλάδος», και τών άρθρων 4-7 και 20 του ύπ' αριθμ. 305/2018 Κανονισμού της Ίεράς Συνόδου της Έκκλησίας της Ελλάδος «Περί Έφημερίων και Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τάς κενάς όργανικές θέσεις τακτικών Έφημερίων και Διακόνων τών Ίερών Ναών:

Άγ. Νικολάου Άνω Τρικάλων,
Άγ. Δημητρίου Βελίνας,
Άγ. Τριάδος Γαλατά,
Άγ. Παρασκευής Γονούσας,
Άγ. Γεωργίου Δάφνης,
Άγίων Κων/νου και Έλένης Δενδροϋ,
Άγ. Τριάδος Δερβενίου,
Κοιμήσεως της Θεοτόκου Δροσοπηγής,
Εύαγγελισμού της Θεοτόκου Εύαγγελιστρίας,
Άγ. Γεωργίου Ζαχόλης,
Άγ. Κυριακής Ζεμενού,
Κοιμήσεως της Θεοτόκου Θαλεροϋ,
Άγ. Σπυρίδωνος Θροφαρίου,
Μετ. Σωτήρος Καισαρίου,
Άγίας Τριάδος Καλυβίων,
Κοιμήσεως της Θεοτόκου Καστανέας,
Κοιμήσεως της Θεοτόκου Καστρακίου,
Άγ. Νικολάου Κάτω Λουτροϋ,
Εύαγγελισμού της Θεοτόκου Κάτω Ταρσοϋ,
Μετ. Σωτήρος Κιάτου,
Μετ. Σωτήρος Κιάτου (Διακονική),
Άγ. Γεωργίου Κλημεντίου,
Άγ. Νικολάου Κορίνθου (Διακονική),
Άπ. Παύλου Κορίνθου,
Άγ. Σπυρίδωνος Κορφωτίσσης,
Άγ. Κων/νου και Έλένης Κουτσίου,
Άγ. Γεωργίου Κουτσομαδίου,
Άγ. Τριάδος Λαγκαδέικων,
Εύαγγελισμού της Θεοτόκου Λαλιωτίου,

Αγ. Ίωάννου Λουτρακίου (Διακονική),
 Αγ. Νικολάου Λυκοποριάς,
 Αγ. Κων/νου καί Έλένης Μάννας,
 Αγ. Νικολάου Μεγ. Βάλτου,
 Μετ. Σωτήρος Μεσ. Τρικάλων,
 Αγ. Γεωργίου Μπολατίου,
 Εύαγγελισμού τής Θεοτόκου Νεμέας (Διακονική),
 Αγ. Βλασίου Νεράντζας,
 Κοιμήσεως τής Θεοτόκου Ξανθοχωρίου,
 Αγ. Ίωάννου του Θεολόγου Παναριτίου,
 Αγ. Σπυρίδωνος Πελλήνης,
 Παμμεγίστων Ταξιαρχών Περαχώρας,
 Αγ. Ανδρέου Πιτσών,
 Αγ. Αθανασίου Πύργου,
 Αγ. Χαράλαμπος Ρεθίου,
 Κοιμήσεως τής Θεοτόκου Ρητού,
 Ύπαπαντής του Κυρίου Ροζενών,
 Εύαγγελισμού τής Θεοτόκου Σαρανταπήχου,
 Κοιμ. Θεοτόκου Σουληναρίου,
 Αγ. Γεωργίου Σοφιανών,
 Αγ. Αθανασίου Στυλίων,
 Αγ. Αθανασίου Τιτάνης,
 Αγ. Σπυρίδωνος Φενεοῦ,
 Αγ. Νικολάου Χαλκειῦ,
 Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Χελυδορέου,
 καλούμεν τούς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ
 κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό
 τής δημοσιεύσεως τής παρουσίας ἐν τῷ Περιοδικῷ
 «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιο-
 λογητικά διὰ τήν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν
 θέσεων.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ 30ῃ Νοεμβρίου 2022

† Ὁ Κορίνθου ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

*Ἀναρτήθηκε στήν ἱστοσελίδα τής Ἐκκλησίας
 τής Ἑλλάδος τήν 15.12.2022*

Ἱερά Μητρόπολις Χαλκίδος, Ἰστιαίας καί Βορείων Σποράδων

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τās διατάξεις του ἄρθρου 38,
 παρ. 2 του Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικού Χάρτου
 τής Ἐκκλησίας τής Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 4-7 του
 ὑπ' ἀριθμ. 305/2018 Κανονισμού τής Ἱεράς Συνόδου
 «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά
 πληρώσωμεν τās κενās ὀργανικās θέσεις τακτικῶν
 Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν:

Αγ. Ίωάννου Θεολόγου Ἀγιδιῶν
 Αγ. Νικολάου Αγ. Σοφίας
 Αγ. Ίωάννου Προδρόμου Ἄτταλης
 Αγ. Παρασκευῆς Αὐγαριάς
 Κοιμήσεως τής Θεοτόκου Ἀφρατίου
 Κοιμήσεως Θεοτόκου Βασιλικῦ (β' θέσις)
 Ὁσ. Ἱωάννου Ρώσσου Βασιλικῦ (β' θέσις)
 Τιμίου Προδρόμου Βασιλικῶν
 Τιμίου Προδρόμου Γαλατσῶνας
 Αγ. Αθανασίου Γαλατσᾶδων
 Αγ. Ίωάννου Θεολόγου Γλυφᾶδας
 Αγ. Δημητρίου Δάφνης
 Αγ. Παντελεήμονος Καμματριᾶδων
 Αγ. Ταξιαρχῶν Κοκκινομηλιάς
 Κοιμήσεως Θεοτόκου Κοντοδεσποτίου
 Αγ. Ίωάννου Κοτσικιάς
 Προφήτου Ἡλιῦ Κοτσικίων
 Αγ. Δημητρίου Κούτουρλου
 Κοιμήσεως Θεοτόκου Κυπαρισίου
 Αγ. Ταξιαρχῶν Λάμαρης
 Γενεθλίου Θεοτόκου Λίμνης (β' θέσις)
 Κοιμήσεως Θεοτόκου Λιχάδος
 Γενεθλίου Θεοτόκου Λούτσης
 Αγ. Ἰωάν. Θεολόγου Μαντουδίου (β' θέσις)
 Αγ. Ίωάννου Μετοχίου Διρφύων
 Αγ. Παρασκευῆς Σέττας
 Αγ. Τριάδος Σίμιας
 Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἄνω Στενῆς
 Αγ. Τριάδος Στροπῶνων
 Αγ. Παρασκευῆς Χαλκίδος (γ' θέσις)
 Εὐαγγελ. Θεοτόκου Χαλκίδος (γ' θέσις)
 Αγ. Ίωάννου Χαλκίδος (γ' θέσις)
 Αγ. Νεκταρίου Χαλκίδος (β' θέσις)
 Αγ. Σπυρίδωνος Χαλκίδος (β' θέσις)

Αγ. Ταξιαρχῶν Χαλκίδος (δ' θέσις)

καλούμεν τούς βουλομένους καί ἔχοντας τά κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως, ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, ὑποβάλωσιν ἡμῖν τά ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τήν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Χαλκίδι τῆ 9ῃ Νοεμβρίου 2022

† Ὁ Χαλκίδος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἀναρτήθηκε στήν ἱστοσελίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τήν 15.12.2022

Ἱερά Μητρόπολις Χαλκίδος, Ἱστιάδας καί Βορείων Σποράδων

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τās διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38, παρ. 2 καί 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) καί τῶν ἄρθρων 4, 5, 7 καί 20 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 305/2018 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου καί προκειμένου νά προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς κήρυξιν τῶν κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς Ἱεροῖς Ναοῖς:

Ἁγίου Δημητρίου Χαλκίδος

Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Χαλκίδος

Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου Λίμνης

καλούμεν τούς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τās Διακονικὰς ταύτας θέσεις καί ἔχοντας τά ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 305/2018 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «Περὶ Ἐφημερίων καί Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως, ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, ὑποβάλωσιν ἡμῖν τά νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Χαλκίδι τῆ 9ῃ Νοεμβρίου 2022

† Ὁ Χαλκίδος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἀναρτήθηκε στήν ἱστοσελίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τήν 15.12.2022

Ἱερά Μητρόπολις Μονεμβασίας καί Σπάρτης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τās διατάξεις: α) τοῦ Ν. 817/1978 «Περὶ ρυθμίσεως ἐνίων ἐκπαιδευτικῶν καί ἐκκλησιαστικῶν θεμάτων», β) τό Π.Δ. 582/1980 «Περὶ κατανομῆς θέσεων Ἱεροκηρύκων εἰς τās Ἱ. Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», γ) τās διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ 305/2018 «Περὶ Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς Β' ὀργανικῆς θέσεως τοῦ Ἱεροκήρυκος τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱεράς Μητροπόλεως Μονεμβασίας καί Σπάρτης, καλούμεν τούς βουλομένους καί ἔχοντας τά κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, ὑποβάλωσιν ἡμῖν αἴτησιν, μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν, διὰ τήν κατάληψιν τῆς ὡς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Σπάρτη τῆ 15ῃ Δεκεμβρίου 2022

† Ὁ Μονεμβασίας καί Σπάρτης ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ

Ἀναρτήθηκε στήν ἱστοσελίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τήν 30.12.2022

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

*Οι εργασίες της Δ.Ι.Σ.
της 1.11.2022 και 3.11.2022*

Συνήλθε την Τετάρτη 2 και την Πέμπτη 3 Νοεμβρίου 2022, η Διαρκής Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος της 166ης Συνοδικής Περιόδου, υπό την Προεδρία του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Γερωνύμου.

Κατ' αρχάς, λαβούσα υπ' όψιν την πρόταση της υπό την Προεδρία του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Γερωνύμου Οργανωτικής Επιτροπής επί τῷ σκοπῷ της διοργανώσεως Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου επί τῇ συμπληρώσει ἑκατό ἐτῶν ἀπὸ τῆς ιδρύσεως καὶ πρώτης κυκλοφορίας τοῦ ἐπιστημονικοῦ περιοδικοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Εκκλησίας τῆς Ελλάδος ὑπὸ τὸν τίτλο «Θεολογία», ἡ Διαρκής Ιερά Σύνοδος ἀποφάσισε τὴ διεξαγωγή τοῦ Συνεδρίου αὐτοῦ τὸ φθινόπωρο τοῦ ἔτους 2023.

Ἀκολούθως ἀνεγνώσθη ἡ εὐχαριστήρια ἐπιστολή τῶν ἐν ἀναστολῇ ὑγειονομικῶν πρὸς τὴ Διαρκῆ Ἱερά Σύνοδο γιὰ τὴν ἀπὸ 11ης Ὀκτωβρίου ἐ.ξ. ἀπόφαση Αὐτῆς περὶ ἀποστολῆς ἐπιστολῆς πρὸς τὸν Ὑπουργὸ Ὑγείας κ. Ἀθανάσιο Πλεύρη.

Ἐπίσης κατὰ τίς δύο Συνεδρίες ἡ Δ.Ι.Σ.:

- Ἀποφάσισε τὴν ἔκδοσιν ἐνημερωτικοῦ φυλλαδίου στὴν ἑλληνική, τὴν ἀγγλική καὶ τὴ γαλλικὴ γλῶσσα μὲ ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν Εἰσήγησιν τοῦ Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών καὶ πάσης Ελλάδος κ. Γερωνύμου πρὸς τὴν Ἱ. Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας τῆς Εκκλησίας τῆς Ελλάδος, τὴν 4η Ὀκτωβρίου 2022, σχετικά μὲ τὴν ἱστορικὴ καὶ νομικὴ θεμελίωσιν τοῦ ἀνταποδοτικοῦ χαρακτῆρα τῆς κρατικῆς μισθοδοσίας τοῦ Ἱ. Κλήρου ἔναντι τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας, πού περιήλθε

στὴν Ἑλληνικὴ Πολιτεία ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῶν Ἐπαναστατικῶν Συνταγμάτων μέχρι καὶ τὸν πρόσφατο Νόμο 4957/2022.

- Ἀποφάσισε, μὲ ἀφορμὴ τὴν Εἰσήγησιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σάμου καὶ Ἱκαρίας κ. Εὐσεβίου πρὸς τὴν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας τῆς Εκκλησίας τῆς Ελλάδος, τὴν 5η Ὀκτωβρίου 2022, περὶ «Ἀνασυγκροτήσεως τῆς Ἐνορίας καὶ ἐπανευαγγελισμοῦ τῶν πιστῶν», τὴ διεξαγωγὴ σχετικοῦ Συνεδρίου τὴν ἀνοιξὴ τοῦ ἔτους 2023.

- Ἐξέτασε τὴν προοπτικὴν ἰδρύσεως Ἀνωτάτης Εκκλησιαστικῆς Σχολῆς τῆς Εκκλησίας τῆς Ελλάδος, ὡς καὶ ἐπέκτασιν πανελλαδικῶς τῆς λειτουργίας τοῦ Ἰδρύματος Ποιμαντικῆς Ἐπιμορφώσεως τῆς Ἱερᾶς Αρχιεπισκοπῆς Αθηνών.

- Ἐνέκρινε τὸ πρόγραμμα τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ἱερᾶς μνήμης τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Φωτίου τοῦ Μεγάλου, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, Προστάτου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Εκκλησίας τῆς Ελλάδος (6-2-2023).

- Ἐνημερώθηκε περὶ τοῦ διοργανωθέντος, τὴ 14η καὶ 15η Ὀκτωβρίου 2022, ἀπὸ τὴν Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Πολιτιστικῆς Ταυτότητος, Α' Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου Μνήμης Μικρασιατικοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Εκκλησίας τῆς Ελλάδος, γιὰ τὴν ἐπέτειο τῶν 100 ἐτῶν ἀπὸ τῆς Μικρασιατικῆς Καταστροφῆς, μὲ γενικὸ θέμα: «Ἡ κατάρρευσις τῶν Αὐτοκρατοριῶν (1914-1923) καὶ ἡ Γενοκτονία τῶν Χριστιανῶν ἀπὸ τοὺς Ὀθωμανοὺς καὶ τοὺς Νεοτούρκους: Μικρὰ Ἀσία, Πόντος, Ἀνατολικὴ Θράκη, Ἀρμένιοι, Ἀσσύριοι».

- Ἐνημερώθηκε περὶ τῶν ἐργασιῶν καὶ τῶν Πορισμάτων τῆς ἈΒ' Πανορθόδοξης Συνδιάσκεψης Ἐντεταλμένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ Ἱερῶν Μητροπόλεων γιὰ θέματα αἰρέσεων καὶ παραθρησκείας, ἡ ὁποία διοργανώθηκε ἀπὸ τὴν Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν Αἰρέσεων καὶ πραγματοποιήθηκε στὸν Πύργο Ἡλείας, ἀπὸ 18ης ἕως 20ῆς Ὀκτωβρίου 2022, μὲ θέμα: «Αἰρετικές

θεωρήσεις, χρήσεις και μεταφράσεις τῆς Ἁγίας Γραφῆς».

- Ἐνέκρινε τόν διορισμό τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτου κ. Ἱερωνύμου Σχίζα ὡς Πρωτοσυγκέλλου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Λήμνου.

Ἐπίσης, κατόπιν προτάσεως τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου, ἡ Δ.Ι.Σ. ὄρισε τόν ἐκ τῶν συνοδικῶν ὑπαλλήλων Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτη κ. Διονύσιο Χατζηναντωνίου, Γραμματέα τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδύσεως καί Ἐπιμορφώσεως τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου.

Ἀνεγνώσθη ἡ ἀπό 26ης Ὀκτωβρίου 2022 ἐπιστολή τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου πρὸς τόν Ἀξιότιμο κ. Ἀλέξιο Τσίπρα, Πρόεδρο τοῦ ΣΥ.ΡΙΖ.Α. Π.Σ., ἡ ὁποία ἀναφέρεται στὴν πρόσφατη κοινοβουλευτικὴ ἐρώτηση, τὴν ὁποία κατέθεσαν Βουλευτές τοῦ ΣΥ.ΡΙΖ.Α. με θέμα: «Μέ τί “βοῦλλα” τῆς Ὑπουργοῦ Παιδείας καί τοῦ Δημάρχου Ἀθηναίων τὰ σχολεῖα τοῦ Δήμου τῆς Ἀθήνας μετατρέπονται σέ κατηχητικά κέντρα τῆς Ἐκκλησίας» με ρατσιστικούς καί ἀνυπόστατους ἰσχυρισμούς γιά «εἰσβολή τοῦ ἀνορθολογισμοῦ, τοῦ σκοταδισμοῦ καί τοῦ θρησκευτικοῦ προσπλυτισμοῦ στὴν ἐκπαίδευση».

Τέλος, ἡ Δ.Ι.Σ. ἐνέκρινε ἀποσπάσεις κληρικῶν, ἀσχολήθηκε με θέματα Ἱερῶν Μητροπόλεων, Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν καί τρέχοντα ὑπηρεσιακὰ ζητήματα.

Μετά τὴν λήξη τῆς Συνεδρίας τῆς Δ.Ι.Σ., ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος θά μεταβεῖ στὴν Κύπρο γιά νά ἐπισκεφθεῖ τόν ἀσθενοῦντα Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Κύπρου κ. Χρυσόστομο Β΄

*Ἐκ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*

Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ
Πολιτιστικῆς Ταυτότητος

*Δελτίον Τύπου τῆς 1.12.2022
περὶ τῶν Ἐκδηλώσεων Μνήμης
ἐπ’ ἀφορμῇ τῆς συμπληρώσεως 100 ἐτῶν
ἀπὸ τῆς Μικρασιατικῆς Καταστροφῆς*

Συνεχίζονται οἱ Συνοδικές καί Περιφερειακές ἐκδηλώσεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιά τὴν συμπλήρωση 100 ἐτῶν ἀπὸ τῆς Μικρασιατικῆς Καταστροφῆς τοῦ 1922. Συγκεκριμένα:

Ἀπὸ τὴν Πέμπτη 1η Δεκεμβρίου ἕως καί τὴν Κυριακὴν 4 Δεκεμβρίου ἡ Ἱερά Μητρόπολις Μεσσηνίας διοργανώνει στὴν Καλαμάτα Διεθνὲς Συνέδριο με θέμα: «Ἡ ἐποχὴ τῆς Καταστροφῆς καί τὸ τέλος τῆς Συνύπαρξης: Ἀπελάσεις, ἐκτοπισμοὶ καί γενοκτονίες, 1912-1924».

Τὸ Συνέδριο διοργανώνεται σέ συνεργασία με τὴν Γενικὴ Γραμματεία Θρησκευμάτων τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καί Θρησκευμάτων, με τὸ Ἐρευνητικὸ Πρόγραμμα γιά τὴν Ἀρμενικὴν Γενοκτονία (The Promise Armenian Institute), με τὸ Πανεπιστήμιο τῆς Καλιφόρνιας Η.Π.Α. (UCLA) καί με τὴν Ἑδρὰ Ποντιακῶν Σπουδῶν τοῦ Τμήματος Ἱστορίας καί Ἀρχαιολογίας τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Ἡ Τελετὴ Ἐνάρξεως τοῦ Συνεδρίου θά πραγματοποιηθεῖ τὴν Πέμπτη 1 Δεκεμβρίου καί ὥρα 16.30 στό Συνεδριακὸ Κέντρο τοῦ Ξενοδοχείου ELITE CITY RESORT, στὴν Παραλία Καλαμάτας.

Τὸ Συνέδριο θά πραγματοποιηθεῖ στὴν ἑλληνικὴ καί ἀγγλικὴ γλῶσσα με ταυτόχρονη μετάφραση. Οἱ ἐνδιαφερόμενοι μποροῦν νά παρακολουθήσουν τὸ Συνέδριο διαδικτυακὰ στὸν σύνδεσμο: <https://mineduevents.webex.com/mineduevents/j.php?MTID=mbc2a24b99327f7a8a065dda554f5b4c2>

(Webinar number: 2744 932 9814 Webinar password: minedu).

Τὴν Κυριακὴ 4 Δεκεμβρίου τὸ ἑσπέρας ἡ Ἱερά Μητρόπολις Λίμνου καὶ Ἁγίου Εὐστρατίου θὰ τελέσει Ἀγρυπνία στὸν Ἱερό Ναό Ἁγίας Τριάδος Μυρίνης εἰς μνήμην τοῦ Ἁγίου Σάββα τοῦ Ἱγιασμένου. Ἡ Ἀγρυπνία ἐντάσσεται στή σειρά ἐκδηλώσεων ὑπὸ τὸν τίτλο: «Μικρασιατικὸν Ἁγιολόγιον» τῆς Σχολῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς τῆς Μητροπόλεως.

Τὴν Τετάρτη 7 Δεκεμβρίου καὶ ὥρα 18.00 ἡ Ἱερά Μητρόπολις Λαρίσης καὶ Τυρνάβου διοργανώνει στὴν Παλαιὰ Βουλή (Σταδίου 13) τὴν ἐπίσημη παρουσίαση τοῦ Περιοδικοῦ «Ἀχιλλίου Πόλις». Θὰ ἀπευθύνει χαιρετισμό ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος. Θὰ ὁμιλήσει ὁ Ὑφυπουργὸς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Καθηγητὴς κ. Ἄγγελος Συρίγος καὶ θὰ σχολιάσουν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημητριάδος καὶ Ἄλμυροῦ κ. Ἰγνάτιος καὶ ὁ κ. Κωνσταντῖνος Χολέβας, Πολιτικὸς Ἐπιστήμων καὶ συνεργάτης τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος. Θὰ συντονίσει ὁ Πρωτοπρεσβύτερος Θεμιστοκλῆς Μουρτζανός, Διευθυντὴς Ἐκδόσεως τοῦ Περιοδικοῦ.

Τὴν ἴδια ἡμέρα καὶ ὥρα 20.00 ἡ Ἱ. Μητρόπολις Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου διοργανώνει τὴν τελευταία διάλεξη τῆς κ. Γαρυφαλλιάς Θεοδωρίδου, Δρος Λαογραφίας καὶ διδάσκουσας στὸ Δ.Π.Θ., μὲ γενικὸ θέμα: «Ὁ Λαϊκὸς Πολιτισμὸς τῶν Προσφύγων τῆς Μικρασίας, τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης καὶ τοῦ Πόντου». Ἡ διάλεξη θὰ πραγματοποιηθεῖ στὸ Ἱστορικὸ καὶ Λαογραφικὸ Μουσεῖο Ξάνθης.

Τὸ Σάββατο 10 Δεκεμβρίου καὶ ὥρα 19.00 ἡ Ἱ. Μητρόπολις Δημητριάδος καὶ Ἄλμυροῦ διοργανώνει ἐκδήλωση στὸ Μεταξουργεῖο Ν. Ἰωνίας Βόλου μὲ γενικὸ τίτλο: «Χρυσόστομος Σμύρνης βιογραφούμενος». Θὰ προβληθεῖ σύντομο βίντεο γιὰ τὸν Ἅγιο Χρυσόστομο σὲ ἐπιμέλεια τοῦ Δρος Θεολογίας κ. Παντελῆ Ζούρα, Ἐκπαιδευτικοῦ στή Λεόντειο Σχολή. Θὰ παρουσιασθοῦν τὰ βιβλία τοῦ κ. Ἀθανασίου Μπιλιανοῦ, ἀπὸ τὸν Καθηγητὴ

τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ε.Κ.Π.Α. κ. Ἰωάννη Παναγιωτόπουλο, καὶ τῆς κ. Ἑλένης Δικαίου, ἀπὸ τὴν Δρα Παιδαγωγικῆς κ. Ἀγγελικῆ Μαστρομχαλάκη. Τὰ δύο βιβλία ἀναφέρονται στὸν Ἅγιο Ἐθνοῖερομάρτυρα Μητροπολίτη Χρυσόστομο ποῦ μαρτύρησε στή Σμύρνη τὸ 1922. Τὴν ἐκδήλωση θὰ κλείσει μὲ σύντομο χαιρετισμό ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος καὶ Ἄλμυροῦ κ. Ἰγνάτιος. Ἡ ἐκδήλωση συνδιοργανώνεται ἀπὸ τὸν Ἱερό Ναό Εὐαγγελιστρίας Νέας Ἰωνίας Βόλου, ἀπὸ τὶς Ἐκδόσεις Πατάκη καὶ ἀπὸ τὶς Ἐκδόσεις Ἀρμός.

Τὴν ἴδια ἡμέρα καὶ ὥρα 19.00 ἡ Ἱερά Μητρόπολις Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου διοργανώνει ἐκδήλωση γιὰ τὴ Μικρασιατικὴ Τραγωδίαν στὸ Πνευματικὸ Κέντρο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Δημητρίου Κιλκίς.

Τὴν Πέμπτη 15 Δεκεμβρίου στὸν Ἱερό Ναό Ἁγίου Νικολάου Φραγκομαχαλῆ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσσῶν θὰ τελεσθεῖ Θεία Λειτουργία προεξάρχοντος τοῦ Ἐπιχωρίου Μητροπολίτου Σεβασμιωτάτου κ. Μάρκου. Στὸν Ναὸ φυλάσσεται ἡ Ἱερά Εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου, τὴν ὁποία ἔφεραν πρόσφυγες ἀπὸ τὴ Σμύρνη.

Τὴν Παρασκευὴ 23 Δεκεμβρίου καὶ ὥρα 16.00 ἡ Ἱ. Μητρόπολις Ν. Κρήνης καὶ Καλαμαριάς διοργανώνει στὸ προαύλιο τοῦ Ἱ. Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Θείας Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος ἐκδήλωση μὲ τὸν τίτλο: «Κυρά-Παράδοση», ἡ ὁποία θὰ περιλαμβάνει χρυστουγεννιάτικα κάλαντα, ἔθιμα καὶ παραδόσεις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ τοῦ Πόντου.

*Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου
τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Συνοδική Έπιτροπή Τύπου, Δημοσίων
Σχέσεων και Διαφωτίσεως

*Δελτίον Τύπου τῆς 2.12.2022
περί συμμετοχῆς τοῦ Διορθοδόξου
Κέντρου στό “2022 Mayors Summit
Against Antisemitism”*

Τό Διορθόδοξο Κέντρο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος συμμετείχε στή διεθνή συνάντηση Δημάρχων (2022 Mayors Summit Against Antisemitism) γιά τήν καταπολέμηση τοῦ Ἀντισημιτισμοῦ πού διεξήχθη στήν Ἀθήνα (30.11-01.12). Τή συνάντηση συνδιοργάνωσαν οἱ: Δῆμος Ἀθηναίων, Combat Antisemitism Movement (CAM), Center for Jewish Impact καί Jewish Federations of North America (JFNA).

Ὁ Διευθυντής τοῦ Διορθοδόξου Κέντρου, Μητροπολίτης Θεσσαλονικῶν κ. Ἰωάννης, συνομίλησε μέ τόν Σοφολογιώτατο Ραββίνο Ἀθηνῶν κ. Γκάμπριελ Νεγρὶν σέ εἰδική ἐκδήλωση μέ θέμα τίς ἱστορικές σχέσεις Χριστιανῶν καί Ἑλλήνων Ἑβραίων πού πραγματοποιεῖται στή Συναγωγή Beth Shalom τῆς ἐβραϊκῆς κοινότητας Ἀθηνῶν τήν 1η Δεκεμβρίου. Τήν ἐκδήλωση χαιρέτησε ὁ Δήμαρχος Θεσσαλονίκης κ. Κωνσταντῖνος Ζέρβας.

“Stronger together: Interfaith Solidarity for a Better Future” ἦταν ὁ τίτλος τῆς συζήτησης πού ἐπικεντρώθηκε ἀνάμεσα σέ ἄλλα στήν ἀντιμετώπιση τοῦ Ἀντισημιτισμοῦ, τῆς παρουσίας καλῶν πρακτικῶν καί τῆς συνεργασίας τῶν δύο θρησκευτικῶν κοινοτήτων.

Τό Διορθόδοξο Κέντρο, κατόπιν καί σχετικῆς ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀναλαμβάνει νά συνεχίσει καί νά ἐνισχύσει τίς δράσεις του πού ἀφοροῦν τήν εἰρηνική καί καρποφόρα συνύπαρξη Χριστιανῶν καί Ἑβραίων στόν ἐλλαδικό χῶρο διαχρονικά, ὥστε «νά ἐνισχυθοῦν οἱ σχέσεις τῶν δύο λαῶν καί θρησκείων ἐπί τῆ βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς ἀγάπης

καί τοῦ ἀμοιβαίου σεβασμοῦ», ὅπως ἀναφέρει ἡ σχετική ἀπόφαση.

*Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου
τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Συνοδική Έπιτροπή Τύπου, Δημοσίων
Σχέσεων και Διαφωτίσεως

*Δελτίον Τύπου τῆς 19.12.2022
περί δωρεᾶς στό Διορθόδοξο Κέντρο*

Τό Διορθόδοξο Κέντρο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος δέχθηκε πρόσφατα μιά σπουδαία δωρεά βιβλίων παιδαγωγικῆς ἀπό τήν προσωπική βιβλιοθήκη τοῦ Ὁμῶτ. Καθηγητῆ τοῦ Παιδαγωγικοῦ Τμήμ. Δημοτικῆς Ἐκπαίδευσης τοῦ Ἐθνικοῦ καί Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν Ἰωάννη Βρεττοῦ. Πρόκειται γιά ἀξιόλογα τεκμήρια παιδαγωγικοῦ περιεχομένου, ἰδιαίτερα χρήσιμα γιά τή Βιβλιοθήκη τοῦ Διορθοδόξου Κέντρου, καθῶς ἀποτελοῦν ἰδιαίτερος σημαντικό ὑλικό ἔρευνας καί μελέτης γιά τοὺς ἀναγνώστες καί ἐρευνητές. Στήν πλούσια συλλογή ἐντάσσονται ἑλληνόγλωσσες καί ξενόγλωσσες μονογραφίες διακεκριμένων παιδαγωγῶν καί εὐρύτερα ἐπιστημόνων τῆς ἀγωγῆς, καθῶς ἐπίσης καί περιοδικές ἐκδόσεις τῆς ἴδιας θεματολογίας.

Τή συλλογή παρέδωσε στήν Βιβλιοθήκη τοῦ Κέντρου ἡ κ. Μαρία Μιχαλοπούλου-Βρεττοῦ, τήν ὁποία εὐχαρίστησε ἐγκαρδίως ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλονικῶν κ. Ἰωάννης, Διευθυντής τοῦ Κέντρου καί Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πεντέλης.

*Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου
τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Συνοδική Έπιτροπή Τύπου, Δημοσίων
Σχέσεων και Διαφώτισεως

*Δελτίον Τύπου τῆς 22.12.2022
γιά τήν επίσκεψη μαθητῶν τῆς Ριζαρείου
Σχολῆς στά Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*

Ἐπισκέφθηκε σήμερα, Πέμπτη 22 Δεκεμβρίου, τά Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πολυμελής χορωδία καί ὀρχήστρα ἀποτελούμενη ἀπό μαθητές τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν. Οἱ μαθητές, συνοδευόμενοι ἀπό τόν Διευθυντή κ. Νικόλαο Γιαννῆ καί τούς Καθηγητές τῆς Σχολῆς κ.κ. Κοσμᾶ

Ἀδαμίδη, Χαρά Ζαραβέλα καί Γεώργιο Ζήσιμο, ἔψαλαν ἐπίκαιρους ἐκκλησιαστικούς ὕμνους καί κάλαντα παρόντος τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, Θεοφ. Ἐπισκόπου Ὁρεῶν κ. Φιλοθέου, τοῦ Γραμματέως τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαίδεψεως καί Ἐπιμορφώσεως τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Διονυσίου Χατζηναντωνίου καί Πατέρων-Συνοδικῶν Ὑπαλλίλων.

Ὁ Θεοφιλέστατος καλωσόρισε τούς καθηγητές καί τούς μαθητές τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς στήν Ἱερά Σύνοδο καί τούς μετέφερε τίς ἐόρτιες εὐχές τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

*Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου
τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*

ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Συνεδρίαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου (22.11.2022)

Συνῆλθε τὴν 22α Νοεμβρίου 2022, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας ὑπὸ τὴν Προεδρία τῆς Α.Θ.Μ. τοῦ Πάπα καὶ Πατριάρχου κ.κ. Θεοδώρου Β΄, στό Καθολικό τῆς Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς Μονῆς Ἁγίου Γεωργίου Παλαιοῦ Καΐρου.

Τὴν ἑναρξὴ τῶν ἐργασιῶν ἐκήρυξε ὁ Μακαριώτατος, ὁ ὁποῖος ἀπνύθυνε χαιρετισμὸ πρὸς τοὺς Συνοδικούς ἀρχιερεῖς, τονίζοντας μεταξὺ ἄλλων τὸν συμβολισμό τῆς συγκλήσεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου στὸν ἴδιο ἱερό χωρὸ, ὅπου ἀναπαύονται πολλοὶ ἐκ τῶν ἀοιδίμων Προκατόχων του, οἱ ὁποῖοι ἐμόγησαν γιὰ τὴν υπεράσπιση τῆς ἐνότητος καὶ τῶν δικαίων τοῦ πρεσβυγενοῦς Πατριαρχικοῦ Θρόνου.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γέρων Λεοντοπόλεως κ. Γαβριὴλ, Γενικός Πατριαρχικός Ἐπίτροπος, ἀντιφώνησε τὴν Α.Θ.Μ. ἐκ μέρους τῶν Σεβασμιωτάτων καὶ Θεοφιλεστάτων Ἱεραρχῶν.

Κατόπιν ἡ Α.Θ.Μ. ἐνημέρωσε διὰ μακρῶν τὴν Ἱερὰ Σύνοδο γιὰ τὸ ἐπιτελεσθέν ἔργο του κατὰ τὴ διαρρέυσασα χρονικὴ περίοδο, ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου ἐ.ἔ. ἕως σήμερα, σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς Πρωθιεραρχικῆς διακονίας του.

Ἀκολουθῶς, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀσχολήθηκε ἐκτενῶς καὶ ἀναλυτικῶς μὲ τὸ θέμα τῆς ἀντικανονικῆς εἰσπηδήσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας στὴν ἐνόριο πνευματικὴ καὶ ποιμαντικὴ δικαιοδοσία τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας στὴν ἡπειρὸ τῆς Ἀφρικῆς, ὑπὸ τὸν συντονισμό τοῦ φερομένου ὡς «Πατριαρχικοῦ Ἐξάρχου Ἀφρικῆς»

τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας, Μητροπολίτη Κλίν Λεωνίδα Γκορμπατσώφ.

Μετὰ ἀπὸ διαλογικὴ συζήτηση ἡ Ἱερὰ Σύνοδος προχώρησε στὴν καθάριση ἀπὸ τοῦ ὑψηλοῦ ὑπουργήματος τῆς Ἀρχιερωσύνης τοῦ τέως Μητροπολίτη Κλίν Λεωνίδα διὰ σειράς Κανονικῶν παραπτωμάτων (εἰσπήδηση σὲ δικαιοδοσία παλαιφάτου Ἐκκλησίας, καθιέρωση ἀντιμνησιῶν, διανομὴ ἁγίου Μύρου, ἐξαγορὰ διὰ χρημάτων γηγενῶν κληρικῶν ἀκόμη καὶ καθηρημένων, φατρία, ἐθνοφυλετισμὸ κ.ἄ.) καὶ κατεδίκασε τίς καινοφανεῖς ἐκκλησιολογικοπολιτικὲς «θεωρίες» περὶ διαποιμάνσεως τοῦ Ρωσικοῦ κόσμου ἀνά τὴν ὑφήλιο ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐθνικότητος.

Τέλος, κατόπιν τῆς πολυμίμου ἀγνοήσεως καὶ σιωπῆς τοῦ Πατριάρχου Μόσχας κ. Κυρίλλου πρὸς τίς ἔγγραφες διαμαρτυρίες τοῦ Μακαριωτάτου Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας πρὸς αὐτόν, περὶ ἀνακλήσεως τῶν ἐκ τοῦ Βορρᾶ «Ἐξαρχικῶν» ὀργάνων του ἀπὸ τὴν Ἀφρικὴ, διεκόπτεται ἄχρι καιροῦ ἡ μνημόνευση τοῦ ὀνόματος τοῦ Πατριάρχου Μόσχας ἀπὸ τὸν Προκαθήμενο τῆς Ἀλεξανδρινῆς Ἐκκλησίας.

Τὴν 23η Νοεμβρίου ἐ.ἔ. συνεχίσθησαν ὑπὸ τὴν προεδρία τῆς Α.Θ.Μ. τοῦ Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς κ.κ. Θεοδώρου Β΄ οἱ ἐργασίες τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, μὲ τὴν ἀνάγνωση εἰσηγήσεων ἀπὸ δύο Ἱεράρχες τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ Θρόνου, τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Καμπάλας κ. Ἱερώνυμο καὶ τὸν Θεοφ. Ἐπίσκοπο Τολιάρας καὶ Νοτίου Μαδαγασκάρης κ. Προδρόμο, οἱ

όποιοι αντίστοιχως ανέπτυξαν τὰ θέματα: «Νομική αναγνώριση/ύπόσταση Ἰ. Μητροπόλεως σέ ἀγγλόφωνο κράτος (Αγγλικό Δίκαιο)» καί «Νομική αναγνώριση/ύπόσταση Ἰ. Μητροπόλεως σέ γαλλόφωνο κράτος (Γαλλικό Δίκαιο)». Ἀκολούθησε γόνιμη ἀνταλλαγή ἀπόψεων περί τῶν ὡς ἄνω σημαντικῶν εἰσρηγήσεων.

Ἐπίσης, συζητήθηκαν ἐκτενῶς ἐπιμέρους θέματα διοικητικῆς φύσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν Ἐπαρχιῶν σέ συνάρτηση μέ τίς κατά τόπους κρατικές νομοθεσίες, ὡς καί ποιμαντικῆς φύσεως σημαντικά ζητήματα.

Τήν 24η Νοεμβρίου 2022, ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πάπας καί Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ.κ. Θεόδωρος Β΄ καί τὰ Μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου παρέστησαν συμπροσευχόμενοι κατά τήν τελεσθεῖσα Θεία Λειτουργία στό Καθολικό τῆς Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς Μονῆς Ἁγίου Γεωργίου Παλαυῶ Καίρου, ἐπί τῆ ἱερᾷ μνήμῃ τοῦ Ἁγίου Πέτρου Ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας, μετά τό πέρας τῆς ὁποίας ἐψάλη ἱερῶ μνημόσυνο ὑπέρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ αἰοδίμου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κυροῦ Πέτρου Ζ΄, ὡς καί δέσπῃ ἐπί τοῦ τάφου του ἀπό τόν Μακαριώτατο.

Ἀκολούθως, ἄρχισαν οἱ ἐργασίες τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μέ τήν περικόσμηση ἀπό τήν Α.Θ.Μ. μέ τόν Ἀνώτερο Ταξιάρχῃ Σάββα τοῦ Ἁγιασμένου τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Ζάμπιας κ. Ἰωάννη, Ναυκράτιδος κ. Παντελεήμονος καί Μπουρουντι καί Ρουάντας κ. Ἰννοκεντίου, ἐπί τῆ συμπληρώσει δεκαετοῦς εὐόρκου ἀρχιερατείας.

Ἐν συνεχείᾳ, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ναυκράτιδος κ. Παντελεήμων, Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου, ἀνέπτυξε εἰσήγηση μέ θέμα: «Ὁργάνωση καί διεξαγωγή Πατριαρχικῆς ἐπισκέψεως σέ ἐκκλησιαστική Ἐπαρχία τοῦ Θρόνου». Ἐπίσης,

διεξήχθη διαλογικὴ συζήτηση γιά ἰδιαίτερα ποιμαντικά καί διοικητικά θέματα, τὰ ὁποία παρουσίασαν οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Μέμφιδος κ. Νικόδημος, Πατριαρχικός Ἐπίτροπος Καίρου, Ζάμπιας κ. Ἰωάννης, Κινσάσας κ. Θεοδόσιος καί Κανάγκας κ. Χαρίτων.

Κατόπιν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, τῆ εἰσρηγήσει τοῦ Μακαριωτάτου Πάπα καί Πατριάρχου, προέβη στή μετάθεση τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Νιέρι κ. Νεοφύτου στήν Ἱ. Ἐπισκοπή Ἐλντορέντ τῆς Κένυας, ἐνῶ ἐξέλεξε τόν Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Πανάρετο Κυκκῶτη σέ Ἐπαρχιοῦχο Ἐπίσκοπο Νιέρι καί τόν Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Χρυσόστομο Ἐυνό σέ Βοηθό Ἐπίσκοπο Βερενίκης.

Ἀκόμη, ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Ταμιάθεως κ. Γερμανός, Προϊστάμενος τῆς Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς Μονῆς Ὁσίου Σάββα Ἀλεξανδρείας προεβιάσθη σέ Τιτουλάριο Μητροπολίτη Ταμιάθεως. Τέλος ὁ Θεοφιλ. Βοηθός Ἐπίσκοπος Κωνσταντιανῆς κ. Κοσμάς ὠρίσθη ὡς Πατριαρχικός Ἐπίτροπος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μπραζαβίλ καί Γκαμπόν.

Κατακλείων τίς ἐργασίες τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πάπας καί Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ.κ. Θεόδωρος Β΄ συνεχάρη τόν αἰτιολογημένως ἀπουσιάζοντα Σεβ. Μητροπολίτη Νιγηρίας κ. Ἀλέξανδρο ἐπί τῆ συμπληρώσει 25οῦς πολυκάρπου ἀρχιερατικῆς καί ἱεραποστολικῆς διακονίας. Ἐπίσης, ἐξέφρασε ὀλόθυμες εὐχαριστίες πρὸς ὄλους τοὺς Ἱεράρχες τοῦ Ἀποστολικοῦ Θρόνου τοῦ Ἁγίου Μάρκου γιά τό κοπιῶδες καί θυσιαστικό ποιμαντικό ἔργο πού ἐπιτελοῦν στήν Ἀφρική, ἐπισημαίνων ὅτι στό ἐπίκεντρο τῆς ἱεραποστολικῆς δράσεως παραμένει σταθερά ἡ πνευματικὴ κατάρτιση τοῦ Χριστεπωνύμου πληρώματος, ὁ εὐαγγελισμός καί ἡ ποιοτικὴ ἀναβάθμιση τῆς ζωῆς τῶν Ἀφρικανῶν ἀδελφῶν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΟΥ ΤΟΜΟΥ 99 (2022)

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟΝ

Σελ. 4, 116, 180, 244, 292, 340, 420, 532, 612, 708, 772.

ΠΙΝΑΞ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΡΧΙΕΡΑΤΕΙΑΝ

Σελ. 5, 181, 421.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Προγραμματισμός Έκδηλώσεων Μνήμης επί τη συμπληρώσει 100 ἐτῶν ἀπὸ τῆς Μικρασιατικῆς Καταστροφῆς (14.12.2021), σ. 68, Περί ἐξαφανίσεως προσώπου (10.1.2022), σ. 69, Περί Ἐκκλησιαστικῶν Ὑποτροφιῶν (13.1.2022), σ. 69, Ἐνημέρωσις περὶ τῆς ἀναγραφῆς ἐν ταῖς Ἀγιολογικαῖς Δέλτοις τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας τῶν Οἰκουμενικῶν Πατριαρχῶν: Κυρίλλου Α΄ (Λουκάρως) καὶ Κυρίλλου ΣΤ΄ (27.1.2022), σ. 70, Ἐκθεσις Κεμπλίον ὑπὸ τὸν τίτλον: “ΥΠΕΡ ΠΙΣΤΕΩΣ ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΔΟΣ - Ἡ συμβολὴ τῆς Ἐκκλησίας στὸν Ἀγῶνα τοῦ 1821” (1.2.2022), σ. 121, Ἐορτασμός Ἑβδομάδος Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς (14.2.2022), σ. 122, Ἐνημέρωσις περὶ τῶν ἀντικανονικῶν ἐνεργειῶν τοῦ ἐν Οὐκρανίᾳ Μητροπολίτου πρῶν Κιέβου κ. Φιλαρέτου (Ντενισένκο), ἐν σχέσει πρὸς τινὰς ἐν Ἑλλάδι παλαιομερολογίτας» (15.2.2022), σ. 123, Κοινοποιήσις καθαιρέσεως Κληρικῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου (18.2.2022), σ. 126, Κοινοποιήσις καθαιρέσεως κληρικῶν τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας (28.2.2022) 126, Περί Μεταπτυχιακῶν Σπουδῶν εἰς τὸ Ἰνστιτοῦτον Μεταπτυχιακῶν Σπουδῶν Ὁρθοδόξου Θεολογίας ἐν Σαμπεζύ Γενεύης (25.2.2022), σ. 195, Ἐναρξη προγράμματος ἀπασχόλησις κοινωφελούς χαρακτῆρα (1.3.2022), σ. 196, Καταγραφή δυνατοτήτων φιλοξενίας τῶν ἐκ τοῦ πολέμου Οὐκρανῶν προσφύγων (4.3.2022), σ. 197, Συμπληρωματικά στοιχεῖα διὰ τὸν προγραμματισμὸν τῶν Ἐκδηλώσεων Μνήμης Μικρασιατικοῦ Ἑλληνισμοῦ (10.3.2022), σ. 198,

Περί τοῦ πολέμου στὴν Οὐκρανία (15.3.2022), σ. 198, Κοινωνικὴ ἀσφάλισις τῶν Ἑλλήνων μοναχῶν (15.3.2022) 200, Ἑβδομάς Ἱερατικῶν Κλίσεων (16.3.2022), σ. 202, Περί τῶν Ἱερατικῶν Κλίσεων (16.3.2022), σ. 202, Δισκοφορία ὑπὲρ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης Σινᾶ καὶ ὑπὲρ τοῦ Παναγίου Τάφου (17.3.2022), σ. 120, Παράτασις τῆς ἀπαλλαγῆς ἐκ τοῦ φόρου δωρεῶν γιὰ δωρεές πρὸς Ν.Π.Δ.Δ. (30.6.2022) [21.3.2022], σ. 205, Εἰδικὴ Εὐχή “Ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἑκατὸν ἐτῶν ἀπὸ τῆς Μικρασιατικῆς Καταστροφῆς” (6.4.2022), σ. 250, Ἐνημέρωσις περὶ διεξαγωγῆς ἐπιστημονικῆς ἐρευνητικῆς μελέτης (8.4.2022), σ. 250, Ἐορταστικὴ Ἐκδήλωσις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὸ Παναθηναϊκὸ Στάδιο γιὰ τὴν Ἐπέτειο τῶν 100 ἐτῶν ἀπὸ τὴν Μικρασιατικὴν Καταστροφὴν τοῦ 1922 (14.4.2022), σ. 251, Ἀποστολὴ τῆς ὑπ’ ἀριθ. Δ1α/ΓΠ.οἰκ.: 23983/29-04-2022 Κοινῆς Ὑπουργικῆς Ἀποφάσεως (Β΄ 2137) (3.5.2022), σ. 295, Λήξις μαθημάτων Κατηχητικῶν Σχολείων (13.5.2022), σ. 296, Περί τοῦ Κέντρου Ἐκπαίδευσις καὶ Ἀποκατάστασις Τυφλῶν (Κ.Ε.Α.Τ.) [18.5.2022], σ. 296, Περί διοργανώσεως περιβαλλοντικῶν δράσεων (19.5.2022), σ. 297, Ἐκδοσις Πρακτικῶν (23.5.2022), σ. 298, Περί ἀποστολῆς στοιχείων τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων πρὸς καταρτισμὸν τῶν Διπτύχων τοῦ ἔτους 2023 (16.5.2022), σ. 357, Κοινοποιήσις ἐπιβληθείσης καθαιρέσεως εἰς Κληρικὸν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου (23.5.2022), σ. 358, Συμπλήρωσις τῶν διατάξεων τῆς νομοθεσίας περὶ τῶν δομῶν κοινωνικῆς πρόνοιας καὶ προστασίας (ν. 4837/2021 καὶ ν. 2345/1995) [10.6.2022], Περί ἀποστολῆς Συνοδικῆς Ἐγκυκλίου (14.6.2022), σ. 359, Τὰ χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ οἱ ψευδοπροφῆτες (14.6.2022), σ. 360, Περί τοῦ ἐρωτηματολογίου καταγραφῆς τῶν ὑφισταμένων πληροφοριακῶν συστημάτων διαχειρίσεως ἀνθρώπινου δυναμικοῦ τῶν φορέων τοῦ Δημοσίου (1.6.2022), σ. 363, Περί τῶν λογαριασμῶν

ήλεκτρικου ρεύματος καί φυσικού αερίου τῶν ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων (8.6.2022), σ. 363, Περί τῆς ἐνεργειακῆς ἀναβαθμίσεως τῶν κτιριακῶν ὑποδομῶν τῶν ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων (10.6.2022), σ. 364, Περί οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σάμου καί Ἰκαρίας (14.6.2022), σ. 365, Λήξις προθεσμίας ὑποβολῆς ἀντιρρήσεων κατὰ ἀνηρημένων δασικῶν χαρτῶν (22.6.2022), σ. 366, Μέτρα ἐξοικονομήσεως ἐνεργείας (8.7.2022), σ. 434, ΛΒ΄ Πανορθόδοξος Συνδιάσκεψις Ἐντεταλμένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί Ἱερῶν Μητροπόλεων διὰ θέματα αἰρέσεων καί παραθρησκείας (20.7.2022), σ. 434, Ἐνημέρωσις περὶ τῆς ἀναγραφῆς ἐν ταῖς Ἁγιολογικαῖς Δέλτοις τῆς Ἁγ. ἡμῶν Ἐκκλησίας τοῦ Ἱερομονάχου Εὐμενίου (Σαριδάκη) [28.7.2022], σ. 435, Κοινοποιήσις ἐπιβληθείσης ἀργίας εἰς Κληρικόν τῆς Ἐκκλησίας Τσεχίας καί Σλοβακίας (29.7.2022), σ. 436, Ἐγκρισις παρεκκλίσεως ὕψους διὰ Ἱερούς Ναοὺς εἰς περιοχάς ἐκτός σχεδίου δομίσεως (v. 4964/2022) [2.8.2022], σ. 564, Ἐγκύκλιος περὶ προστασίας τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς καί ἀποφυγῆς τῶν ἀμβλώσεων (25.8.2022), 564, σ. 565, Ἐγκύκλιος γιὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑκατὸ ἐτῶν ἀπὸ τῆς Μικρασιατικῆς Καταστροφῆς (25.8.2022), σ. 577, Ἐνημέρωσις περὶ τῆς ἀναγραφῆς ἐν ταῖς Ἁγιολογικαῖς Δέλτοις τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας τοῦ Ἱερομάρτυρος Ἀνανίου, Ἀρχιεπισκόπου Λακεδαιμονίας (5.9.2022), σ. 569, Ἐνημέρωσις περὶ τῆς ἀναγραφῆς ἐν ταῖς Ἁγιολογικαῖς Δέλτοις τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας τοῦ Ἱερομονάχου Βησσαρίωνος τοῦ Ἀγαθονίτου (Κορκολιάκου) (5.9.2022), σ. 570, Περιαγωγὴ Δίσκου πρὸς οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (6.9.2022), σ. 570, Διορισμός μελῶν τῶν Μητροπολιτικῶν καί τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων (6.9.2022), σ. 571, Ἐνημέρωσις περὶ τῆς κεντρικῆς ἐορταστικῆς Ἐκδηλώσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιὰ τὴν Ἐπέτειο τῶν 100 ἐτῶν ἀπὸ τῆς Μικρασιατικῆς Καταστροφῆς τοῦ 1922 (13.9.2022), σ. 572, Περί ἐξοικονομήσεως ἐνεργείας (19.10.2022), σ. 663, Περί ἀνασφαλιστῶν μοναχῶν (21.10.2022), σ.

663, Περί ὑποβολῆς Ἀπολογισμοῦ τῶν δαπανῶν διὰ τὴν φιλανθρωπικὴν διακονίαν κατὰ τὸ ἔτος 2022 ὑπὸ τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καί τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (4.11.2022), σ. 726, Κοινοποιήσις καθαρῆσεως κληρικῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου (15.11.2022), σ. 727, Ψηφιακὴ ἀπογραφή τοῦ χρόνου ἐργασίας στό Πληροφοριακὸ Σύστημα (Π.Σ.) ΕΡΓΑΝΗ II-Ψηφιακὴ κάρτα ἐργασίας (5.12.2022), 807, Β΄ Πανελλήνιος Μαθητικὸς Διαγωνισμὸς δημιουργίας ταινίας μικροῦ μήκους μέ θέμα: «Μνήμες Μικρᾶς Ἀσίας-Πόντου: 1922–2022 (6.12.2022), 808, Περί οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως τῶν Ἱεροψαλτῶν (9.12.2022), 810, Περί τοῦ περιαχθησομένου δίσκου ὑπὲρ τοῦ Προγράμματος ἐπιδοτήσεως τῶν Χριστιανικῶν Οἰκογενειῶν τῆς Θράκης διὰ τὴν ἀπόκτησιν τρίτου τέκνου (13.12.2022), 810, Περί τῆς ἀπατιῆσεως παρακαταθέσεως τῶν χρηματικῶν διαθεσίμων τῶν ἐκκλησιαστικῶν Ν.Π.Δ.Δ. σέ λογαριασμοὺς ὄψεως (22.12.2022), 811.

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

Εἰσήγησις στὴ Σεπτὴ Ἱεραρχία τοῦ Ὀκτωβρίου 2020 μέ θέμα: «Ἡ Ἐκπροσώπησις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ Μ.Μ.Ε., κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἐξάρσεως τῆς πανδημίας τοῦ covid-19» τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου καί Ἁγίου Βλασίου κ. Ἱεροθέου 10 Εἰσήγησις στὴ Σεπτὴ Ἱεραρχία τοῦ Ὀκτωβρίου 2020 μέ θέμα: «Οἱ Ἀποφάσεις τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 163ης Συνοδικῆς Περιόδου (2019-2020) διὰ τὴν πανδημίαν τοῦ Covid-19» τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μεσσηνίας κ. Χρυσοστόμου, σ. 22 Εἰσήγησις στὴ Σεπτὴ Ἱεραρχία τοῦ Ὀκτωβρίου 2020 μέ θέμα: «Οἱ συνέπειες τῆς πανδημίας τοῦ COVID-19 ὡς ποιμαντικὸ πρόβλημα» τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φιλίππων, Νεαπολέως καί Θάσου κ. Στεφάνου, σ. 33, Εἰσήγησις τῆς Α.Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου στὴ Σεπτὴ Ἱεραρχία τοῦ Ὀκτωβρίου 2022 μέ τίτλο: «Ἡ Μαρτυρία τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τίς τελευταῖες δεκαετίες μέσα ἀπὸ τὴν ἐμπειρία ἑνὸς Ἱεράρχου: Οἱ ἀπαντήσεις

πού ἄργησαν νά ἔρθουν» (4 Ὀκτωβρίου 2022), σ. 619, Εἰσήγησις στή Σεπτή Ἱεραρχία τοῦ Ὀκτωβρίου 2022 μέ θέμα: «Ἀνασυγκρότηση τῆς ἐνορίας καί ἐπανευαγγελισμός τῶν πιστῶν» τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σάμου καί Ἱκαρίας κ. Εὐσεβίου (5 Ὀκτωβρίου 2022), σ. 630

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ἐπιστολή τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου Β΄ πρὸς τόν Σεβασμιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Κρήτης κ. Εὐγένιον ἐπ' ἀφορμῇ τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ, σ. 8, Ἐπιστολή τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου Β΄ πρὸς τόν Πατριάρχη τῶν Σέρβων κ. Πορφύριον ἐπ' ἀφορμῇ τῆς ἀσθενείας αὐτοῦ, σ. 9, Ἐπιστολή τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου Β΄ πρὸς τόν Μακαριώτατον Θειοτάτον Πατριάρχη τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ κ. Θεόφιλον ἐπ' ἀφορμῇ τῶν βιαιοπραγιῶν καί ποικίλων ἀπειλῶν ἐναντίον τῆς χριστιανικῆς παρουσίας ἐν ὄλῃ τῇ Ἁγίᾳ Γῆ, σ. 117, Ἐπιστολή τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου Β΄ πρὸς τόν Μακαριώτατον Μητροπολίτην Κιέβου καί πάσης Οὐκρανίας κ. Ἐπιφάνιο, σ. 182, Ἐπιστολή τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου Β΄ πρὸς τόν Μακαριώτατον Πατριάρχη Μόσχας καί πάσης Ρωσίας κ. Κύριλλον, σ. 182, Ἐπιστολή τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου Β΄ πρὸς τόν Ἁγιώτατον Καθολικόν Πατριάρχη τῶν Ἀρμενίων κ. Καρεκίν Β΄ (Εἰς Ἐτσματζίν), σ. 184, Ἐόρτιον γράμμα ἐπὶ τῷ ἀγίῳ Πάσχα πρὸς τόν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμον τῆς ΑΘΠ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, σ. 245, Ἐόρτιον γράμμα ἐπὶ τῷ ἀγίῳ Πάσχα πρὸς τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα τόν Οἰκουμενικόν Πατριάρχη κ. Βαρθολομαῖον τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, σ. 247, Συνοδική Ἐπιστολή τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, σ. 423, Συλλυπητήρια ἐκδημίας Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, σ. 773, Ἐόρτιον γράμμα ἐπ' ἀφορμῇ τῶν Χριστουγέννων πρὸς τόν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμον τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, σ. 744, Ἐόρτιον γράμμα ἐπ' ἀφορμῇ τῶν Χριστουγέννων πρὸς τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα τόν Οἰκουμενικόν Πατριάρχη κ. Βαρθολομαῖον τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, σ. 775, Συγχαρητήριος Ἐπιστολή τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου ἐπ' ἀφορμῇ τῆς ἐκλογῆς Ἀρχιεπισκόπου στὴν Ἐκκλησία τῆς Κύπρου, σ. 777.

ΜΗΝΥΜΑΤΑ

Μήνυμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὴν ἡμερίδα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βεροίας, Ναούσης καί Καμπανίας μέ θέμα: «Οἱ Ἅγιοι Νεομάρτυρες καί ἡ Ἐθνικὴ Παλιγγενεσία» (Νάουσα 30.4.2022), σ. 293, Μήνυμα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου γιὰ τὴν Παγκόσμια Ἡμέρα Περιβάλλοντος (5.6.2022), σ. 341, Μήνυμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου γιὰ τίς ἐκδηλώσεις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φθιώτιδος εἰς Μνήμην τοῦ Ἁγίου Χρυσοστόμου Σμύρνης (Ι. Μ. Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Καμένων Βούρλων, 9 καί 10.9.2022), σ. 538, Μήνυμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου γιὰ τὸ ἕκτο ἐτήσιο Ἱερατικὸ Συνέδριον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νέας Κρήνης καί Καλαμαριαῖς (Συνεδριακὸ Κέντρο «Παναγία ἡ Φιλανθρωπινή», Ὁρμύλια Χαλκιδικῆς, Πέμπτη 15 Σεπτεμβρίου 2022), σ. 539, Μήνυμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς τὴν Ἱ. Μητρόπολη Δράμας γιὰ τὴν τελετὴ τῆς παραδόσεως καί παραλαβῆς τοῦ Χειρογράφου Εὐαγγελισταρίου στὴν Ἱ. Μονὴ Εἰκοσιφοινίσσης (29.9.2022), σ. 664.

ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Συγκρότησις τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου Συνοδική Περίοδος 166η (1.9.2022-31.8.2023), σ. 533, Ἡ τακτικὴ σύγκλησις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας καὶ ἡ ἐκλογὴ τεσσάρων Μητροπολιτῶν, σ. 613, Προσφώνησις τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου στὴν Ἱ. Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (4 Ὀκτωβρίου 2022), σ. 617, Ἀντιφώνησις εἰς τὴν Ἱεραρχίαν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Καρυστίας καὶ Σκύρου κ. Σεραφεῖμ (4 Ὀκτωβρίου 2022), σ. 617, Βιογραφικὰ τῶν ἐψηφισμένων Μητροπολιτῶν, σ. 659

ΟΜΙΛΙΑΙ / ΛΟΓΟΙ

Ἐνθρονιστήριος (ἐπιβατήριος) λόγος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Περιστερίου κ. Γρηγορίου (18.11.2021), σ. 51, Ἐπικίδειος Λόγος στὸν αἰοίδιμο Μητροπολίτη Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας κυρὸ Κοσμᾶ (Παπαχρήστου) (1945-2022) ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου Ὁρεῶν Φιλοθέου, Ἀρχιεραγματέως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίου Σπυρίδωνος Μεσολογγίου, 4 Ἰανουαρίου 2022), σ. 72, Λόγος εἰς μνήμην Ἁγίου Φωτίου ἐκφωνηθεὶς ὑπὸ τοῦ Πανιερωτ. Μητροπολίτου Θαυμακοῦ κ. Ἰακώβου στὸ Καθολικὸ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀσωμάτων Πετράκη κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Θείας Λειτουργίας ἐπ' ἀφορμῇ τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου (6 Φεβρουαρίου 2022), σ. 118, Ὁμιλία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σιδηροκάστρου κ. Μακαρίου ἐκφωνηθεῖσα ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ Ἀθηνῶν τὴν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας (13 Μαρτίου 2022), σ. 185, Ἐπικίδειος Λόγος στὸν αἰοίδιμο Μητροπολίτη Δράμας κυρὸ Παῦλο (Ἀποστολίδη) (1963-2022) τοῦ Ἐπισκόπου Ὁρεῶν Φιλοθέου, Ἀρχιεραγματέως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Μητροπολιτικός Ἱ. Ν. Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Δράμας (Τρίτη 3 Μαΐου 2022), σ. 300, Ὁμιλία κατὰ τὸν Πανηγυρικὸ Ἐσπερινὸ ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου τοῦ Ἀρχιμανδριτοῦ π. Ἰωάννου Καραμούζη (Ἱ. Ν. Ἁγ. Παύλου ὁδ. Ψαρῶν Ἀθηνῶν, 28.6.2022), σ. 343, Ὁμιλία κατὰ τὴ Θεία Λειτουργία ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἀποστόλου

Παύλου τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καρπεννησίου κ. Γεωργίου (Ἱ. Ν. Ἁγ. Παύλου ὁδ. Ψαρῶν Ἀθηνῶν, 29.6. 2022), σ. 346, Ὁμιλία κατὰ τὸν Πανηγυρικὸ Ἐσπερινὸ πού τελέσθηκε στὸν Ἱερὸ Βράχο τοῦ Ἀρείου Πάγου τῶν Ἀθηνῶν, εἰς ἀνάμνησιν τοῦ κηρύγματος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου τοῦ Πανοσιολογιωτάτου Ἀρχιμανδριτοῦ π. Σεραπίωνος Μιχαλάκη (29.6.2022), σ. 348, Χειροτονπήριος Λόγος ἐψηφισμένου Μητροπολίτου Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Νικηφόρου (Ἀθῆναι, 8 Ὀκτωβρίου 2022), σ. 654, Προσλαλία Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου στή χειροτονία τοῦ Ἐψηφισμένου Μητροπολίτου Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Νικηφόρου στὸν Ἱ. Μητροπολιτικὸ Ναὸ Ἀθηνῶν (8 Ὀκτωβρίου 2022), σ. 661, Χειροτονπήρια Ὁμιλία ἐψηφισμένου Μητροπολίτου Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας κ. Δαμασκηνοῦ (9 Ὀκτωβρίου 2022), σ. 709, Προσλαλία Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου στή χειροτονία, τοῦ ἐψηφισμένου Μητροπολίτου Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας κ. Δαμασκηνοῦ (9 Ὀκτωβρίου 2022), σ. 716, Χειροτονπήρια Ὁμιλία ἐψηφισμένου Μητροπολίτου Δράμας κ. Δωροθέου (16 Ὀκτωβρίου 2022), σ. 718, Προσλαλία Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου στή χειροτονία τοῦ ἐψηφισμένου Μητροπολίτου Δράμας κ. Δωροθέου (16 Ὀκτωβρίου 2022), σ. 723, Ἐνθρονιστήριος Λόγος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἡλείας κ. Ἀθανασίου (Ἱ. Μητροπολιτικός Ναὸς τοῦ Ἁγίου Νικολάου Πύργου, 14 Νοεμβρίου 2022), σ. 778, Ἐνθρονιστήριος Λόγος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Νικηφόρου (Δημητσάνα, 20 Νοεμβρίου 2022), σ. 785, Ἐνθρονιστήριος Λόγος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας κ. Δαμασκηνοῦ (Αγρίνιο, 12 Νοεμβρίου 2022), σ. 793, Ἐνθρονιστήριος Λόγος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δράμας κ. Δωροθέου (Ἱερὸς Μητροπολιτικός Ναὸς Κομψέως Θεοτόκου Δράμας, 19 Νοεμβρίου 2022, σ. 800.

ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Προσφώνηση τῆς Προέδρου τῆς Δημοκρατίας κ. Αἰκατερίνης Σακελλαροπούλου κατά τὴν ὑποδοχὴ στό Προεδρικό Μέγαρο τοῦ Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου Β΄ καί τῶν Σεβ. Ἀρχιερέων τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου τὴν Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας (13 Μαρτίου 2022), 192, Προσφώνηση τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου Β΄ πρὸς τὴν Ἐξοχωτάτη Πρόεδρο τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας στό Προεδρικό Μέγαρο τὴν Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας (13 Μαρτίου 2022), σ. 193, Προσφώνηση τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου κατά τὴν ἀπονομὴ τοῦ τίτλου τοῦ Ἐπιτίμου Διευθυντοῦ τοῦ Ἰδρύματος Βυζαντινῆς Μουσικολογίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὸν κ. Γρηγόριο Στάθη (Αθήνα 8.6.2022), σ. 352, Εὐχαριστήρια Ἀντιφώνηση τοῦ Ὁμοτ. Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Γρηγορίου Στάθη (Αθήνα 8.6.2022), σ. 353, Χαιρετισμὸς τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου γιὰ τὴν ἔναρξη τοῦ Α΄ Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου Μνήμης Μικρασιατικοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (14.10.2022), σ. 665, Δήλωση τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου περὶ τῆς προσφορᾶς τριῶν Θραυσμάτων τοῦ Παρθενῶνα ἐκ μέρους τοῦ Πάπα Φραγκίσκου, σ. 814, Ἐγκριθεῖσαι Ἱεραὶ Ἀκολουθίαι ὑπὸ τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου κατά τό ἔτος 2022, σ. 814.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΝ

Τὸ νομικὸ καθεστῶς τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἔργων. Ὁ ἰσχύων Κανονισμὸς 55/1974 καί νεώτεροι Κανονισμοὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ Κωνσταντίνου Παπαγεωργίου καί Γρηγορίου Γιαννούλη, σ. 57.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Γνωμοδότησις 17/2022: Συνέπειες τοῦ ἄρθρου 347 τοῦ ψηφισθέντος νόμου: «Νέοι Ὁρίζοντες στὰ Α.Ε.Ι.: Ἐνίσχυση τῆς ποιότητας, τῆς λειτουργικότητας καί τῆς σύνδεσης τῶν Α.Ε.Ι. μέ τὴν κοινωνία καί λοιπές διατάξεις» τοῦ Θεοδώρου Δ. Παπαγεωργίου, Δικηγόρου LLΜ, Εἰδικοῦ Νομικοῦ Συμβούλου τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, σ. 424, Γνωμοδότησις 23/2022: «Ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τό μάθημα τῶν Θεοσκευτικῶν μετὰ τὴν ἀπόφαση ΣτΕ 1478/2022 καί τὴ γνωμοδότηση 2/2022 τῆς Ἀρχῆς Προστασίας Δεδομένων Προσωπικοῦ Χαρακτῆρα» τοῦ Θεοδώρου Δ. Παπαγεωργίου, Δικηγόρου LLΜ, Εἰδικοῦ Νομικοῦ Συμβούλου τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, σ. 540.

ΕΚΔΗΜΙΑΙ

Ἡ Ἐκδημία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας κυροῦ Κοσμᾶ (Παπαχρήστου), σ. 71, Ἡ Ἐκδημία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δράμας κυροῦ Παύλου (Αποστολίδη), σ. 299.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ – ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Σελ. 76, 127, 206, 251, 304, 367, 437, 573, 667, 727, 816.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ – ΚΛΗΤΗΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΜΑΤΑ

Σελ. 108, 166, 233, 279, 329, 390, 506, 592, 685, 762, 818.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Σελ. 110, 167, 234, 282, 333, 401, 522, 594, 688, 764, 821.

ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ

Σελ. 286, 412, 826.